

1 Samuel

Omumụ Samuel

¹ O nwere otu nwoke onye Zuf, si na Ramataim, n'ala ugwu ugwu Ifrem. Aha ya bụ Elkena nwa Jeroham, nwa Elihu, nwa Tohu, nwa Zuf, onye Ifrem. ² Elkena lürü ndị inyom abụo, aha nke mbu bụ Hana, ebe aha nke abụo bụ Penina. Penina nwere ụmụ, ma Hana enweghi nwa.

³ Kwa afọ, nwoke a na-esi n'obodo ya gaa Shaiło ife ofufe na ichürü ONYENWE ANYI, Onye puru ime ihe niile aja. O bụ n'ebe ahụ ka ụmụ ndị ikom abụo Elayi a na-akpọ Hofni na Finehaz, bụ ndị nchüaja ONYENWE ANYI nọ.* ⁴ N'ubochi Ọbüla Elkena na-achụ aja ya, o na-ekenyé Penina na ụmụ ya ndị ikom na ndị inyom ọtutu oke site n'anụ o ji chụo aja. ⁵ Ma o na-enye Hana oke mmadụ abụo, n'ihi na o hürü ya n'anya, o bụ ezie na ONYENWE ANYI mechiri akpanwa ya. ⁶ Ma Penina na-eme ka obi jọ Hana njo karịa, site n'ikpasu ya iwe, n'ihi na ONYENWE ANYI mechiri akpanwa ya. ⁷ Ihe ndị a na-eme kwa afọ. Penina na-akwa Hana emo, na-achị ya ochị ogé niile ha gara n'ulo ONYENWE ANYI, si otu a na-eme ka o na-akwa akwa, gharakwa iri nri. ⁸ Mgbe Hana bidoro ikwa akwa otu a, Elkena na-ajụ ya sị,

* **1:3** 1:3 Onye Izrel Ọbüla kwesiri iga n'ihu Onyenwe anyị maka ife ofufe, ugboro ato kwa afọ. Dit 16:16-17; Opu 23:14-19 Ebe ulo nzute na igbe Ọgbugba ndị ahụ dị, bụ ihe díka iri kilomita ato n'ebe ugwu ugwu Jerusalem. 1Sa 3:3; Jos 18:1

"Hana, o bụ gini mere i ji na-akwa akwa? Gini mere i naghi eri nri? Gini mere obi ji ajọ gi njọ? O bụ na mụ adighi gi mma karia ụmụ ndị ikom iri nye gi?"

⁹ Otu ubochi mgbe ha risiri nri, nụokwa ihe ọnụni na Shaiilo, Hana biliri ọtọ. N'oge a, Elayı onye nchüaja noduru ala n'oche ya n'akukụ ọnụ uzo ụlo ONYENWE ANYị. ¹⁰ N'onodụ obi mwute Hana kwara akwa, kpee ekpere, kpokuo ONYENWE ANYị. ¹¹ O kwere nkwa sị, "O! ONYENWE ANYị, Onye pürü ime ihe niile, o bürü na i gaelekwasị anya na nhụju anya nke ohu gi nwanyị ma cheta m, ghara ichefu ohu gi nwanyị, ma nye ya nwa nwoke, mgbe ahụ, aga m enyeghachi ya ONYENWE ANYị ogologo ubochi niile nke ndụ ya. Aguba agakwaghị aga n'isi ya mgbe ọbula."

¹² Mgbe o nogidere na-ekpe ekpere nye ONYENWE ANYị, Elayı nọ na-ele ya anya n'ọnụ.

¹³ Ka Hana nọ na-ekpe ekpere n'obi ya, naani ebugbere ọnụ ya na-emeghari emeghari, ma enweghi onye na-anụ olu ya. Mgbe ahụ, Elayı chere n'obi ya na o bụ nwanyị mmanya na-egbu. ¹⁴ Elayı siri ya, "Ruo ole mgbe ka i gakwusị iñubiga mmanya oke? Si n'ebe mmanya di wezuga onwe gi!"

¹⁵ Ma Hana zara sị ya, "Mba, onyenwe m, anughi m mmanya ọbula! Kama abụ m nwanyị obi ya di ilu nke ukwuu. Ano m na-ekwupütara ONYENWE ANYị ihe di m n'obi. ¹⁶ Biko aguла ohu gi nwanyị dika onye ajọ omume. Esi m n'obi mwute na-akwasara ONYENWE ANYị ụwa m."

¹⁷ Elayı zara sị ya, "Laa n'udo, ka Chineke Izrel mezuoro gi dika aririọ gi niile si di."

18 Hana zara si, “Ka m bürü onye si n’aka gi nata ihuoma.” O jiri obi ụtọ laghachi, malitekwa iri nri ya. Ihu ya agbarukwaghị ozọ.

19 N’isi ụtụtụ echị ya, ha biliri kpoo isiala n’ihu ONYENWE ANYị, mgbe ahụ, ha laghachiri n’ulọ ha dí na Rema. Mgbe ha laruru, Elkena bakwuru nwunye ya Hana, ONYENWE ANYị chetakwara ya. **20** Mgbe oge ruru, o mere ka Hana türü ime, muo nwa nwoke. Ọ gurụ ya Samuel, n’ihı na ọ siri, “Arịriọ m ONYENWE ANYị maka ya.”

Hana edoo Samuel nsọ

21 Mgbe di ya, bụ Elkena na ndị ezinaulọ ya gara Shailo ichụrụ ONYENWE ANYị aja nke afọ ahụ, na ichükwa aja metütara nkwa dí iche nke o kwere ONYENWE ANYị, **22** Hana esoghị ha, ọ gwara di ya, “Mgbe nwantakirị a kwusiri iñu ara,[†] ka m duru ya ga chee ya n’ihu ONYENWE ANYị, ọ ga-ebikwa n’ebe ahụ ruo mgbe ebighị ebi.”

23 Elkena bụ di ya siri ya, “Mee ihe ọbula i chere kwesiri ekwesi. Nodụ ruo mgbe ọ hapurụ iñu ara, ma ka ONYENWE ANYị mezuo okwu ya.” Hana nogidere n’ulọ tutu ruo mgbe ọ zulitere nwantakirị ahụ, kwusị ya iñu ara.

24 Mgbe ọ kwusiri nwantakirị ahụ iñu ara, nwantakirị ahụ ka dí ntakirị. Ma o duuru ya, jiri oke ehi gbara afọ ato, na iri lita ụtụ ọka abuọ na abuọ, na otu karama mmanya, gaa n’ulọ ONYENWE ANYị dí na Shailo. **25** Mgbe ha ji oke ehi ahụ chusia aja, ha kpotaara Elayị nwantakirị

[†] **1:22** 1:22 N’oge ochie, adighị anapụ umuntakirị ara ọsiiṣo, kama ọ bụ mgbe ha gbara afọ ato maɔbụ karịa.

ahụ. ²⁶ Mgbe ahụ, o sıri, “Onyenwe m, dika i si na-adị ndu, o bụ m bụ nwanyị ahụ guzoro onwe ya nso n’ebe i no kpee ekpere nye ONYENWE ANYị. ²⁷ N’ihi nwa a ka m kpere ekpere, ONYENWE ANYị emelara m ihe m rịorọ n’aka ya. ²⁸ Ma ugbu a, ana m enyeghachi ya ONYENWE ANYị ka o buru nke ya ndu ya niile.” O fere ONYENWE ANYị ofufe n’ebe ahụ.

2

Ekpere Hana

- ¹ Mgbe ahụ Hana kpere ekpere sị:
 “Obi m na-añụrị ọnụ n’ime ONYENWE ANYị;
 n’ime ONYENWE ANYị ka e buliri mpi* m elu.
 Ọnụ m na-anya isi megide ndị iro m,
 n’ihi na-enwere m mmasị na nzoputa gi.
- ² “O nweghi onye dị nsọ dika ONYENWE ANYị;
 o nweghi onye dị karịa gi,
 o nweghi nkume ọzọ yiri Chineke anyị.
- ³ “Anogidela na-ekwu okwu site na mpako,
 ekwekwala ka ọnụ gi kwuputa okwu
 nganga.
 N’ihi na ONYENWE ANYị bụ Chineke maara ihe
 niile,
 ya bụ onye na-anwale ọrụ niile.
- ⁴ “Uta ndị na-ebu agha agbajiela
 ma ndị ahụ dara mba ka e nyere ike.

* **2:1** 2:1 N’ebe a, mpi na-akọwa maka ike

⁵ Ndị na-eriju afọ e meela onwe ha ndị ọru ngo
maka nri,
ma ndị na-adighị eriju afọ na mbụ aghoọla
ndị agụụ adighị agukwa.

Nwanyị aga amụtala ụmụ asaa
ma nwanyị ahụ mürü ọtụtu ụmụ adighị
amụtakwa.

⁶ “ONYENWE ANYỊ na-eweta ọnwụ, ya na-emekwa
ka a dị ndụ,
o bụ ya na-eme ka mmadụ daa n’ụra ọnwụ,
na-emekwa ka ha dị ndụ ozọ.

⁷ ONYENWE ANYỊ na-ezite ụbịam na akunụba;
o na-eweda n’ala, ma na-ebulikwa elu.

⁸ O na-esite na ntụ welite onye ogbenye
na-ebuli ndị mkpa na-akpa site n’ikpo ntụ.

O na-eme ka ha soro ụmụ eze nodule,
na-emekwa ka ha keta ocheeze nsopuru.

“N’ihi na ntọala ụwa bụ nke ONYENWE ANYỊ
n’elu ya ka o dökwasiri ụwa.

⁹ O ga-echebe ụkwụ ndị nsọ ya
ma ndị ajo omume ka o ga-eme ka ha dere
duu n’ime ochichiri.

“O bughị site n’idị ike ka mmeri si abịa.

¹⁰ Ndị ahụ na-ebuli onwe ha imegide
ONYENWE ANYỊ ka a ga-etipia.

Onye kachasi ihe niile elu ga-ebigbo site
n’eluiigwe megide ha.

ONYENWE ANYỊ ga-ekpe nsotu niile nke ụwa
ikpe.

“O ga-enye eze ya ike
bulikwaa ịdị ike[†] nke onye ya e tere
mmanụ.”

¹¹ Mgbe ahụ, Elkena na Hana laghachiri Rema, ma ha hapụrụ Samuel n’ebe ahụ. Nwata ahụ ghoro onyeozi ONYENWE ANYị, n’ihi na ọ nọ na-enyere Elayı onye nchüaja aka.

Umụ ojọọ Elayı

¹² Umụ Elayı bụ ndị omume ha joğburu onwe ya; ha na-eleli ONYENWE ANYị anya. ¹³ Dịka mmeso ndị nchüaja n’ebe ndị mmadụ si di: mgbe onye ọbụla bijara ichụ aja, onyeozi onye nchüaja na-abịa mgbe a na-esi anụ, jiri ndudụ nwere eze ato n’aka ya. ¹⁴ O na-adụnye ya n’ime efere anụ maqbụ ite, maqbụ iko e ji esi anụ. Ihe ọbụla ndudụ ahụ dùputara ka onye nchüaja na-ewere. Otu a ka ha si emeso ndị Izrel niile na-abịa na Shaiło. ¹⁵ Mgbe ụfodụ, tupu e suree abuba anụ n’ebe ichụ aja,[‡] ndị ozi onye nchüaja na-abịa gwa onye wetara anụ ichụ aja sị ya, “Nye onye nchüaja anụ ndu nke ọ ga-ahụ n’okụ, n’ihi na ọ choghi iri anụ e siri esi, kama anụ ndu ka ọ choro.”

¹⁶ O bụrụ na onye ji anụ ahụ bịa ichụ aja agwa onyeozi ahụ okwu sị, “Chere ka anyị buru ụzọ suo abuba ndị a ọkụ tupu i were ihe i choro,” onyeozi ahụ na-aza sị, “Nye m anụ ahụ ugbu a, ọ bụrụ na i nyeghi m ya aga m ejị ike were ya.”

[†] **2:10** 2:10 Maqbụ, mpi [‡] **2:15** 2:15 N’iwu e nyere banyere ichụ aja, abuba na anụ niile abuba kpuchiri ka a na-akpọ ọkụ n’elu ebe ichụ aja. Lev 3:3-5,16; 4:8-10

17 Mmehie ümụ okorobia ndị a na-eme dì ukwuu n'anya ONYENWE ANYị, n'ihi na ha na-eleda onyinye a na-ewetara ONYENWE ANYị anya.

18 N'oge a, Samuel na-agakwa ozi ya n'ihu ONYENWE ANYị. O bụ ezie na ọ bụ naani nwantakiri, ọ na-eyi akwa ocha efọd dika ndị nchüaja. **19** Afọ ọbụla, nne ya na-akwara ya uwe mwụda, nke ọ na-ewetara ya mgbe ya na di ya biara ichu aja. **20** Tupu ha alaa, Elayị na-agozi Elkena na Hana sị, "Ka ONYENWE ANYị nye gi ümụ ọzọ, ndị ga-anochi anya onye a i rijoro maka ya, nke i nyeghachiri ONYENWE ANYị." **21** ONYENWE ANYị gosiri Hana amara. O türü ime mta ümụ ndị ikom ato, na ümụ ndị inyom abuọ. Ma Samuel tokwara n'ije ozi ya n'ihu ONYENWE ANYị.

22 N'oge a, Elayị aburula nnqoq agadi. O nokwa na-anụ ihe ojoo niile ümụ ya ndị ikom na-eme ndị Izrel niile, ya na otu ha si edinakwuru ümụ nwanyị na-eje ozi n'onu uzo ebe ichu aja ulo nzute. **23** Ya mere, Elayị gwara ümụ ya sị, "Anula m site n'onu ndị ONYENWE ANYị, banyere ihe ojoo niile dì iche unu na-eme. Gini mere unu ji na-eme ihe ojoo dì otu a? **24** O bughị akukọ ọma ka m na-anụ site n'onu ndị ONYENWE ANYị banyere unu. **25** O burụ na mmadụ emehie megide mmadụ, Chineke nwere ike gbooro ya ọgu. Ma ọ burụ na mmadụ emehie megide ONYENWE ANYị, onye ga-egboror ya ọgu?" Ma ümụ ya ndị ikom egeghị nna ha ntị, n'ihi na ONYENWE ANYị na-akwado ila ha n'iyi.

26 Nwata ahụ bụ Samuel na-eto, na-agba dimkpa, burukwa onye ihe ya dì ONYENWE ANYị na mmadụ mma.

Amuma megide ezinaulo Elayi

²⁷ Otu onye nke Chineke bijara gwa Elayı okwu sị ya, "Ihe ndị a ka ONYENWE ANYỊ kwuru: Ọ bụ na m ezipütaghi ike m n'uzo pütara ihe mgbe nna nna gi ha bụ ohu n'ala Ijipt n'okpuru Fero? ²⁸ Ahopütara m nna nna unu ochie site n'etiti ebo niile nke Izrel mee ya ka ọ bürü onye nchüaja m, ka ọ chüo aja n'ebe ịchü aja m, isure ihe nsure ọkụ na-esi isi ụtọ, na iyi uwe efqod ndị nchüaja n'ihu m. Enyere m ezinaulo nna nna gi onyinye niile Izrel ji chüo aja nsure ọkụ. ²⁹ Gini mere unu ji na-eleli aja a na-achürü m, na onyinye a na-ewetara m n'usoro dika m si nyé ya n'iwu anya? Gini mere i ji na-asopurụ ümụ gi karịa m, ime onwe unu ka unu gbaa abuba site n'idebere onwe unu akukụ kachasi mma nke onyinye niile ümụ Izrel, ndị m, na-ewetara m.

³⁰ "N'ihi ya, otu a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel, kwupütara, sị, 'Ekwere m nkwa na ndị ezinaulo gi na nke nna gi ga-eje ozi n'ihu m ruo mgbe ebighị ebi,' ma ugbu a, otu a ka ONYENWE ANYỊ kwubiri ya, 'O gaghi adıkwa otu a n'ebe m no! N'ihi na ndị na-asopurụ m ka m ga-asopurụ, ma ndị niile na-eleda m anya, ka a ga-akpo ihe efu. ³¹ Oge na-abia mgbe m ga-ebipụ ike gi na ike ezinaulo nna gi, wezuga ha ka nwoke ọbu la n'ezinaulo gi hapu ito ghọg agadi. ³² I ga-ahụ mkpagbu n'ebe obibi m; a ga-emere Izrel ihe ọma nke ga-eme ka i nwee anya ụfụ, ma ọ dighị onye ga-eme agadi n'ezinaulo gi. ³³ Onye ọbu la n'ime unu nke m na-ebipughi site n'ebe ịchü aja m ga-adị ndụ naani n'onodụ anya mmiri akwa

nke ga-ekpuchi ya anya, na iru uju nke obi. Umụ umụ gi niile ga-anwụ tupu ha eruo agadi.

³⁴ “Ihe ga-adakwasị umụ gi ndị ikom, bụ Hofni na Finehaz, ga-aburụ gi ihe ama. Ha abuọ ga-anwụ n’otu ụbochị. ³⁵ Aga m akpolite nye onwe m, onye nchüaja kwesiri ntukwasị obi, onye ga-eeme ihe dị m n’uche na n’obi. Aga m eme ka ezinaulo ya guzosie ike. O ga-eje ozi n’ihu Onye m e tere mmanụ oge niile. ³⁶ Mgbe ahụ, ndị niile fofurụ n’ezinaulo gi ga-abia kpoo isiala nye ya, riọqo ya ego na ihe oriri. Ha ga-asi, “Biko, nyetụ m ọru m ga-arụ n’etiti ndị nchüaja, ka m hụ ihe m ga-eri.”,”

3

Onyenwe anyị akpoqo Samuel

¹ Nwata ahụ bụ Samuel nökwa na-ejere ONYENWE ANYỊ ozi n’ihu Elayı. N’ubochị ndị ahụ okwu ONYENWE ANYỊ dị ụkọ, adighikwa ahụ ọtutu ọhu.

² O ruru n’otu abali, ka Elayı dinara ala n’onodụ ya ịrahụ ura, ebe ọ bụ na anya ya akala nka nke bụ na ọ dighị ahuzikwa ụzọ nke ọma.

³ Mgbe ahụ, oriọn*a Chineke anyubeghi, Samuel dinara n’ulonso ONYENWE ANYỊ, n’ebe ahukwa ka igbe ọgbugba ndụ Chineke dị. ⁴ ONYENWE ANYỊ kporo Samuel oku,

Samuel zara sị, “Lee m n’ebe a.” ⁵ O biliri jekwuru Elayı, sị ya, “Lee m abiala m.”

* **3:3** 3:3 Oriona dị n’ebe nsọ ahụ kwesiri ị na-enwu ọkụ ehihi na abali ọbula. Ọpu 27:20-21; 30:7-8 Ọ bụ n’isi ụtụtụ tupu chi abqo ka ihe a mere.

Ma Elayı sıri ya, "Mba, akpoghị m gi, laghachi gaa dinaa ala." Samuel gara dina ala.

⁶ Ozokwa, ONYENWE ANYị kporo ya si, "Samuel!" Samuel gbaara ọso jekwuru Elayı si ya, "Lee m, ginị ka m ga-eme?"

Ma Elayı zara si ya. "Mba akpoghị m gi oku, nwa m. Laghachi gaa dinaa ala."

⁷ Ma Samuel amatabeghi onye ONYENWE ANYị bu, ekpughebeghi okwu ONYENWE ANYị nye ya.

⁸ ONYENWE ANYị kporo ya oku nke ugbo ato; ozokwa Samuel biliri jekwuru Elayı si ya, "Lee m, ginị ka ichoro ka m mee?"

Mgbə ahụ, Elayı ghotara na ọ bụ ONYENWE ANYị na-akpọ nwantakịri ahụ, ⁹ n'ihi ya ọ gwara Samuel okwu si, "Laghachi, dinaa ala. Ọ bürü na ọ kpoo gi ọzo, si ya, 'Lee m, kwuo, ONYENWE ANYị, n'ihi na ohu gi na-ege ntị.' " Ya mere Samuel laghachiri gaa dinaa ala.

¹⁰ ONYENWE ANYị bijara guzo onwe ya n'ebe ahụ, kpoo ya ọzo dika o si kpoo ya na mbụ si, "Samuel! Samuel!"

Samuel zara si, "Lee m, kwuo, n'ihi na ohu gi na-anụ."

¹¹ ONYENWE ANYị gwara Samuel si, "Lee, ana m aga ime ihe n'Izrel nke ga-eme ka ntị nṣụ ya zuo wuruwuru. ¹² N'oge ahụ aga m emezu ihe niile m kwuru megide Elayı na ezinaulọ ya, site na mmalite ruo ọgwugwu. ¹³ N'ihi na agwara m ya na m ga-ekpe ezinaulọ ya ikpe, ruo mgbe ebighị ebi, n'ihi mmehie ahụ ọ maara ihe banyere ya. N'ihi na ụmu ya mere onwe ha ndị a na-eleli anya,[†] ma o meghị ihe ọbula ikwusi ha.

[†] 3:13 3:13 1Sa 2:12,17,22

¹⁴ Ya mere, aňuola m iyi nye ulo Elayı si, ‘Ikpe  m ma d kwasiri ulo Elayı bu nke a na-agaghi ej  onyinye ma bu ich  aja kpuchie.’”

¹⁵ Samuel dinara ala tutu ruo  t tu. Mgbe chi b ro, o meghere  n  uzo ulo nzute ONYENWE ANY  d ka o na-eme. Ma egwu tur  ya igwa Elayı  hu ah . ¹⁶ Ma Elayı kp ro ya si, “Samuel, nwa m.”

Samuel zara si, “Lee m n’eb  a.”

¹⁷ Elayı j ru ya si, “G ni ka o gwara gi? Ezola ihe  b ula n’eb  m no. Ka Chineke mesoo gi mmeso, otu  b ula mmeso ah  si di njo, ma o bur  na i zoo ihe  b ula o gwara gi n’eb  m no.” ¹⁸ Ya mere, Samuel gwara ya ihe niile, o zokwaghi ihe  b ula. Mgbe ah  Elayı kwuru okwu si, “Ya onwe ya bu ONYENWE ANY , ya meekwa d ka o si di ya mma n’anya.”

¹⁹ ONYENWE ANY  n nyeere Samuel mgbe o na-eto, meekwa ka am ma niile Samuel buru mezuo. ²⁰ Nd  Izrel niile, site na Dan ruo B asheba, matara na Samuel bu onye am ma ONYENWE ANY  kwesiri nt kwasi obi. ²¹ ONYENWE ANY  gakwara n’ihu na-egosi onwe ya na Shaiilo. N’eb  ah  o gosiri onwe ya nye Samuel site n’okwu ya.

4

¹ Okwu Samuel rutere nd  Izrel niile nt .

Nd  Filistia ad ta igbe ogbugba nd  n’agha

Mgbe Izrel p r  izute nd  Filistia n’agha, ha mara ulo ikwu ha na Ebeneza, ma nd  Filistia mara nke ha n’Afek. ² N’agha a l ru n’ubochi ah , nd  Filistia doro onwe ha n’usoro izute nd 

Izrel, dika agha na-agbasa, ndị Filistia lugburu ụmụ Izrel, gbukwaa puku mmadụ anọ n'ime ha. ³ Mgbe ndị agha Izrel foduru laghachiri n'ulo ikwu ha, ndị okenye Izrel juritara onwe ha sị, "Gini mere ONYENWE ANYị ji kwe ka ndị Filistia merie anyị taa. Ka anyị gaa Shailo buputa igbe ọgbugba ndụ ONYENWE ANYị, ka o soro anyị jee agha, ka ọ naputa anyị site n'aka ndị iro anyị."

⁴ Ya mere, ha zigara ndị mmadụ ka ha gaa Shailo. Ha sitere n'ebe ahụ bute igbe ọgbugba ndụ ONYENWE ANYị, Onye pürü ime ihe niile, onye ahụ na-anokwasị n'oche ebere n'etiti cherubim. Umụ ndị ikom Elayı abụo, bụ Hofni na Finehaz, nonyeere igbe ọgbugba ndụ Chineke ahụ.

⁵ Mgbe e bubatara igbe ọgbugba ndụ ONYENWE ANYị ahụ n'ebe ndị agha Izrel mara ulo ikwu ha, ndị Izrel tiri mkpu mere ka ala maa jijji. ⁶ Mgbe ndị Filistia nṣuru ụda mkpu a, ha juru sị, "Gini na-eme? Ọ bụ gini kpatara oke iti mkpu a n'ulo ikwu ndị Hibru?"

Mgbe a gwara ha na ọ bụ n'ihi na igbe ọgbugba ndụ ONYENWE ANYị erutela, ⁷ ujo türü ndị Filistia. Ha sıri, "Chi abatala n'omuma ulo ikwu ahụ. Ahụhụ dirị anyị n'ihi na ihe dị otu a emetübeghi n'oge gara aga. ⁸*Ahụhụ dirị anyị! Onye ga-anaputa anyị site n'aka chi ndị a dị ike? N'ihi na ọ bụ chi ndị a ji ihe otiti dị iche iche tie ndị Ijipt mgbe ụmụ Izrel nọ n'ozara. ⁹ Unu dị ike, unu ndị Filistia, bürükwani ndị ikom, ma ọ

* **4:8** 4:8 N'ihi na ndị Filistia e kwenyeghi na Chineke, kama ha kweere na chi arusị.

bughị otu a, unu ga-aghọ ohu ndị Hibru dika ha bùrụ unu ndị ohu. Bùrụnụ ndị ikom, lụq agha!"

¹⁰ Ndị Filistia lurụ ọgụ dika dike, lugbuo ndị Izrel. Ndị agha ji ụkwụ eje ọgụ ọnụogugu ha dì iri puku ato nwụrụ n'otu ụbọchị ahụ. Ma ndị fodurụ gbalara n'ụlọ ikwu ha. ¹¹ Ndị Filistia dotara igbe ọgbuugba ndụ Chineke n'aghà, ma gbukwaa Hofni na Finehaz ụmụ Elayị.

Onwụ Elayị

¹² Ma otu nwoke onye Benjamin gbapụrụ ọso site n'ogbo agha ahụ, gbara ruo Shailo n'otu ụbọchị ahụ, o yi uwe dowa adowa, aja dıkwa ya n'isi. ¹³ Mgbe o rutere, Elayị nọ n'oche ya n'akụkụ uzor, na-eche, n'ihi na obi ya na-ama jijiji, n'ihi igbe ọgbuugba ndụ Chineke. Mgbe nwoke ahụ batara n'ime obodo, kọ ihe mere, mkpu akwa dara n'obodo ahụ niile.

¹⁴ Elayị nụrụ iti mkpu ahụ juo si, "Gini bụ isi ụzụ a?"

Onyeozi ahụ mere ngwangwa bata gwa Elayị okwu. ¹⁵ Elayị agbaala iri afọ itoolu na afọ asato n'oge a, nke mere na ọ naghi ahụkwa uzor. ¹⁶ Nwoke ahụ gwara Elayị si, "Esi m n'ihi agha gbalata. Ano m n'ebe ahụ taa hụ ka agha si gaa."

Elayị jụrụ si, "Nwa m, ọ bụ gini mere?"

¹⁷ Onyeozi ahụ zara si, "Izrel sitere n'ihi ndị Filistia gbaa ọso. E tigbukwara ọtụtụ n'ime ndị agha ha. Ozor, ụmụ gi abuo, Hofni na Finehaz nwụrụ. E burukwara igbe ọgbuugba ndụ Chineke."

¹⁸ Mgbe onyeozi ahụ kwutere maka igbe ọgbuugba ndụ Chineke. Elayị sitere n'oche ya

dalaaz azu n'akukụ ọnụ uzo ama, dajie olu ya, nwụo! N'ihi na o meela nnögụ agadi. Ọ bụkwa onye buru ibu. Ya onwe ya kpekwarat† ụmụ Izrel ikpe iri afọ anọ.

¹⁹ Nwunye nwa ya, bụ nwunye Finehaz, di ime, nökwa nso oge ịmụ nwa ya. Mgbe ọ nụrụ maka obubu e buuru igbe ọgbụgba ndụ Chineke, nükwa maka ọnwụ nna di ya na di ya, ọ muputara nwa ya n'ike. Ma ọ nwụrụ n'ihi ihe mgbu nke afọ ime. ²⁰ Ma mgbe ọ na-anwụ, ndị inyom na-eji ya ime, siri ya, "Atula egwu, adala mba, i muola nwa nwoke." Ma ọ zaghi ha ihe ọbula. Ọ ñakwaghị ha ntị.

²¹ Ọ gurụ nwantakiri aha, kpoo ya Ikabodu, kwuo si, "Ebube esitela n'Izrel pụo," n'ihi obubu e buuru igbe ọgbụgba ndụ Chineke, na n'ihi ọnwụ nna di ya na di ya. ²² O kwuru si, "Ebube esitela n'Izrel pụo, n'ihi na e buuru igbe Chineke."

5

Igbe ọgbụgba ndụ n'Ashdod na Ekrон

¹ Mgbe ndị Filistia buuru igbe ọgbụgba ndụ Chineke, ha si Ebeneza buru ya buga Ashdod.

² Ha butere igbe ọgbụgba ndụ Chineke, buba ya n'ime ulọ Dagon,* dọba ya n'akukụ Dagon.

³ Mgbe ndị Ashdod tetara n'isi ụtụtụ echị ya, ma lee, Dagon adaala, kpuo ihu ya n'ala n'ihu igbe ọgbụgba ndụ ONYENWE ANYỊ. Ha bulikwara

† **4:18** 4:18 Maobu, Duru ụmụ Izrel * **5:2** 5:2 Dagon bụ arusị kachasi arusị ndị ọzọ nke ndị Filistia na-efe. Gụo ihe nkowwa banyere ya na Nkp 16:23

Dagón elu doghachi ya n'ónodú ya. ⁴ Ma n'ütutú echí ya, Dagón adakwala kpuo ihu n'ala n'ihi igbe ọgbugba ndú ONYENWE ANYÍ. Isí ya na aka ya abúo dakapúrú, tógboró na mbata ọnú uzó, O búkwa naaní ogwe ahú ya fóduru. ⁵ O bụ nke a mere, site mgbe ahú ruo taa, ndí nchua ja Dagón na ndí niile na-abata n'uló Dagón, adíghí azó ükwu ha n'ònú uzó mbata uló Dagón dí n'Ashdód.

⁶ Aka ONYENWE ANYÍ malitere ịdí aró n'ahú ndí Ashdód, ha na obodo ndí ozó gbara ya gburugburu, o ji etuto dí iche iche menye ha egwu ma bibiekwa ha n'Ashdód n'oke ala ya niile. ⁷ Mgbe ndí Ashdód húrú ihe na-eme, ha siri, "Anyí achoghi ka igbe ọgbugba ndú Chineke nke Izrel díri n'etiti anyí, n'ihi na aka ya dí ike n'ahú anyí, otu aka ahukwa na chi anyí Dagón." ⁸ Ya mere, ha ziri ozi kpokota ndíjisi ndí Filistia niile, juo ha sị, "Gini ka anyí ga-eme igbe chi ndí Izrel?"

Ha zara, "Ka e buru igbe chi ndí Izrel buga ya n'obodo Gat." Ya mere ha buuru igbe Chineke nke Izrel buga Gat.

⁹ Ma mgbe ha bubatara ya na Gat, aka[†]ONYENWE ANYÍ malitere imegide obodo ahú. O tinyere ndí obodo ahú n'ónodú oke egwu. O tiri ndí bi n'obodo ahú ihe otiti, ma nwantakíri ma dimkpa, etuto dí iche iche toro ha n'ahú. ¹⁰ Ya mere, ha zilara igbe ahú Ekrón.

Ma mgbe igbe ahú na-abata Ekrón, ndí Ekrón kwara akwa sị, "Ha e burula igbe ọgbugba ndú

[†] 5:9 5:9 Dit 2:15; 1Sa 5:11; 12:15

chi ndị Izrel butere anyị, ka anyị na ndị anyị nwụsịa!” ¹¹ Ya mere, ha kpokötara ndịisi ndị Filistia niile sị ha, “Sinụ n’obodo zipụ igbe chi ndị Izrel, maqbụ zighachinụ ya n’obodo e si bute ya na mbụ, ka ọ hapụ ighbuchapụ anyị na ndị anyị.” N’ihi egwu maka ọnwụ ejidela ndị niile bi n’obodo. Aka Chineke díkwa ike nke ukwuu megide obodo ahụ. ¹² Ndị na-anwụghị ka e mere ka etuto juputa ha n’ahụ, mkpu akwa nke ndị obodo ahụ ruru eluigwe.

6

Mbughachi igbe ọgbụgba ndụ

¹ Igbe ọgbụgba ndụ ONYENWE ANYỊ ahụ nōrō n’obodo ndị Filistia ọnwa asaa. ² Emesia, ndị Filistia kporo ndị nchüaja ha na ndị na-ajụ mmuqụ ase juo ha sị, “Gini ka anyị ga-eme banyere igbe ọgbụgba ndụ ONYENWE ANYỊ? Gwa anyị otu anyị ga-esi zilaga ya n’ala ya.”

³ Ndị ahụ zara sị, “O bürü na unu ezighachi igbe ọgbụgba ndụ chi ndị Izrel, unu ezighachila ya n’aka efu, kama jirimụ onyinye aja ikpe ọmụma zilaga ya. Unu mee nke a, ihe otiti ndị a ga-ala. Unu ga-amatakwa ihe mere o ji na-ata unu ahuhụ ndị a.”

⁴ Ha jụrụ, “Olee ụdị onyinye aja ikpe ọmụma anyị ga-enye.”

A gwara ha, “Díka ọnụogugu ndịisi obodo Filistia si dị ise, unu ga-eziga onyinye* oyiyi etuto ise nke e jiri ọlaedo kpụo na oyiyi oke ise nke e

* **6:4** 6:4 Onyinye ọlaedo ndị ahụ bụ i ji mee ka obi juru Chineke n’ihi etuto ndị ahụ o mere ka o too ha. 1Sa 6:5,6,9,12

jikwa ọlaedo kpụo, n’ihi na ọ bụ otu ụdị ihe otiti ahụ ka o ji tie unu na ndịisi obodo unu niile. ⁵ Jiri ọlaedo kpụo oyiyi etuto na oke ndị ahụ na-emebi ala unu, si otu a nye chi ndị Izrel nsopuru. Ma eleghị anya ọ ga-evezuga aka ike ya site n’ebe unu na chi unu dị iche iche na ala unu no. ⁶ Gini mere unu ga-eji nyichie obi unu dika ndị Ijipt na Fero mere? Mgbe Chineke mesiri ha ike, ọ bụ na ha ahapughị ndị Izrel ka ha laa?

⁷ “Wuonụ ugboala ọhurụ, werekwanụ nne ehi abụo na-enye ụmụ ara kegide n’ugbo ahụ. Ehi ndị a ga-abụ ndị a na-ejibeghi koo ọru ubi mbụ. Mgbe unu kegidere ehi ndị a, chirinụ ụmụ ha chubaa ha n’ebe a na-edede ehi. ⁸ Werenu igbe ọgbugba ndụ ONYENWE ANYị tanye n’ugboala ahụ, tinyekwa ihe ọlaedo ndị ahụ unu na-enye ka ọ burụ aja ikpe ọmuma unu n’ime igbe nta unu ga-etinye n’akukụ ya. Zilaganụ ya n’uzo ọ ga-agbaso. ⁹ Ma guzonụ na-ele ya anya. Ọ burụ na ọ gafee oke ala anyị banye Bet-Shemesh, unu ga-amata na ọ bụ ONYENWE ANYị mere ka ihe ojoo ndị a dakwasị anyị. Ma ọ burụ na o meghị otu a, ọ burụ na ọ loghachi, anyị ga-amata na ihe otiti a bụ naanị ihe ndaba nke dakwasiri anyị, o sikwaghị n’aka ONYENWE ANYị.”

¹⁰ Ha were dika okwu ndị a si di. Ha weere nne ehi abụo na-enye ụmụ ara kegide ha n’ugboala ahụ, werekwa ụmụ ha kpochie n’ogba anụ. ¹¹ Igbe ọgbugba ndụ ONYENWE ANYị na igbe nta ahụ e tinityere oke na oyiyi etuto ọlaedo ndị ahụ a kpuru akpụ ka ha dokwasiri n’elu ugboala ahụ. ¹² Ehi ndị ahụ dokpuru ugbo ahụ gawa n’uzo Bet-Shemesh. Ha na-ebekwa muuu mgbe

ha na-agá. Ha sogidere úzó ahú na-agá. Ha echigharíghí gaa aka nri maqbú aka ekpe. Ndí eze ndí Filistia sogidekwara ha n'azú tutu rute n'oke ala Bet-Shemesh.

¹³ N'oge a, ndí Bet-Shemesh nō n'ubi na-ewe ihe ubi nke oka wiiti na ndagwurugwu ala ahú. Mgbe ha lepürü anya hú igbe ọgbúugba ndú ONYENWE ANYÍ, ọñú juru ha obi. ¹⁴ Mgbe ụgbóala ahú batara n'ubi nwóke a na-akpó Joshua na Bet-Shemesh, o kwusíri n'ákukú otu nkume ukwu dí n'ebe ahú. Ngwangwa, ndí nō n'ebe ahú gbuwasíri osisi e ji mee ụgbó ahú, gbukwaa ehi abuó ahú, were ha chüqó ONYENWE ANYÍ aja nsure okú. ¹⁵ Ndí ikom Livayí nō n'ebe ahú buliri igbe ọgbúugba ndú ONYENWE ANYÍ na igbe nta ahú dí n'ákukú ya nke ọlaedo niile a kpúrú akpú dí n'ime ya, dökwasí ha n'elu nkume. Ndí Bet-Shemesh[†] chürü ọtütü aja nsure okú na aja ndí ọzo nye ONYENWE ANYÍ n'ubochí ahú. ¹⁶ Mgbe ndí eze ise obodo ndí Filistia hürü ihe mere, ha laghachiri n'Ekrón n'ubochí ahú.

¹⁷ Onyinye etuto ọlaedo ise a kpúrú akpú nke ha nyere ONYENWE ANYÍ dí ka aja ikpe ọmúma n'ihi ihe mere ha bụ maka obodo ndí Filistia ndí a, Ashdód, Gaza, Ashkelon, Gat na Ekrón. ¹⁸ Ha wetakwara oke ọlaedo a díka onuogugu obodo ndí Filistia si dí, bụ nke ndíisi ise ahú nwere, obodo ndí e wusiri ike, na obodo nta niile ha. Nkume ukwu ahú ebe a dökwasíri igbe ọgbúugba ndú ONYENWE ANYÍ, bụ ihe akaebe n'ubi Joshua,

[†] **6:15** 6:15 Bet-Shemesh bụ otu n'ime obodo ndí Livayí ketara. Jos 21:16 Ọ bụ naaní ndí Livayí na-ebu igbe ọgbúugba ndú Chineke. Dit 10:18

onye Bet-Shemesh ruo taa.

¹⁹ Ma ONYENWE ANYị tigburu iri ndị ikom asaa n'etiti ndị Bet-Shemesh n'ihi na ha nyobara anya n'ime igbe ọgbụgba ndụ ONYENWE ANYị ahụ. N'ihi ya ndị Bet-Shemesh ruru ụju n'ihi ndị ahụ niile ONYENWE ANYị tigburu. ²⁰ Ndị Bet-Shemesh jụrụ sị, "Onye pürü iguzo n'ihu ONYENWE ANYị, bụ Chineke a dị nsọ? Olee ebe anyị ga-ezigakwa igbe ọgbụgba ndụ a?"

²¹ Ha zipürü ndị ozi ka ha gaa gwa ndị Kiriat Jearim sị ha, "Ndị Filistia ezighachila igbe ọgbụgba ndụ ONYENWE ANYị. Bịanụ buru ya gaa n'obodo unu."

7

¹ Ya mere, ndị ikom Kiriat Jearim bijara buru igbe ọgbụgba ndụ*ONYENWE ANYị bubata ya n'ulọ Abinadab nke dị n'elu ugwu. Ha doro Elieza, ọkpara Abinadab nsọ, ka ọ burụ onye na-elekota igbe ọgbụgba ndụ ONYENWE ANYị.

Mmeri Samuel meriri ndị Filistia na Mizpa

² Igbe ahụ digidere na Kiriat Jearim ogologo oge, iri afọ abụo zuruoke. Ma n'oge a niile, ndị Izrel nọ na-eru ụju n'ihi ONYENWE ANYị.[†] ³ Ya mere, Samuel gwara ezinaulọ Izrel niile sị, "Ọ burụ na unu ji obi unu niile na alaghachikwute ONYENWE ANYị, mgbe ahụ, wezuganụ chi niile nke ndị ala ozo, na arụsi Ashtoret site n'etiti unu. Kpebienụ n'obi unu ịbjakwute ONYENWE

* ^{7:1} Igbe ọgbụgba ndụ ahụ digidere n'ebe a, ruo oge Devid bijara bulata ya na Jerusalem. 1Sa 6:21; Abụ 132:6; 2Sa 6:2-3

† ^{7:2} 7:2 Eleghị anya n'ihi na ONYENWE ANYị chepuru ihu ya site n'ebe ha nọ.

ANYị, feekwa naanị ya ofufe. O ga-anapütakwa unu site n'aka ndị Filistia.” ⁴ Ya mere, ndị Izrel wezugara arʊsi Baal na Ashtoret ha, bido ife naanị ONYENWE ANYị.

⁵ Samuel gwara ha sı, “Unu ndị Izrel, zukotaanụ na Mizpa, ka m rịoọ ONYENWE ANYị aririọ n'isi unu.” ⁶ Mgbe ha niile zukoro n'ebe ahụ, ha kuuru mmiri wụpu ya n'ala n'ihu ONYENWE ANYị. N'ubochị ahụ kwa, ha buru ọnụ, kwuputa mmehie sı, “Anyị emehiela megide ONYENWE ANYị.” O bụ na Mizpa ka Samuel malitere ikpe ụmụ Izrel ikpe.

⁷ Mgbe ndị Filistia nürü na ụmụ Izrel zukoro na Mizpa, ndị eze ndị Filistia chikötara ndị agha ha, bịa ibuso Izrel agha. Mgbe ụmụ Izrel nürü na ha na-abịa nso, ha türü ujọ nke ukwuu. ⁸ Ha siri Samuel, “Akwusila itiku ONYENWE ANYị Chineke anyị mkpu akwa n'ihi anyị, kpeekwa ekpere ka o zoputa anyị site n'aka ndị Filistia.” ⁹ Mgbe ahụ, Samuel weere nwa aturu na-ańụ ara jiri ya chusoro ONYENWE ANYị aja nsure ọkụ, rịokwa ONYENWE ANYị ka o nyere Izrel aka. ONYENWE ANYị zara ekpere ya.

¹⁰ N'oge ahụ, mgbe Samuel nō na-esure aja nsure ọkụ ahụ, ndị Filistia bijaruru nso ibuso Izrel agha, ma ONYENWE ANYị sitere n'eluigwe were oke olu egbe eluigwe nke dara oke ụda chusasia ha. O mere ka ọgbaaghara bata n'etiti ndị Filistia. Nke a mekwara ka ụmụ Izrel kpochapụ ha, ¹¹ Ndị ikom Izrel si na Mizpa püta chuso ndị Filistia ọsọ, na-etigbu ha n'uzo ruo na ndịda Bet-Ka.

12 Mgbe ahụ, Samuel weere otu nkume doo ya n'agbata Mizpa na Shen, kpoọ ebe ahụ, Ebeneza, nke pütara, "Nkume inyeaka," n'ihi na ọ sıri, "N'ezie, ONYENWE ANYỊ enyerela anyị aka ruo ugbu a."

13 Ya mere, mmeri a e meriri ndị Filistia mere ka ha ghara ibuso Izrel agha ọzọ, n'ihi na ONYENWE ANYỊ kwusırı ha ime nke a ụbochị niile nke ndụ Samuel. **14** E nyeghachiri ndị Izrel obodo niile ndị Filistia dötara n'aghị na mbụ, nke di site n'Ekrон rwoo Gat. Ndị Izrel napütara oke ala ndị a site n'aka ndị Filistia. N'uzo di otu a, e mere ka udo di n'etiti ndị Izrel na ndị Amorait.[‡]

15 Samuel nogidere dika onye ikpe ndị Izrel ụbochị niile nke ndụ ya. **16** Afọ niile, ọ na-ejegharị site n'otu obodo rwoo n'obodo ọzọ, site n'obodo Betel rwoo Gilgal, ruokwa Mizpa.[§] O na-anokwa n'obodo ndị a na-ekpe ndị Izrel ikpe.

17 Ma ọ na-aloghachi na Rema, n'ihi na ọ bụ n'ebe ahụ ka ụlo ya di. O kpekwarị ndị Izrel ikpe n'ebe ahụ, wuokwara ONYENWE ANYỊ ebe ichụ aja n'ebe ahụ.

8

Izrel ariỌq ka e nye ha eze

1 Mgbe Samuel ghọrị agadi, o mere ụmụ ya ndị ikom ka ha bürü ndị ikpe ndị Izrel. **2** Juel, ọkpara ya, na Abija, nke na-eso ya ka ọ hopütara. Ha

[‡] **7:14** 7:14 Ndị Amorị bụ aha ọzọ ejị mara ndị niile bụ ndị Kenan.

Jen 14:5-7 [§] **7:16** 7:16 Betel, Gilgal na Mizpa bụ obodo ato ndị so n'oke ala Benjamin ketara. Ọ bükwa na mpaghara ala ndị a, ka ụlonsø Chineke di. Jos 18:11-28; Jos 4:19

nokwa na Bìasheba na-ekpe ndị Izrel ikpe. ³ Ma ụmụ ya esoghị ụzọ ya.* Ha na-agbaso naanị ihe ga-abara ha.† Ha na-erikwa ngari, na-ekpe ikpe na-ezighị ezi.‡

⁴ N’ihi ya, ndị okenye ụmụ Izrel niile zukotara, biakwute Samuel na Rema sị ya, ⁵ “I meela agadi, ụmụ gi ndị ikom adighịkwa eso ụzọ gi. Ugbu a hoputara anyị onye ga-abụ eze anyị, onye ga na-edu anyị, dika mba ndị ọzo.”

⁶ Ma obi adighị Samuel ụtọ mgbe ha rịọrọ sị, “Nye anyị eze ga-edu anyị.” N’ihi ya, Samuel kpokuru ONYENWE ANYỊ n’ekpere. ⁷ ONYENWE ANYỊ gwara ya, “Gee ntị n’ihe niile ndị a na-agwa gi; ọ bughị gi ka ha jụrụ, kama ọ bụ mụ onwe m ka ha jụrụ ibu eze ha. ⁸ Site n’ụbọchị m mere ka ha si n’Ijipt püta ruo taa, ha na-agbakuta m azụ, na-efe chi ndị ọzo. Ọ bukwa otu a ka ha na-eme gi ugbu a. ⁹ Mee dika ha rịọrọ, ma echefula igwa ha ụdị omume eze ahụ ga-achi ha ga-emeso ha.”

¹⁰ Samuel gwara ndị Izrel na-ariọ ka e nye ha eze ihe ONYENWE ANYỊ kwuru. ¹¹ Ọ zara sị ha, “Ihe ndị a bụ ụdị mmeso eze ahụ ga-achi unu ga-emeso unu: Ọ ga-eduru ụmụ unu ndị ikom mee ha ndị na-agba ọso n’ihu ụgbọ agha ya na ịnyinya ya. ¹² Ufodụ ka ọ ga-eme ochiaghị, ndị ga-elekota ọtụtụ puku ndị agha, maobụ iri ndị agha ise; ndị ufodụ ga-abụ ndị ga-akọ ubi ya, ndị ọzo ga-ewebatakwa ihe owuwe ubi ya, ma ndị ọzo ga-akpuru ya ngwa agha na ihe niile e ji anya ụgbọ agha ya. ¹³ Ọ ga-eduru ụmụ

* **8:3** 8:3 1Sa 12:3; Jer 22:15-17 † **8:3** 8:3 Ọpụ 18:21 ‡ **8:3** 8:3 Ọpụ 23:6-8; Dit 16:19

unu ndị inyom mee ka ha bürü ndị na-esiri ya mmanụ otite na-esi isi ụtọ, na ndị na-esiri ya nri, na ndị na-eghere ya ihe oghighe. ¹⁴ O ganarakwa unu ubi unu, na ubi vainị unu, na ubi oliv unu ndị kachasi mma, were ha nye ndị na-ejere ya ozi. ¹⁵ O ga-ewere otu uzo n'ime uzo iri nke mkpuru ubi unu na ubi vainị unu nye ndịisi ọru ya na ndị na-ejere ya ozi. ¹⁶ O gakwagidekwa unu ka unu nye ya ndị ohu unu, ndị ikom n'ime ha, na ndị inyom n'ime ha, ya na anụ ụlo unu ahụ dì ezi mma, na ịnyinya ibu unu. ¹⁷ O ga-ewerekwa otu uzo n'uzo iri nke igwe anụ ụlo unu, meekwa ka unu onwe unu burukwa ndị ohu ya. ¹⁸ Mgbe ụbọchị ndị ahụ biara, mgbe ihe ndị a bidoro imezu, unu gakwa akwa, rịọq ka e wezugara unu eze ahụ unu hoputaara onwe unu, ma ONYENWE ANYỊ agaghị aña unu ntị n'ụbọchị ahụ.”

¹⁹ Ma ndị Izrel jürü ige Samuel ntị. Ha sıri, “Anyị choro eze ga-achi anyị. ²⁰ Mgbe ahụ, anyị onwe anyị ga-adị ka ndị mba niile ozọ, anyị ga-enwe eze ga na-edu anyị, na-agaghi n'ihi anyị na-ebukwa agaha anyị.”

²¹ Samuel gwara ONYENWE ANYỊ ihe niile ha kwuru. ²² Ma ONYENWE ANYỊ zara ya ọzọ sı, “Mee ihe ha kwuru, nye ha eze.”

Mgbe ahụ, Samuel gwara ndị ikom Izrel okwu sı ha, “Laanụ, nwoke ọbụla n'obodo ya.”

9

Samuel etee Sọl mmanụ ịbụ eze

¹ E nwere otu nwoke si Benjamin aha ya bụ Kish nwa Abiel, nwa Zeroa, nwa Bekorat, nwa Afia, onye Benjamin, burukwa oke mmadụ a maa ama. ² O nwere nwa nwoke aha ya bụ Sol, onye bụ okorobịa nō n'uju ya. O nweghi nwoke ọzọ e ji atunyere ya n'Izrel niile. O toro ogologo karię onye ọbula site n'ubu ruo n'isi.

³ Otu ụbochị, ụfodụ n'ime ịnyinya ibu Kish nna Sol nwere kpafuru. N'ihi ya, Kish kpọrọ Sol gwa ya okwu sị, "Duru otu odibo ka gi na ya soro ga chogharịa ịnyinya ibu ndị a." ⁴ Ha chọro ịnyinya ndị ahụ gaa n'ala ugwu ugwu Ifrem, na n'akụkụ Shalisha, ma ha ahụghị ha. Ha chọkwara ha gaa n'akụkụ Shaalim, ma ha ahụghị ha n'ebe ahụ. Emesia, ha chọro ịnyinya ibu ndị ahụ gaa n'ala niile nke ndị Benjamin, ma ha ahụghị ha ebe ọbula.

⁵ N'ikpeazụ, mgbe ha chọqro ha rute n'ala Zuf, Sol gwara onyeozi ahụ ya na ya so, sị, "Ka anyị laghachi, n'ihi na ọ bụrụ na nna m elee anya anyị ma ọ hughị anyị, ọ ga-amalite iche echiche banyere anyị karię ịnyinya ibu ndị a."

⁶ Ma odibo ahụ zara ya sị, "Lee, e nwere otu onye nke Chineke bi n'obodo a; ọ bụkwa onye mmadụ niile na-asopụrụ n'ihi na ihe ọbula o kwuru na-emezu. Ka anyị gaa hụ ya, ma eleghị anya ọ ga-agwa anyị uzọ anyị ga-esi."

⁷ Sol sıri odibo ya, "Ọ bụrụ na anyị agaa, ginị ka anyị ga-enye nwoke ahụ? Nri dị na-akpa anyị agwula, ọ dịkwaghị onyinye anyị nwere nke anyị ga-enye onye nke Chineke. Ginị ka anyị nwere?"

8 Onyeozi ahụ zara ya ọzọ sị, “Lee, enwere m otu mkpuru shekel ọlaochcha. Aga m enye ya onye Chineke a ka ọ gwa anyị ụzọ anyị ga-esi.” **9** (Na mgbe gara aga n’Izrel, ọ bürü na mmadụ agaa iju Chineke ase, ọ na-asị, “Bịa ka anyị jekwuru onye ọhụ ụzọ,” n’ihi na onye a na-akpọ onye amumaa taa, ka a na-akpọ onye ọhụ ụzọ n’oge ahụ).

10 Sọl sıri odibo ya, “O dị mma, Bịa ka anyị gaa.” Ha biliri gawa n’obodo ebe onye Chineke ahụ nọ.

11 Mgbe ha na-arigo ugwu ibanye obodo ahụ, ha zutere ụfodụ ụmụ agbogho ka ha na-apụta iseta mmiri, juo ha ajụjụ sị, “Onye ọhụ ụzọ ahụ ọ nọ n’ebe a?”

12 Umụ agbogho ahụ zara ha sị, “E, ọ nọ ya. Lee ya ka ọ na-agà n’ihu unu. Unu jesie ike unu ga-ahụ ya. Ugbu a ka ọ batara obodo anyị, n’ihi na ọ na-agà iso ndị mmadụ gaa ịchụ aja n’ebe dị elu. **13** Ngwangwa unu banye n’obodo, unu ga-ahụ ya tupu o gaa n’ebe dị elu iri ihe. N’ihi na ndị mmadụ agaghị ebido iri ihe tutu ruo mgbe o rutere, n’ihi na ọ ghaghị ịgozi ihe aja ahụ tupu ndị a kpọrọ oku ebido iri ihe.* Gbagoonụ unu ga-ahụ ya n’oge dìka nke a.”

14 Ya mere, ha mere ngwangwa, baa n’ime obodo ahụ. Dìka ha na-abata n’ime obodo, lee Samuel ka ọ na-abịakwute ha; ọ na-agà n’ebe ahụ dị elu.

15 Ma n’ubochị bọrọ tupu ubochị Sọl nabịa, ONYENWE ANYỊ kpughere nke a nye Samuel.

* **9:13** 9:13 Ọtụtụ oge, iri nri na ịbü abụ bụ otu n’ime ihe a na-emē ma a chusia aja ụfodụ.

16 “Dịka mgbe a echị, aga m ezitere gi otu nwoke sị n’ala Benjamin. I ga-ete ya mmanụ nke ga-eme ya ka ọ burụ onyendu Izrel ndị m. Ọ ga-azoputa ha site n’aka ndị Filistia, n’ihi na ahụla m ahụhu nke ha nọ n’ime ya; anukwala m ikwa akwa ha.”

17 Mgbe Samuel hụrụ Sọl, ONYENWE ANYị gwara ya si, “Lee nwoke ahụ m gwara gi ihe banyere ya! Ọ bụ ya ga-achi ndị m.”

18 Ma Sọl biaruru Samuel nso juo ya si, “Biko, zi m ebe ụlo onye ọhụ uzo di.”

19 Samuel zara si ya, “Mụ onwe m bụ ọhụ uzo ahụ. Gaanụ n’ihu m rigoruo n’ebe di elu, n’ihi na mụ na unu ga-eso rikọọ nri taa. N’ututu echi aga m agwa gi ihe di gi n’obi. Aga m ezilagakwa gi.

20 Enyela obi gi nsogbu maka ịnyinya ibu ndị ahụ furu efu n’abalị ato gara aga, n’ihi na a chọtala ha. Ma, onye ka mmadụ ahụ bụ, onye ndị Izrel niile na-achosi ike? Ọ bughị gi na ezinaulọ nna gi.”

21 Ma Sọl zara si, “Ọ bughị onye Benjamin ka m bụ, onye sitere n’ebo kachasi nta n’Izrel; ọ bughị agburụ m dikarisiri nta n’etiti agburụ niile ozọ di n’ebo Benjamin? Gịnị mere i ji agwa m ụdi okwu di otu a?”

22 Mgbe ahụ, Samuel duuru Sọl na onyeozi ya kpobata ha n’ime ụlo ukwu, nye ha ọnọdu n’isi oche n’etiti iri mmadụ ato ọ kpọrọ oriri.

23 Samuel gwara onyeisi ndị na-esi nri okwu si, “Weta anụ ahụ m nyere gi, nke ahụ m sị gi ka i debe iche.”

24 Onye na-esi nri weere ụkwụ anụ ahụ na ihe ndị so ya debe ya n’ihu Sọl. Samuel sıri, “Lee, ihe ndị e wepurụ ka e debere gi. Rie, n’ihi na e

debere gi ya maka oge akara aka, site n'oge ahụ m kwuru si, 'Akporo m ndị mmadụ oku nri.'” Sọl sooro Samuel rie nri n'ubochị ahụ.

²⁵ Mgbe ha sitere n'ebe ahụ dị elu rịdata n'obodo. Samuel kpanyere Sọl ụka n'elu ụlo ya.

²⁶ N'isi ụtụtụ mgbe ha biliri, Samuel kporo Sọl n'ulọ elu sị, "Jikere, ka m zilaga gi." Mgbe Sọl kwadoro, ya na Samuel sooro puo n'ezi. ²⁷ Ka ha na-arida na-abiaru nsotu obodo ahụ, Samuel siri Sọl, "Gwa onyeozi ahụ ka ọ gafee n'ihi anyi." Onyeozi ahụ mekwara otu a, ma, "Gi onwe gi chere ntakiri oge n'ebe a ka m mee ka i nñuru ozi sitere n'aka Chineke."

10

¹ Mgbe ahụ, Samuel weere karama mmanụ wukwasị ya n'isi, sutukwa ya ọnụ n'agba sị ya, "Ọ bụ na ONYENWE ANYI etebeghi gi mmanụ ime gi onyendu ihe nketa ya? ² Mgbe i ga-ahapụ m n'ebe a, i ga-ahụ ndị ikom abuọ n'akụkụ ili Rechel na Zelza, n'ala Benjamin, ha ga-agwa gi, 'A chọtala ịnyinya ibu ndị ahụ furu efu, ugbu a, nna gi akwusila iche ihe gbasara ịnyinya ibu ya, ma ọ nokwa na-echegbu onwe ya n'ihi gi, ọ na-ajụ, "Olee ihe m ga-eme banyere ọkpara m?"'

³ "Mgbe i ruru n'osisi ukwu Taboa, i ga-ezute ndị ikom ato ndị na-aga ife Chineke ofufe na Betel. Otu n'ime ha ga-ebu ụmụ ewu ato, nke ọzo ga-eji ogbe achicha ato, ma nke ato ga-eji otu karama mmanya. ⁴ Ha ga-ajụ gi banyere ọdịmmma gi, nyekwa gi ogbe achicha abuọ, nke i ga-anara site n'aka ha.

5 “Emesịa, i ga-agà Gibeà nke Chineke, ebe ndì agha ndì Filistia mara ụlọ ikwu nche. Mgbe i na-abata obodo ahụ, i ga-ezute ndì amúma, ndì si n’ebé dì elu ahụ na-arídata. Ha ga na-akpò une, na egwu otiti, na oja, na ụbọ akwara. Ha ga na-ebukwa amúma. **6** N’oge ahụ, mmuọ ONYENWE ANYI ga-abìakwasị gi, i ga-esorokwa ha buo amúma. I ga-abùkwa onye a gbanwere, onye dì iche. **7** Mgbe ihe ịribama ndì a mezuru i ga na-eme ihe ọbula i cheputara n’obi gi, n’ihi na Chineke nonyeere gi.

8 “I ga-agà Gilgal* chere m n’ebé ahụ abalị assaa, n’ihi na ana m abịa ịchụ aja nsure ọkụ na aja udo. Aga m agwa gi ihe i ga-eme mgbe m biara.”

Sòl ebuo amúma

9 Mgbe ọ na-atugharị ka ọ si ebe Samuel nọ pụo, Chineke gbanwere ya, nye ya obi ọhụrụ, ihe ịribama ndì ahụ mezukwara n’ubochị ahụ. **10** Mgbe ya na onye na-ejere ya ozi rutere Gibeà, ndì amúma nọ n’ahiri zutere ha. Mmuọ nke Chineke biakwasiri ya n’ebé ọ dì ukwu, o sooro ha malite ibu amúma. **11** Mgbe ndì niile maara Sòl hụrụ ya ka o so ndì a na-ebu amúma, ha jurụ onwe ha ajụjụ sị, “Gini mere nwa Kish? Sòl, ọ ghọla otu n’ime ndì amúma?”

12 Otu n’ime ndì bi n’ebé ahụ jurụ sị, “Onye ka nna ha bụ?” Nke a bụ mmalite okwu ahụ a na-ekwu sị, “Sòl ọ ghọla otu n’ime ndì amúma?”

* **10:8** 10:8 Ebe mbụ e wuru ụlọnsø Chineke n’ime ala Kenan bụ n’obodo Gilgal. Jos 4:19-24

13 Mgbe Sol buchara amúma, o rigooro gaa n'ebe ịchụ aja ahụ dị n'elu ugwu.

14 Mgbe nwanne nna ya hụrụ Sol, o jụrụ ya ajụjụ si, "Olee ebe i gara?"

Sol zara ya si, "Anyị gara ịcho inyinya ibu ndị ahụ furu efu, ma anyị achọtaghi ha, n'ihi ya anyị gara n'ebe onye amúma a na-akpọ Samuel ijuta ase ebe ha nọ."

15 Ma nwanne nna Sol siri, "Gwa m ihe Samuel gwara gi."

16 Sol zara ya si, "O gwara anyị na a chọtala inyinya ibu ndị ahụ." Ma okwu gbasara alaeze, dika Samuel siri kwuo ya, o gwaghị ya ihe ọbụla.

17 Emesịa, Samuel kpọrọ nzukọ ndị Izrel niile na Mizpa,[†] ka ha bịa zute ONYENWE ANYỊ. **18** O gwara ha si, "Otu a ka ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel kwuru, 'Mụ onwe m si n'ala Ijipt kpoputa Izrel ma napụtakwa unu site n'aka ike ndị Ijipt, na site n'aka alaeze niile bụ ndị kpagburu unu.'

19 Ma ugbu a, unu ajụla Chineke unu onye na-azoputa unu site n'ihe ndakwasị na nhuju anya unu niile. Unu kwukwara si, 'Mba, nye anyị eze ga-achi anyị.' Ugbu a, doonụ onwe unu n'usoro n'ihi ONYENWE ANYỊ dika ebo unu na ikwu unu niile si dị."

20 Samuel mere ka ebo Izrel niile biaruo nso n'ebo n'ebo, nza[‡] mara ebo Benjamin. **21** O mere ka ebo Benjamin biaruo nso n'agbụru n'agbụru,

[†] **10:17** 10:17 Oge ọbụla ndị Izrel nwere ihe dị mkpa ha ga atule, o bụ n'obodo Mizpa ka ha na-ezukọta Nkp 20:2; 21:1; 1Sa 7:5-6

[‡] **10:20** 10:20 O bụ site na-ijuta ase n'Urim na Tumim ka mmadụ ji amata ihe o ga-eme. Qnụ 27:21; 1Sa 28:6

nza mara agbụru Matri. N'ikpeazụ nza ahụ mara Sól, nwa Kish. Ha choghariri ya ma ha ahụghị ya. ²² Ha jụrụ ONYENWE ANYỊ ase ọzọ, “Nwoke ahụ ọ bjala n'ebe a?”

ONYENWE ANYỊ sıri, “E, Lee, o zoro onwe ya n'etiti akpa ndị ahụ.”

²³ Ha gbaara gaa n'ebe ahụ kpoputa ya. Mgbe ọ pütara guzoro n'etiti ha, ha hụrụ na o toro ogologo karịa onye ọbụla site n'ubu ruo n'isi. ²⁴ Samuel gwara ndị ahụ niile okwu sị, “Onye a bụ nwoke ahụ ONYENWE ANYỊ hoputara ka ọburụ eze unu. Ọ dighị onye ọzọ dika ya n'Izrel!”

Mgbe ahụ, mmadụ niile tiri mkpu sị, “Ka eze dị ogologo ndụ gaa n'ihu!”

²⁵ Ozokwa, Samuel gwara ndị Izrel ihe bụ orụ eze, na ihe ruuru ya. O dekwara ihe ndị a n'akwukwọ, debe akwukwọ ahụ n'ihu ONYENWE ANYỊ. Emesịa, Samuel mechiri nzukọ ahụ. Onye ọbụla laghachikwara n'ulọ ya.

²⁶ Mgbe Sól laghachiri n'obodo ya, bụ Gibe'a, ndị ikom ndị Chineke metụrụ aka n'obi sooro ya. ²⁷ Ma ụfodụ ndị efulefu jogburu onwe ha kwuru sị, “Olee otu nwoke a ga-esi zoputa anyị?” Ha leliri ya anya, jukwa iwetara ya onyinye ịnata ihuoma. Ma Sól gbachitere ha nkịti.

11

Mmeri Sól meriri ndị Amọn

¹ N'oge ahụ, Nahash, eze ndị Amọn,* duuru ndị agha ya bilie imegide ndị Izrel bi n'ala Jebesh Gilead. Ma ndị Jebesh riɔrọ ya sị, "Ka anyị na gi gbaa ndụ, anyị ga-ano n'okpuru ɔchichị gi."

² Ma Nahash, onye Amọn zara sị ha, "Mụ na unu ga-agba ndụ ma ọ burụ na unu ekwenye ka m ghüpüta anya aka nri nke onye ọbula n'ime unu, si otu a wetara Izrel niile ihe nkọcha."

³ Ndị okenye obodo Jebesh zara sị, "Nye anyị abalị asaa ka anyị ziga ndị ozi n'ala Izrel niile. Ọ burụ na o nweghi onye kwere ibia zopüta anyị, anyị ga-ewere onwe anyị nyefee gi n'aka."

⁴ Mgbe ndị ozi ha zipurụ bijaruru Gibea, nke bụ obodo Sọl, ha kọqoro ndị mmadụ ihe ndị a, ha niile dapurụ n'akwa. ⁵ Ma n'oge a, Sọl si n'ubi na-alọta, soro ụmụ ehi ya n'azụ, ọ jürü, "Ọ bụ gịnị na-eme onye ọbula? Gịnị mere na ha ji ebe akwa?" Ha kọqoro ya ihe banyere ozi e si Jebesh zite.

⁶ Mgbe Sọl nṣụ ozi a, Mmuo nke Chineke biakwasiri ya n'ike, iwe wekwara ya nke ukwuu.

⁷ Ọ kpuputara ehi abụo bokasịa ha, zipụ ndị ozi ka ha buru ha ga obodo niile dị n'Izrel. Ozi ha ga-ezi ndị obodo ọbula bụ nke a. "Ọ bụ ihe e mere ehi ndị a ka a ga-eme ehi onye ọbula jürü iso Sọl na Samuel jee ọgụ." ONYENWE ANYỊ mere ka egwu jide ndị Izrel niile. N'ihi ya, ha niile biakwutere Sọl dika otu mmadụ. ⁸ Mgbe Sọl kpokötara ha na Bezek, ọnụogugu ndị ikom Izrel

* **11:1** 11:1 Ndị Amọn bụ ụmụ ụmụ Lot, Jen 19:38; Dit 2:19 n'oge Ndị Ikpe na-achị n'Izrel, ha gbalịri ibuso ha agha ka ha nara ha ala ha. Nkp 3:13; 11:4-33

dị nari puku ato, tinyekwara iri puku mmadu ato, ndị sitere na Juda.

⁹ Ha gwara ndị zitere ozi ahụ okwu sị ha, "Zienụ ndị ikom Jebesh Gilead, 'Echi, tupu anyanwụ achaa n'uju ya, a ga-anaputa unu.'" Mgbe ndị ozi a gara zie ndị ikom Jebesh Gilead ozi a, ha n'uriri ọṇu nke ukwuu. ¹⁰ Ndị ikom Jebesh ziri ozi gwa ndị Amon sị ha, "Echi, anyị ga-enye unu onwe anyị, ka unu mee anyị ihe masiri unu."

¹¹ Ma n'ütutu echi, Sọl na ndị agha ya bijaruru. O kewara ndị agha ya ụzọ ato, buso ụmụ Amon agha na mberede n'isi ütutu. O gbugidere ha ütutu niile ruo mgbe anyanwụ chara n'uju ya, chusasia ndị fodụru n'ime ha. Nke a mere na o nweghi ebe a ga-ahụ ka ndị agha Amon abuọ nokotara.

Nnabata Sọl dịka eze

¹² Ndị Izrel niile bijakwutere Samuel juo ya sị, "Olee ndị ahụ sị na Sọl agaghị abụ eze anyị? Kpọputara anyị ha ka anyị gbuo ha!"

¹³ Ma Sọl zara sị, "O nweghi onye ọbula a gagebu taa, n'ihi na taa, ONYENWE ANYỊ anapuṭala Izrel!"

¹⁴ Samuel gwara ha sị, "Bịanụ ka anyị gaa Gilgal mee ịbü eze a ka ọ dị ohụrụ ọzọ." ¹⁵ Ya mere, mmadu niile gara Gilgal. Na mmememe pürü iche, ha mere Sọl eze n'ihi ONYENWE ANYỊ. Ha chukwara aja udo nye ONYENWE ANYỊ n'ebe ahụ. Ọṇu juputakwara n'obi Sọl na ndị Izrel niile.

12

Okwu ikpeazụ Samuel kwuru

¹ Mgbe ahụ, Samuel gwara ụmụ Izrel sị, “Lee, emeelara m unu ihe unu rịọrọ, Enyela m unu eze. ² Ugbu a, unu enweela eze, onye bụ onyendu unu. Ma n’ebe mụ onwe m nọ, aburụla m agadi isi awo, ụmụ m ndị ikom so nōrōkwa n’etiti unu. Abụ m onyendu unu site na mgbe m bụ okorobia ruo taa. ³ Lee m ka m guzo n’ihu unu. Gbaanụ ama megide m n’ihu ONYENWE ANYỊ na n’ihu onye ya o tere mmanụ. Onye ka m zuuru ehi ya?* Onye ka m zuuru ịnyinya ibu ya? O dị onye m ghogburu? O dị onye m megburu? O dị onye m si n’aka ya nara ego aka azụ ime ka m ghara ikpe ikpe ziri ezi? Gwanụ m ma ọ burụ na m mere ihe ndị a, aga m emezi ya.”

⁴ Ha zara sị, “Mba ọ dịbeghi mgbe i ghogburu anyị, maqbụ kpagbuo anyị, n’uzo ọbụla. O nweghịkwa onye i si n’aka ya were ihe ọbụla.”

⁵ Samuel zara sị ha, “ONYENWE ANYỊ bụ onye akaebe megide unu. Otu a kwa, onye ya o tere mmanụ bụ onye akaebe taa, na unu achọtaghi ihe ọbụla n’aka m.”

Ha zara sị, “E, ọ bụ onye akaebe!”

⁶ Samuel gakwara n’ihu n’okwu ya sị, “O bụ ONYENWE ANYỊ hoppedara Mosis na Erọn. Ọ bükwa ya mere ka nna nna unu ha si n’Iijpt puta. ⁷ Ugbu a, guzonụ jụ n’ebe a n’ihu ONYENWE ANYỊ ka m chetara unu ihe ọma niile ONYENWE ANYỊ meere unu na nna nna unu ha.

* **12:3** 12:3 Ọnụ 16:15; Ọrụ 20:33; 1Te 2:5; Ọpụ 23:8; Dit 16:19

8 “Mgbe ụmụ Jekob batara Ijipt, ha kpokuru ONYENWE ANYI ka o nyere ha aka. ONYENWE ANYI zitere Mosis na Eron, ndị kpoputara nna nna unu ha site n’Ijipt, mee ka ha bịa biri n’ebe a.

9 “Ma ha chefuru ONYENWE ANYI bu Chineke ha, n’ihi ya o nyefere ha n’aka Sisera, bụ ọchịaghị eze Hazo, nakwa n’aka ndị Filistia, na eze ndị Moab, bụ ndị lusoro ha ọgu. **10** Ha tikuru ONYENWE ANYI mkpu akwa, sị ya, ‘Anyị emehiela,[†] anyị agbakutala[‡]ONYENWE ANYI azu, fee arʊsi Baal na Ashtoret. Ma ugbu a, naputa anyị site n’aka ndị iro anyị, anyị ga-efekwa gi.’ **11** ONYENWE ANYI zitere Jerub-Baal, na Barak,[§] na Jefta, na Samuel, ka ha zoputa unu site n’aka ndị iro nọ unu gburugburu, mee ka unu biri n’udo.

12 “Ma mgbe unu hụrụ na Nahash, eze ndị Amọn na-achọ ibuso unu agha, unu türü egwu biakwute m sị m, ‘Mba, anyị chọro eze ga-achi anyị,’ n’agbanyeghi na ONYENWE ANYI Chineke unu bụ eze unu. **13** Ugbu a, leenụ eze unu hoputara, n’ihi na ọ bụ unu rịorị ONYENWE ANYI ka o nye unu ya; ONYENWE ANYI azakwala arịriọ unu. **14** Ugbu a, ọ bürü na unu ga-atụ egwu ONYENWE ANYI, fee ya, rubere ya isi, hapụ inupu isi n’ebe iwu ya dị, ọ bürükwa na unu na eze unu ga-esogide ONYENWE ANYI Chineke unu, ihe niile ga-adị mma. **15** Ma ọ bürü na unu enupu isi n’iwu ONYENWE ANYI, jụ ige ya ntị, aka ya ga-abịakwasị unu n’oke iwe, ọ ga-emekwa unu ihe o mere nna nna unu ha.

[†] **12:10** 12:10 Nkp 10:10 [‡] **12:10** 12:10 Nkp 2:13; 3:7 [§] **12:11** 12:11 N’ime akwukwọ ụfodụ ihe ị ga-ahụ bụ Bedan

16 “Ugbu a, na-elenụ anya ka unu hụ ṡorụ ịtụnanya niile ONYENWE ANYỊ na-agà ịrụ. **17** Unu maara na ugbu a bụ oge a na-aghọ mkpuru ọka wiiti, ma aga m ekpe ekpere ka ONYENWE ANYỊ zite egbe eluigwe na mmiri ozuzo taa, ka unu ghọta ụdi ihe ojoo unu mere n’anya ONYENWE ANYỊ mgbe unu rịọrọ ya sị ya nye unu eze.”

18 Mgbe ahụ Samuel kpokuru ONYENWE ANYỊ, ONYENWE ANYỊ zidatakwara egbe eluigwe na mmiri ozuzo n’ubochị ahụ. Nke a mere ka mmadụ niile tọ ONYENWE ANYỊ na Samuel egwu.

19 Ndị ahụ rịọrọ Samuel aririọ sị ya, “Biko kpeere anyị ekpere nye ONYENWE ANYỊ Chineke gi ka anyị bụ ndị ohu gi ghara ịnwụ. N’ihi na, n’ezie, anyị ejirila aka anyị mee ka mmechie anyị muba site n’iriọ ka e nye anyị eze.”

20 Samuel zara si, “Unu atula egwu. Unu emeela ihe ojoo ndị a niile, ma hukwanụ na unu ji obi unu niile fee ONYENWE ANYỊ ofufe. Unu agbakutakwala ya azụ n’uzo ọbụla. **21** Unu agbasola chi ndị ozọ, n’ihi na ha abaghị uru. Ha agaghị enyere unu aka maọbu naputa unu site n’aka ndị iro unu. **22** ONYENWE ANYỊ agaghị ahapụ ndị ya o hoputara, n’ihi na-ime ihe dị otu a bụ iwetara aha ya dị ukwuu ihere. O tọrọ ONYENWE ANYỊ ụtọ ime unu mba pürü iche nye onwe ya. **23** Ma banyere mü onwe m, o gaburụ m ihe arụ ma a sị na m ga-emehie megide ONYENWE ANYỊ site n’ikwusi ikpere unu ekpere. Aga m anogidekwa na-ezi unu ihe ndị ahụ dị mma, na ihe ndị ahụ kwesiri ekwesi. **24** Naani tọnụ egwu ONYENWE ANYỊ, werekwanụ obi unu fee ya ofufe n’ikwesi ntukwasị obi; chetanụ ihe

ukwuu niile o meere unu. ²⁵ Ma ọ bürü na unu anogide na-eme ihe ojọq, unu na eze unu ka a ga-ekpochapụ.”

13

Samuel abaara Sὸl mba

¹ Sὸl gbara iri afọ atọ* mgbe e mere ya eze. Ọ chikwara dika eze n’ala Izrel iri afọ anọ na abụo.

² Sὸl sitere n’etiti ụmụ Izrel hoputa puku ndị ikom atọ ka ha bürü ndị agha ya. Sὸl na puku abụo nọ na Mikmash n’ala ugwu ugwu Betel. Otu puku nonyeere Jonatan na Gibeal, n’ala Benjamin. Ndị ikom ndị fodurụ ka o zighachiri, onye ọbula n’ulọ ha.

³ Ma Jonatan busoro ndị agha Filistia nọ na Geba agha. Ndị Filistia nukwara ihe banyere ya. Mgbe ahụ, Sὸl nyere iwu ka e gbuo opi ike n’ala Izrel niile, kwuo sị, “Unu ndị Hibru niile, geenụ ntị.” ⁴ Ya mere, ụmụ Izrel niile nṣuru akụkọ ahụ nke kwuru sị, “Sὸl ebusola ọmụma ulọ ikwu ndị agha Filistia agha, n’ihi nke a, ndị Izrel niile aburula ndị a kporo asi ugbu a n’etiti ndị Filistia.” Ya mere, ndị agha Izrel niile putakwara soro Sὸl gaa Gilgal.

⁵ Ndị Filistia n’onwe ha chikötara ndị agha ha ibuso ndị Izrel agha. Onuogugu ụgbọ agha ha dị puku atọ, ndị na-agba ịnyinya ha nwere dị puku isii; ndị agha ha ndị ozo dị ukwu n’onuogugu. N’ezie, ha dị ukwuu dika aja dị n’onu osimiri. Ha manyere ulọ ikwu ha na Mikmash n’owuwa

* **13:1** 13:1 N’ufodụ akwụkwọ ndị ọgbara ọhụrụ e nweghi onuogugu a

anyanwu Bet-Aven. ⁶ Mgbe ndị agha Izrel hụrụ na ọnọdụ ha dị nịọ nke ukwuu, hụkwa na ndị iro na-emegide ha, ha zoro onwe ha n'ogba nkume, n'ime oke ọhịa, n'etiti nkume, n'ime olulu na n'ime oghere ọbụla. ⁷ Ndị Hibru ụfodụ gafere Jodan ruo n'ala Gad na Gilead.

N'oge a, Sọl nọ na Gilgal, ndị agha niile ya na ha nọ na-amakwa jijiji n'ihi ujọ. ⁸ Samuel gwarariị Sọl ka o chere ya ruo abalị asaa, ma mgbe abalị asaa zuru Samuel abiaghị Gilgal. N'oge a, ndị agha Sọl malitere na-agbasasi. ⁹ Ya mere, Sọl kwuru sị, "Wetaranụ m ihe aja nsure ọkụ na nke aja udo." Sọl chukwara aja nsure ọkụ ahụ. ¹⁰ Ngwangwa ọ na-achụcha aja ndị ahụ, Samuel rutere, Sọl pürü izute ya, na ikele ya.

¹¹ Samuel sıri, "Gịní bụ ihe a i mere?"

Sọl zara, "Mgbe m hụrụ na ndị a na-agba aghara aghara, na-esite n'ebe m nọ na-agbapụ, mgbe m lere anya lee, ma ahụghị m ka i na-abịa díka i kwuru, mgbe m hụkwara ndị Filistia ka ha nọ na Mikmash, na-akwado ibuso anyị agha, ¹² echeere m, 'Ugbu a, ndị Filistia ga-aridakwute m ibuso m agha na Gilgal, ma ariobeghi m ihuoma ONYENWE ANYỊ.' Ya mere m, m jisie ike chụo aja nsure ọkụ ahụ."

¹³ Samuel sıri Sọl, "I kpara agwa onye nzuzu. I debeghi ihe ONYENWE ANYỊ Chineke gi nyere gi n'iwu idebe. A si na i mere nke a, ọ gaara eme ka alaeze gi guzosie ike n'ebe Izrel nọ ruo mgbe niile. ¹⁴ Ma ugbu a, alaeze gi agaghi adigide. ONYENWE ANYỊ achọpụtala otu nwoke díka ọchichọ obi ya si dị, ọ hopụtakwala ya ịbü

eze nke ndị ya; n'ihi na ị debeghi ihe ONYENWE ANYị nyere gị n'iwu."

¹⁵ Samuel biliri hapụ Gilgal gaa Gibea n'ala Benjamin. Mgbe Sọl gurụ ndị agha so ya, ọ chọpụtara na ha dị naanị nari isii.

Ngwa agha ọbụla adịghị n'ala Izrel

¹⁶ Sọl na nwa ya nwoke Jonatan, na nari mmadụ isii ndị soo ha nọ na Geba n'ala Benjamin, ebe ndị Filistia mara ụlọ ikwu ha na Mikmash. ¹⁷ Ufodụ n'ime ndị agha Filistia kere onwe ha ụzọ ato site n'ụlọ ikwu ndị Filistia pụta; otu ụzọ chere ihu n'ụzọ Ofra n'akukụ Shual, ¹⁸ nke ọzọ chere ihu iga Bet-Horon, nke ato chee ihu n'ụzọ oke ala dị na Ndagwurugwu Zeboiim, nke dị ọzara nso.

¹⁹ N'oge ahụ, e nweghi ike ichọta otu ọkpụ ụzụ n'ala Izrel, n'ihi na ndị Filistia sıri, "Ma ọ bụghị otu a, ndị Hibru ga-akpụtara onwe ha mma agha maqbụ ùbe." ²⁰ Izrel niile na-ejekwuru ndị Filistia maka ịmu ọgu igwuze ala ha, maqbụ mma oge ha, maqbụ anyuike ha, maqbụ mma ha ji ewe ihe ubi. ²¹ Ihe ha na-akwụ maka ịmu ọgu igwuze ala, na mma oge ha bụ ụzọ abụo nke shekel e kere ụzọ ato, maka ịmu anyuike, na ndụdu, ya na ịpi ndụdu e ji achị ehi bụ, otu ụzọ nke shekel e kere ụzọ ato.

²² Nke mere na ahụtaghi mma agha[†] maqbụ ùbe ọbụla n'aka ndị agha Izrel n'ubochi agha ahụ, ma ọ bụghị naanị nke dị n'aka Sọl na Jonatan.[‡]

[†] **13:22** 13:22 Nkp 5:8 [‡] **13:22** 13:22 Ọ bụ ụta na àkụ ka ndị Izrel jí lụo ọgu.

Jonatan ebuso ndị Filistia agha

²³ Ugbu a ndị Filistia e kewaputara iche a pụola gaa n'uzo warawara dì na Míkmash.

14

¹ Otu ụbọchị, Jonatan nwa Sól, kpọrọ nwokorobia na-ebu ihe agha ya sị, “Bịa, ka anyị gafee ndagwurugwu jeruo n'ulọ ikwu ndị Filistia.” Ma ọ gwaghị Sól nna ya.

² Sól na nari ndị ikom isii ya na-anodụ n'ebe dì anya site na Gibea, n'okpuru osisi pomegranet dì na Migròn. ³ Otu n'ime ndị so Sól bụ Ahija onye nchüaja, onye yi efọd.* Ọ bụ nwa Ahitub, onye bụ nwanne Ikabodu. Ahitub bụ nwa nwa Finehaz, onye bụ nwa Elayı, onye nchüaja ONYENWE ANYỊ na Shaịlo. Ọ díkwaghị onye ma na Jonatan apụola.

⁴ Tupu Jonatan eruo ebe ndị Filistia nō, ọ ghaghị isite na nwa ụzọ warawara dì n'agbata nkume abuọ, a na-akpọ Bozez na Sene gabiga.

⁵ Nkume nke dì n'akụkụ elu elu, dì n'ihu Mikmash, nke dì n'akụkụ ndịda dì n'ihu Geba.

⁶ Jonatan gwara nwokorobia na-ebu ihe agha ya sị, “Bịa, ka anyị gafee ga n'ebe nguzo ndị ahụ a na-ebighị ugwu, ma eleghị anya ONYENWE ANYỊ ga-alụrụ anyị oğu. N'ihi na ọ díghị ihe pürü igbochi ONYENWE ANYỊ ịzoputa, site n'otutu mmadụ, maqbụ ole na ole.”

* **14:3** 14:3 Ọ bụ n'ime efọd ka ụmụ nkume abuọ e ji ajụta ase n'ihu Chineke, nke bụ Urim na Tumim na-adị. Opụ 28:30

⁷ Nwokorobia ahụ zara sị ya, “Gaa n’ihu, ejị m obi m na mmuo m na-eso gi dika ọchichọ gi si di.”

⁸ Jonatan gwara ya sị, “Bịa ka anyị ga, lee ihe anyị ga-eme. Anyị ga-apukwuru ndị agha ahụ mee ka ha hụ anyị anya. ⁹ Ọ burụ na ha asị, ‘Guzonụ ebe ahụ ruo mgbe anyị biakwutere unu,’ anyị ga-echere ebe anyị nọ, anyị agaghị agakwuru ha. ¹⁰ Ma ọ burụ na ha sị, ‘Rigokwutenu anyị,’ anyị ga-emekwa otu ahụ, n’ihu na ọ ga-aburụ anyị ihe ama na ONYENWE ANYỊ enyela ha n’aka anyị.”

¹¹ Ya mere, ha abuo guzoro ebe ndị Filistia gaha ahụ ha. Mgbe ndị Filistia hụrụ ha, ha tiri mkpu sị, “Lee, ndị Hibru esitela n’onu[†] ebe ha zoro na-ariputa.” ¹² Ndị ikom ndị na-anọ n’ebe ngozo ndị nche tikuru Jonatan na onye ahụ na-ebu ngwa agha ya sị, “Rigokwutenu anyị, ka anyị mee unu ihe.”

Jonatan gwara onye ahụ na-ebu ngwa agha, “Soro m n’azụ rigota, n’ihu na ONYENWE ANYỊ ewerela ha nyefee n’aka Izrel.”

¹³ Ya mere, Jonatan ji ikpere ya na aka ya rigoruo n’ebe ahụ; onye na-ebu ihe agha ya sokwa ya n’azụ. Ma ndị agha Filistia daghachiri azụ mgbe Jonatan na onye na-ebu ihe agha ya bidoro igbu ha. ¹⁴ Na ogbugbu mbụ ahụ, Jonatan na onye ahụ na-ebu ngwa agha ya gburu ọnugogugu ndị Filistia dị iri abuo. Ọ bụ n’ihe ha ka nketa ala ruru otu ọkara n’ekaa[‡] n’otụtụ.

Izrel emerie ndị Filistia

[†] **14:11** 14:11 1Sa 13:6; 14:22 [‡] **14:14** 14:14 Maọbu, ọkara furo n’otụtụ

15 Oke ọma jijiJI dakwasiri ndị agha niile, na ndị nō n'omumma ụlo ikwu, ma ndị nō n'ohia, ma ndị nō n'ebe dipurụ adipụ, ma ndị na-ejeghari ejeghari ibu agha. Ala ahụ niile mara jijiJI. Ọ bụ ọma jijiJI nke Chineke zitere.

16 Ndị nche Sol, bụ ndị nō na Gibea n'ime Benjamin, lepuru anya hụ igwe ndị agha ka ha malitere ịgba barịJI n'ihu na-azụ. **17** Mgbe ahụ, Sol gwara ndị agha ya na ha so, "Gụọnụ ndị agha ọnụ, chọpụta onye na-anoghị n'ebe a." Mgbe ha mere nke a, ha chọpụtara, na Jonatan na onye na-ebu ihe agha ya anoghị n'ebe ahụ.

18 Sol sıri Ahija, "Bute igbe ọgbụgba ndụ Chineke." (N'oge ahụ igbe ọgbụgba ndụ dị n'aka ụmụ Izrel.) **19** Mgbe Sol na-agwa onye nchụaja okwu, ụzụ na iti mkpu nke na-ada n'ulọ ikwu ndị Filistia dara karia, n'ihi ya, Sol gwara onye nchụaja ahụ okwu sị ya, "Sepụ aka gi."

20 Mgbe ahụ, Sol na ndị niile ya na ha nō jikötara onwe ha baa n'agha ahụ, ma lee, ndị Filistia ji mma agha na-egburita onwe ha. Ọgbaaghara díkwa n'ebe niile. **21** Ma ndị Hibru, ndị so ndị Filistia na-alụ ọgu, tugharịRI dínyere ndị Izrel soro Sol na Jonatan. **22** Emesia, ndị ikom Izrel niile, ndị ahụ zoro onwe ha n'ala ugwu ugwu Ifrem putara, mgbe ha hụrụ na ndị Filistia na-agba ọso. Ha gbapütara soro ndị ọzo ịchụ ndị Filistia ọso. **23** Ya mere, ONYENWE ANYỊ naputara ndị Izrel n'ubochị ahụ. E buru agha ahụ gabiga Bet-Aven.

Jonatan arachaa mmanụ ańụ

²⁴ Ma ndị ikom Izrel nō ọnođu nhuju anya n'ubochi ahụ, n'ihi na Sὸl jiri iñu iyi kechie ha, mgbe o kwuru sị, "Onye a bürü ọnụ ka nwoke ahụ bụ onye ga-eri nri ọbula site ubgu a ruo anyasi, tutu ruo mgbe m boşiri ọbo megide ndị iro m!" N'ihi ya, o nweghi onye ọbula n'etiti ndị agha ya deturụ ihe oriri ọnụ.

²⁵ Ndị agha ahụ niile banyere n'ohịa ebe mmanụ anụ dị n'ala. ²⁶ Mgbe ha banyere n'ohịa, ha hurụ mmanụ anụ ebe o na-asoputa, ma o nweghi onye meturụ aka n'onụ ya, n'ihi na ha turụ egwu iyi ahụ ha nụrụ. ²⁷ Ma Jonatan anughị na nna ya mere ka ndị ahụ nụqo iyi, ya mere, o setipuru ọnụ ọnụ mkpanaka dị ya n'aka rụta mmanụ anụ na ugbugbo ya, tinye n'onụ ya rachaa. Nke a mere ka ike ya laghachite. ²⁸ Ma otu onye agha gwara ya sị, "Nna gi ji iñu iyi gbaa ndị agha niile iwu, sị, 'Onye a bürü ọnụ ka nwoke ahụ bụ, onye riri nri taa. Ọ bụ nke a mere ndị mmadụ ji ada mba.' "

²⁹ Jonatan zara sị, "Nna m esitela n'iwu dị otu a wetara ala anyị nsogbu. Lee ka m si nweta ike site na mmanụ anụ nta m rachara. ³⁰ Ọ garaghị aka mma ma a sị na ndị ikom riri ihe ha sị n'aka ndị iro ha kwata n'agha? Ọ bụ na ogbugbu a gaara egbu ndị Filistia agaraghị adị ukwuu karịa?"

³¹ Ma ndị agha Izrel bu aguụ tigbuo ndị Filistia, chukwa ha ọso site na Mikmash ruo Aijalon. Ha dakwara mba karịa. ³² Ha dakwasiri ihe a kwatara n'agha, gbuo aturụ na ehi na ụmụ ehi, bido iri anụ ha na ndụ n'ihi aguụ. ³³ Ma otu onye gwara Sὸl sị, "Ndị ikom Izrel na-emehie megide

ONYENWE ANYI site na iri anu Ọbara ya di n'ahụ ya.”

Mgbe ahụ, ọ sıri, “Ihe di otu a jogburu onwe ya. Nutenụ nkume ukwuu n'ebe a ugbu a.” ³⁴ Sọl sıri, “Gaa n'etiti ndị ikom a gwa ha, ‘Ka onye Ọbụla weta ehi na aturu ha choro igbu n'ebe a, ka e gbuo ha n'ebe a, rie anu ha. Unu emehielia megide ONYENWE ANYI site n'iri anu Ọbara di n'ime ya.’”

Ya mere, onye Ọbụla wetara ehi ya n'abalị ahụ, gbuo n'ebe ahụ. ³⁵ Emesịa, Sọl wuuru ONYENWE ANYI ebe ichu aja. Nke a bụ ebe ichu aja nke mbụ o wuru.

³⁶ Mgbe ahụ, Sọl gwara ndị agha ya si, “Ka anyi gaa chuso ndị Filistia ọso n'abalị a niile, ma gbukwaa onye Ọbụla foduru n'ime ha.”

Ndị agha ya zara si, “Ọ di mma, mee dika i kwuru.”

Ma onye nchuaaja sıri, “Ka anyi buru uzọ juta ihe bụ uche Chineke.”

³⁷ Mgbe ahụ, Sọl juru Chineke si, “Ọ bụ m rida gaa chuso ndị Filistia? I ga-enyefe ha n'aka ndị Izrel?” Ma Chineke enyeghi ya ọsisa Ọbụla n'ubochi ahụ.

³⁸ Sọl gwara ndiisi agha Izrel okwu si, “Ihe emebielia! Anyi aghaghị ichoputa ụdi mmehie anyi mere taa, nke mere ONYENWE ANYI ji jụ inye anyi ọsisa. ³⁹ N'ezie dika ONYENWE ANYI, onye na-azoputa Izrel na-adị ndụ, a sịkwari na ọ bụ nwa m Jonatan ka a choputara na ọ bụ ya ka ikpe mara, ọ ga-anwụ!” Ma ọ dighị onye gwara ya ihe Ọbụla.

40 Mgbe ahụ, Sọl gwara ndị Izrel niile okwu sị ha, “Guzonụ onwe unu n’ebe ahụ, mụ na nwa m Jonatan ga-eguzo onwe anyị n’ebe a.”

Ndị ahụ zara sị, “Mee ihe ọbuula dị gi mma.”

41 Mgbe ahụ, Sọl kpere ekpere nye ONYENWE ANYỊ, bụ Chineke Izrel, “Gịnị mere na ị zabeghi ohu gi taa? O bụrụ na ikpe mara m maobụ nwa m Jonatan, zaa site n’Urim, ma ọ bụrụ ndị ikom Izrel ka ikpe mara,§ nye ọsisa site na Tumim.” Nza ahụ mara Jonatan na Sọl, ma ikpe amaghị ndị ikom Izrel. **42** Mgbe ahụ, Sọl kwuru sị, “Ugbu a feenụ nza n’etiti mụ na Jonatan, nwa m nwoke.” Nza ahụ mara Jonatan.

43 Sọl gwara Jonatan okwu sị ya, “Gwa m ihe i mere.”

Jonatan zara sị ya, “O bụ naanị mmanụ ańụ ntakiri ka m ji ọnụ mkpanaka m rurụ rachaa. Ọ pütara na m ga-anwụ n’ihi ya?”

44 Mgbe ahụ, Sọl zara sị, “N’ezie Jonatan, ị ghaghị inwụ. Ka Chineke meso m mmeso, otu ọbuula mmeso ahụ si sie ike, ma ọ bụrụ na ị nwughi n’ihi ihe a i mere.”

45 Ma ndị ikom ahụ sıri Sọl, “Jonatan ọ ganwụ, bụ onye a wetara nzoputa a dị ukwuu n’Izrel? Nke a apughị ime! Dịka ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ, ọ buladi otu agiri isi agaghị esi n’isi ya dapụ, n’ihi na Chineke ejirila ya ruo orụ itunanya dị ukwuu taa.” Ya mere, ndị agha ahụ zopütara Jonatan, e gbukwaghị ya.

§ **14:41** 14:41 Akwukwọ ndị Hibru ochie enweghi akụkụ a, nke bidoro na “Gịnị mere na ị zabeghi ohu gi taa? ruo n’ebe asiri maobụ ndị Izrel ka ikpe mara”.

46 Emesịa, Sol kwüsiriş ndị agha ya iche ndị Filistia ọsọ. Ndị Filistia n'onwe ha lakwara n'ala nke ha.

47 Site n'oge Sol malitere iche n'Izrel, o buru agha megide ndị iro ha n'akukụ niile, ndị Moab, ndị Amon, ndị Edom, ndị eze Zoba na ndị Filistia. Ebe ọbula o chere ihu ọ na-alugbu. **48** O buru agha dị ukwuu, lugbuo ndị Amalek; ma zoputa ndị Izrel site n'aka ndị niile na-emegbu ha site n'ipunari ha ihe ha nwere.

Ezinaulọ Sol

49 Sol mütara ndị ikom ato; Jonatan, Ishvi na Malkishua. O mütakwara umu agboğho abuo, Merab na Mikal. **50** Aha nwunye Sol bụ Ahinoam, ada Ahimaaz. Ochiagha Sol bụ Abna, nwa Nea, nwanne nna Sol. **51** Nea, nna Abna, na Kish, nna Sol bụ umunne. Ha bụ umu Abiel.

52 Ndị Izrel na ndị Filistia nō n'agha dī egwu ụbochi niile Sol bụ eze. Mgbe ọbula Sol hụrụ nwoke dī ike, maobụ dimkpa, ọ na-eduru ya mee ya ka ọ bürü otu n'ime ndị agha ya.

15

ONYENWE ANYI aju eze Sol

1 Samuel sıri Sol, "Mụ ka ONYENWE ANYI zitere ite gi mmanụ ka ị bürü eze ndị ya, bụ Izrel. Ya mere, gee ntị n'ozi sitere n'aka ONYENWE ANYI bia. **2** Ihe a ka ONYENWE ANYI, Onye pürü ime ihe niile* kwuru. 'Aga m ata ndị Amalek ahụhụ n'ihi ihe ojọọ niile ha mere Izrel, mgbe ha nochiri ha n'uzo oge ha si Iijpt puta. **3** Ugbu a, gaa buso

* **15:2** 15:2 Onye pürü ime ihe niile

ndị Amalek agha. Gbuchapụ ihe niile[†] ha nwere. Enwekwala ọmịiko n'ahụ ha. Gbuo ndị ikom niile, ndị inyom niile, ụmụntakiri niile na ụmụ na-ańu ara, igwe ehi na aturụ, ịnyinya kamel na ịnyinya ibu ha niile.' "

⁴ Ya mere, Sól chikötara ndị agha ya mee ka ha zukotaa n'obodo Telaim. Ọnụogugu ha dì narị puku abụo, ndị agha ji ụkwụ, tinyere puku ndị ikom iri si na Juda. ⁵ Sól duuru ndị agha ya gaa zoo n'akụkụ iyi tara ata dì nso n'obodo ndị Amalek. ⁶ Sól zigaara ndị Ken ozi sị ha, "Sitenụ n'etiti ndị Amalek wezuga onwe unu ka m ghara ibibikota unu na ha. N'ihi na unu gosiri ndị Izrel obioma mgbe ha si n'Ijipt püta." Ya mere, ndị Ken sitere n'etiti ndị Amalek wezuga onwe ha.

⁷ Sól busoro ndị Amalek agha site na Havila ruo Shua, nke dì n'owuwa anyanwụ Ijipt. ⁸ O jidere Agag, eze ndị Amalek na ndụ, ma jiri mma agha gbuchapụ ndị ya niile. ⁹ Ma Sól na ndị agha ya debere Agag ndụ, debekwa aturụ na ehi kachasi mma, na ụmụ ebule na aturụ gbara abụba, na ihe ndị ọzọ niile mara mma. N'ezie, ihe ọbụla dì mma n'anya ka ha jụrụ ibibi. Ma ihe ndị ọzọ niile nke na-amasighị ha, na nke na-abaghị uru, ka ha bibiri.

¹⁰ Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ rutere Samuel ntị, ¹¹ "O na-ewute m na m mere Sól ka ọ burụ eze, n'ihi na o nupuru isi site n'okwu

[†] **15:3** 15:3 Gbuchapụ ihe niile nke a, n'okwu ndị Hibru pütara i were ihe niile, tinyere mmadụ na anu ulo, nyefee ONYENWE ANYỊ kpamkpam na-eleghị anya n'azụ site ikpochapụ ha. Usoro okwu a díkwa n'amaokwu ndị a: 1Sa 15:8,9,15,18,20,21

m, jụ ime ihe m nyere ya n'iwu." O wutere Samuel nke ukwuu mgbe o nñru ihe ONYENWE ANYI kwuru. Ya mere, o tikuru ONYENWE ANYI mkpu akwa abalị ahụ niile.

¹² N'isi ụtụtu echị ya, Samuel pürü gawa ịchọ Sól. Otu onye gwara ya sị, "Sól agaala n'ugwu Kamel iwuru onwe ya ihe ncheta. Ọ ga-esitekwa ebe ahụ gaa Gilgal."

¹³ N'ikpeazu, mgbe Samuel hñru ya, Sól ji oke ọnụ kelee Samuel sị, "Onye ONYENWE ANYI goziri agozi ka i bụ. Lee, emeela m ihe niile ONYENWE ANYI kwuru!"

¹⁴ Ma Samuel jñru ya sị, "Gini bụ ubé aturụ ndị a m na-anụ? Ebee ka ubé igwe ehi ndị a si na-ada?"

¹⁵ Sól zara sị, "Ndị agha m si n'etiti ndị Amalek chịta ụfodụ n'ime aturụ na ehi ndị mara mma nke ha choro iji choro ONYENWE ANYI Chineke gi aja. Ma anyi bibiri ihe ndị ozo fôdûrunu."

¹⁶ Mgbe ahụ Samuel gwara Sól sị, "Ekwukwala ozo! Gee ntị nñru ihe ONYENWE ANYI gwara m n'abalị!"

Sól zara ya sị, "Kwuo, gini ka o gwara gi?"

¹⁷ Samuel gwara ya sị, "O bughị ezie n'agbanyeghi na i dirii ntakirị n'anya gi onwe gi, ma i bñurụ onyeisi ndị ebo Izrel niile? ONYENWE ANYI tere gi mmanụ ibu eze ndị Izrel. ¹⁸ ONYENWE ANYI ziri gi ijere ya ozi, gwa gi sị, 'Gaa, laa ndị ajo omume ahụ, bụ ndị Amalek n'iyi; buso ha agha ruo mgbe i kpochapuru ha niile.' ¹⁹ Gini mere i geghi ntị n'okwu ONYENWE ANYI ime ihe o kwuru? Gini mere i ji churu ihe nkwata gaa, si otu a mee ihe dì njo n'anya ONYENWE ANYI?"

20 Ma Sol sıri ya, “Ma erubeere m ONYENWE ANYİ isi. Ejere m ozi ahụ ONYENWE ANYİ zigara m. Anwütara m Agag eze Amalek na ndü, ma gbuchapụ ndị Amalek niile. **21** Ndị agha sitere n’ihe a kwatera n’aghá were ụfodú aturú na ehi, bu ndị kachasi mma n’etiti ihe ndị ahụ e debere iche maka ila ha n’iyi, iji ha chọqoro ONYENWE ANYİ Chineke gi aja na Gilgal.”

22 Ma Samuel sıri,
“Ihe na-atọ ONYENWE ANYİ ụtọ ọ bụ onyinye na
aja nsure ọkụ
dika nrube isi nye ihe si n’onu ONYENWE
ANYİ püta?

Nrube isi dị mma karịa ịchụ aja
iňa ntị dị mma karịa abụba ebule.

23 N’ihi na nnupu isi dika mmehie ịgba afa,
mpako díkwa njo dika ikpere arusi.

N’ihi na i jüla okwu ONYENWE ANYİ
ya onwe ya ajukwala gi dika eze.”

24 Sol zara Samuel sı ya, “Emehiela m. N’ezie, enupula m isi na ndümódụ gi na n’iwu ONYENWE ANYİ. Ọ bụ n’ihi na m túru egwu ndị Izrel ka m ji mee ihe ha chọro. **25** Biko, gbaghara m mmehie m ugbu a, bìakwa soro m ka m gaa fee ONYENWE ANYİ ofufe.”

26 Ma Samuel sıri ya, “Agaghị m eso gi laghachi azụ. Ebe i jurụ okwu ONYENWE ANYİ, ONYENWE ANYİ ajukwala gi dika eze ndị Izrel!”

27 Mgbe Samuel tughariri ka o si n’ebé ahụ puo, Sol jidere ya n’onu onu uwe ya ime ka ọ loğhachi azụ, ma uwe ahụ dówara. **28** Mgbe ahụ, Samuel zara sı ya, “Taa ONYENWE ANYİ adowapula alaeze Izrel site n’aka gi were ya

nyefee otu n'ime ndị agbataobi gi, onye ka gi mma. ²⁹ Chineke, onye bụ Ebube Izrel, anaghị agha ụgha; ọ nakwaghị agbanwe obi ya, n'ihi na ọ bughị mmadụ efu!"

³⁰ Ma Sol malitekwara irio aririo ozọ sị, "Emehiela m. Ma, sopuru m ugbu a n'ihu ndị okenye ndị m, na n'ihu ndị Izrel. Loghachi soro m ka m gaa fee ONYENWE ANYỊ Chineke gi ofufe." ³¹ Ya mere, Samuel kwenyere soro Sol laghachi, Sol kpokwara isiala nye ONYENWE ANYỊ.

³² Mgbe ahụ, Samuel gwara ya okwu sị ya, "Kpoputara m Agag, eze ndị Amalek."

Agag ji ihu ọchị biakwute ya, n'ihi na o chere sị, "N'ezie oge ọnwụ agaala."

³³ Ma Samuel kwuru sị,
"Dịka mma agha gi sị gbawa ndị inyom aka ụmụ
otu a ka nne gi ga-esi bürü onye na-enweghi
nwa n'etiti ndị inyom."

Samuel gburu Agag n'ihu ONYENWE ANYỊ na Gilgal.

³⁴ Emesịa, Samuel lara n'ulọ ya na Rema. Ma Sol laghachikwara na Gibea, obodo nke aka ya.

³⁵ Site n'oge ahụ ruo mgbe Samuel nwuru, ọ hukwaghị Sol anya ozọ. Ma o rugidere ụju n'ihi Sol oge ndị a niile. O wutekwara ONYENWE ANYỊ na o mere Sol eze ndị Izrel.

16

Samuel etee Devid mmanụ

¹ Emesịa ONYENWE ANYỊ sıri Samuel, "Ruo ole mgbe ka i ga-anogide na-eru ụju n'ihi Sol, ebe ọ bụ na m ajula ya dika eze ndị Izrel? Ugbu a,

gbajuo mmanụ na mpi gi, bilie ije. Ana m eziga gi ka ijekwuru Jesi onye Betlehem, ahoroola m otu onye ga-abụ eze site n'etiti ụmụ ya ndị ikom.”

² Ma Samuel zara sị, “Oleekwanụ otu m ga-esi gaa n'ebe ahụ? O bürü na Sọl anụ ya, o ga-egbu m.”

ONYENWE ANYỊ sıri, “Were nwaagbogho ehi, jiri ya n'aka, sị, ‘Abịara m ichụrụ ONYENWE ANYỊ aja.’ ³ I ga-akpọ Jesi ka ọ bịa soro n'ochuchụ aja ahụ. Mgbe ahụ, aga m egosi gi ihe ị ga-eme. I gatekwara m ya mmanụ, bụ onye m nke ga-egosi gi.”

⁴ Samuel mere ihe ONYENWE ANYỊ kwuru. Mgbe o rutere na Betlehem, ndị okenye obodo ahụ ji ịma jijiji püta izute ya. Ha jụrụ ya sị “O díkwa mma? Udo ọ díkwa?”

⁵ Ma Samuel zara ha sị “E, udo di, Abịara m ichụrụ ONYENWE ANYỊ aja. Doonụ onwe unu nsọ bịa soro m gaa ichụ aja ahụ.” O dokwara Jesi na ụmụ ya ndị ikom nsọ, gwakwa ha ka ha soro gaa.

⁶ Mgbe ha ruru, Samuel hụrụ Eliab kwuo n'obi ya sị, “N'ezie, onye nke ONYENWE ANYỊ tere mmanụ na-eguzo n'ihu ONYENWE ANYỊ.”

⁷ Ma ONYENWE ANYỊ zara Samuel sị ya, “Ejila ihu mmadụ maobụ ito ogologo ya ekpebi, n'ihi na onye a abughị ya. ONYENWE ANYỊ adighị ahụ ihe díka mmadụ si ahụ. Mmadụ na-ele anya n'elu ahụ, ma ONYENWE ANYỊ na-ele anya n'obi.”

⁸ Jesi kpọrọ Abinadab ka ọ gafee n'ihu Samuel. Ma Samuel sıri, “ONYENWE ANYỊ ahoroghị onye a.” ⁹ Jesi mere ka Shama bịa gafee, ma Samuel sıri, “Mba ONYENWE ANYỊ ahoroghị onye a.”

10 Umụ ndị ikom Jesi asaa si otu a gafee n’ihu Samuel, ma Samuel sıri ya, “ONYENWE ANYỊ ahọroghị ndị a.” **11** O jürü Jesi sı, “Ndị a ọ gwuchala umụ ndị ikom i mọtara?”

Jesi zara sı “O fodurụ ọdụdu nwa m, ma ọ nọ n’ohịa na-azụ aturụ.”

Samuel sıri, “Ziga ozi kpoluta ya, anyị agaghị anodụ ala tutu ruo mgbe ọ bijara.”

12 O zigara ozi ka akpoọ ya, mee ka ọ bija. O nwere ucha ahụ pürü iche, nwee anya mara mma, díkwa mma ile anya.

Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ gwara Samuel okwu sı ya, “O bụ onye a, bilie tee ya mmanụ.”

13 Ya mere, Samuel weere mpi ahụ mmanụ dí tee ya n’ihu umunne ya. Site n’ubochị ahụ Mmụo ONYENWE ANYỊ biakwasiri Devid n’ebe ọ dí ukwuu. Emesịa, Samuel laghachiri na Rema.

Devid agħoq onye na-ejere Sol ozi

14 Ugbu a, Mmụo ONYENWE ANYỊ esitela n’ime Sol puo, ONYENWE ANYỊ zitekwara mmụo ojoo nke bijara na-esogbu Sol.

15 Ndị na-ejere Sol ozi gwara ya okwu sı, “Lee, mmụo ojoo si n’ebe Chineke nọ bija na-enye gi nsogbu. **16** Biko, ka onyenwe anyị nye ndị ohu ya nọ n’ebe a ike, ka ha gaa chọta onye maara akpo ubo akwara nke ọma. O ga-akpo ubo akwara mgbe ọbula mmụo ojoo si n’ebe Chineke nọ bija biakwasiri gi, ime ka ahụ dí gi mma.”

17 Sol kwenyere sı ha, “O dí mma, gaanụ chọta ma kpotara m nwoke na-akpo ubo akwara nke ọma.”

18 Otu onye n'ime ndị na-eje ozi kwuru sị, "Lee, ahula m otu n'ime ụmụ ndị ikom Jesi, onye Betlehem, onye maara akpọ ụbọ akwara nke ọma. Ọ bụ dike na ọka n'agha. Ọ bụ onye na-ekwu okwu nke ọma, na nwoke mara mma ile anya. ONYENWE ANYI nonyekwara ya."

19 Sọl zipürü ndị ozi ka ha jekwuru Jesi sị ya, "Zitere m nwa gi nwoke Devid, onye na-azürü gi atürü." **20** Ya mere Jesi zipürü Devid ka o jekwuru Sọl. O mekwara ka Devid duru otu inyinya ibu nke o bukwasiri achịcha, na otu karama akpukpọ mmanya, na otu nwa ewu, onyinye a na-enye Sọl.

21 Devid bịakwutere Sọl, banye n'orụ ijere ya ozi. Sọl hụrụ ya n'anya nke ukwuu, n'ihi ya, Devid ghoro otu n'ime ndị na-ebu ihe agha Sọl. **22** Mgbe ahụ, Sọl ziri Jesi ozi sị ya, "Biko, kwere ka Devid bụrụ otu n'ime ndị agha m, n'ihi na ihe ya na-atọ m ụtọ."

23 Mgbe ọbụla mmuo ojọọ ahụ si n'ebe Chineke nọ bịa malitere inye Sọl nsogbu, Devid na-akpọ ụbọ akwara ya. Ahụ Sọl na-adajukwa, mmuo ojọọ ahụ na-esitekwa n'ebe ọ nọ wezuga onwe ya.

17

Devid na Goliat

1 N'oge a, ndị Filistia chikötara ndị agha ha ọnụ, zukotaa n'obodo Sokoh nke dị na Juda maka ibu agha. Ha mara ụlo ikwu ha n'Efes Damim, nke dị n'agbata Sokoh na Azeka. **2** Mgbe ahụ, Sọl na ndị Izrel niile zukötara maa ụlo ikwu nke ha na ndagwurugwu Ila. Ha doro onwe ha

n'usoro agha izute ndị Filistia. ³ Ndị Filistia doro onwe ha n'elu ugwu n'otu akụkụ, ma ndị Izrel dokwara onwe ha n'elu ugwu n'akụkụ nke ọzọ. Ndagwurugwu dıkwa n'etiti ha.

⁴ Mgbe ahụ, otu onye ọka agha aha ya bụ Golaiat,* onye obodo Gat, sitere n'etiti ulọ ikwu ndị Filistia püta. Nwoke a toro ogologo nke ukwuu; ịdị ogologo ya ga-erukwa mita ato. ⁵ O kpu okpu agha e ji bronz kpuo, ma yiri uwe agha nke ịdị arọ bronz e ji kpuo ya ga-erukwa iri kilogram ise na asaa. ⁶ O yikwa ihe agha o ji kpuchie ụkwụ ya abụo nke e ji bronz kpuo, nyakwasıkwa n'ubu ya ùbe e ji bronz kpuo. ⁷ A kpuru ùbe ya ka ọ dırı ka osisi e ji ekwe akwa, jiri igwe ịdị arọ ya ga-eru kilogram asaa kpuo ọnụ ọnụ ùbe ahụ. Onye na-ebu ọta o ji ekpuchi obi ya nokwa n'ihu ya.

⁸ Golaiat guzoro kpokuo ndị agha Izrel sị ha, “Gini mere unu ga-eji püta guzo n'usoro ibu agha. Ọ bụ na m abụghị onye Filistia? Ọ bükwa na unu onwe unu abụghị ndị ozi Sól? Hопределен onwe unu otu nwoke, ka ọ biakwute m. ⁹ Ọ burụ na onye ahụ unu hопределен etigbuo m, anyị ga-aburụ unu ndị ohu, ma ọ burukwanụ na m etigbuo ya, unu ga-aburụ anyị ndị ohu!” ¹⁰ Mgbe ahụ, onye Filistia ahụ sıri, “Taa, ana m ama usuu ndị agha Izrel aka n'ihu! Kpopütaranụ m otu nwoke ka mụ na ya lụo ọgu.” ¹¹ Mgbe Sól na ndị agha Izrel nuru ihe

* **17:4** 17:4 Golaiat bụ onye si n'agburụ ndị Anak, ndị Joshua kpopütaranụ n'ala Izrel niile, karịakwa ndị fofdürü na Gaza, Ashkelon na Gat. Jos 11:21-22

onye Filistia a kwuru, ha mara jijiji tukwua oke egwu.

¹² Ma Devid bu nwa Jesi, onye Efrat nke Betlehem di na Juda. Jesi mутara ndi ikom asato. N'oge nke Sol, o ghօla agadi nwoke.

¹³ Ato n'ime umu ndi ikom Jesi, ndi bu okenye, soro Sol gaa agha. Aha ha bu Eliab, օkpara ya, Abinadab, nwa nke abu օ na Shama, nwa nke ato.

¹⁴ Devid bu օdudu nwa. Umunne ya ndi okenye ato na-eso Sol. ¹⁵ Ma Devid na-apu jekwuru Sol, ma na-alaghachikwa n'ulo izu atur օ nna ya na Betlehem.

¹⁶ Golaiat, onye Filistia na-abiaru nso ստու na uhuruchi, na-eguzo onwe ya otu a iri սբօչի ano.

¹⁷ Otu սբօչի, Jesi gwara Devid okwu si, “Bia ka i wegara umunne gi otu akpa օka ndi a e ghene eghe. Chirikwa ogbe achicha iri ndi a chilara ha. ¹⁸ Wegakwara onyeisi usuu ha, iri chiizi,[†] ndi a. Choputa otu ihe si agara umunne gi‡ natakwa ha ihe i ga-egosi anyi na ha di ndu.” ¹⁹ Ha na Sol na ndi ikom Izrel niile, no na ndagwurugwu լլա, na-ebuso ndi Filistia agha.

²⁰ Devid biliri njem n'isi ստու, hapu igwe atur օ ya n'aka onye na-elekota atur օ, buru onyinye ndi ahu gawa dika Jesi nyere ya n'iwu. O bijarutere ulo ikwu ndi Izrel mgbe ha na-apu n'ihu agha, ha na-etikwa mkpu agha. ²¹ Ndi Izrel na ndi Filistia dokwara onwe ha n'usoro izute onwe ha n'aghah, ndi agha megide ndi agha. ²² Devid hapuru ihe ndi ahu n'aka onye na-elekota akpa niile, gbara օso gaa n'usoro ndi

† **17:18** 17:18 Mmiri ara ehi kpukor օ akpukor ‡ **17:18** 17:18 Jen 37:14

agha jụo ụmụnne ya banyere udo ha. ²³ Ma mgbe ha na ya nọ na-akparita ụka, onye mmeri n'ogbọ agha, onye Filistia nke Gat, Golaiat bụ aha ya, sitere n'usoro ndị agha Filistia püta, kwuokwa okwu niile ahụ díka ọ na-ekwu na mbụ. Devid nṣụ ihe o kwuru. ²⁴ Mgbe ndị Izrel niile hụrụ nwoke a, ha gbara ọso pụo n'ihi ya ma tọkwa oke egwu.

²⁵ Ndị Izrel siri, “Unu hụrụ nwoke a na-eguzo onwe ya? Ọ bụ ka ọ kparia nnọq ndị Izrel ka o ji apụta? Eze kwere nkwa inye onye ọbula ga-etigbu ya akụ n'ebe ọ bara ụba. Ọ ga-akponeyekwa ya nwa ya nwanyị ka ọ burụ nwunye ya, meekwa ka ndị ezinaulọ onye ahụ gharakwa itu ụtụ taks ozọ n'Izrel!”

²⁶ Devid jụrụ ndị ikom nọ ya nso, “Gini ka a ga-emere nwoke ga-etigbu onye Filistia a, meekwa ka mkpari a ghara ịdịri Izrel ozọ? Onye ka onye Filistia a a na-ebighị ugwu bụ, na ọ ga-apụta na-akpari ndị agha Chineke dị ndụ?”

²⁷ Ha gwara ya otu ihe ahụ ha kwuru na mbụ sị ya na ọ bụ ihe ahụ ka a ga-emere onye gburu ya.

²⁸ Mgbe Eliab, nwanne Devid nke okenye, nṣụ ka ya na ndị ikom ahụ na-ekwu okwu, o were iwe dị okụ megide ya, jụo ya sị, “Gini ka ị bjara ime n'ebe a? Onye kwa ka ị hapụrụ atụrụ ole na ole ndị ahụ n'ozara? Amaara m ụdi nganga dị n'ime gi na echiche ojoo juru gi obi. Ihe ị ji bịa n'ebe a bụ naanị ka ijuchata ihe na-eme n'agha.”

²⁹ Ma Devid zara sị ya, “Oleekwanụ ihe m mere ugbu a? Adara m iwu n'ihi na m jụrụ ajuju?” ³⁰ Devid chigharikwara jekwuru onye

ozó juókwa ya otu ajújú ahú. O natakwara otu údí ọsísa ahú. ³¹ N'ikpeazú, mgbe a matara ihe bụ uche Devid, e mere ka Sól mara ihe banyere Devid. Sól zikwara ozi ka a kpóo ya.

³² Devid sıri Sól, "Ka obi onye ọbúla ghara ienda mba n'ihi onye Filistia a; ohu gi ga-agá luso ya ọgu."

³³ Ma Sól zaghachiri, "I pughí ibuso onye Filistia a agha, megide ya, n'ihi na i bụ naani nwantakíri, ma ya onwe ya bu onye na-ebu agha siteri na mgbe ọ bụ okorobia."

³⁴ Ma Devid gwara Sól si, "Ohu gi bụ onye na-elekóta aturu nna ya. Mgbe ọdum maobú anú ọhíà bịa bijara buru aturu site n'igwe aturu ahú, ³⁵ achúürü m ya, tigbuo ya ma napútakwa aturu ahú site n'ọnú ya. Mgbe o biliri imegide m, ejidere m ya n'ají ya, tie ya ihe, gbuo ya. ³⁶ Etigburu m ọdum na anú ọhíà bịa ahú, ugbu a, apükwará m ime onye Filistia a na-amaghí Chineke otu ihe ahú, n'ihi na ọ kparíala usuu ndí agha Chineke di ndú! ³⁷ ONYENWE ANYÍ ahú napútará m site n'aka ọdum na anú ọhíà bịa ganapútakwa m site n'aka onye Filistia a!"

N'ikpeazú, Sól sıri Devid, "Gaa, ka ONYENWE ANYÍ nonyere gi."

³⁸ Mgbe ahú, Sól yinyere Devid uwe ime ahú nke ya, yikwasíkwa ya uwe agha igwe, ma kpukwasí ya okpu bronz n'isi. ³⁹ Devid fanyere mma agha n'ime uwe ahú, malite ijegharí ije, n'ihi na ọ maghí otu e si eyi uwe ndí ahú ejegharí.

O dighí anya, o gwara Sól okwu si, "Agaghí m eyi uwe ndí a n'ihi na o doghí m ahú." Ya mere,

Devid yipürü ha. ⁴⁰ Emesịa, o were mkpanaka ya n'aka ya, site n'iyi hɔpụta nkume ise dì mұrұmұrұ tīnye ha n'akpa nta dì n'ime akpa onye օzұzұ atұrұ ya. O jidere ebe ya n'aka ya, malite ippoқwuru onye Filistia ahұ.

⁴¹ Onye Filistia ahұ, na-abıa nso na-apukwute Devid, onye ahұ na-ebu օta ya na-agakwa n'ihu ya. ⁴² O lere Devid anya hұ na օ bұ naanı nwantakırı nwoke, onye ahұ dì mma, onye mara mma ile anya. N'ihi ya, o ledara Devid anya. ⁴³ Օ sırı Devid, "Abu m nkita, na i ji mkpanaka na-abıakwute m?" Onye Filistia ahұ ji aha chi niile ya buo Devid օnү. ⁴⁴ Օ sırı, "Bia n'ebe a ka m were anu ahұ gi mere anu ufe nke eluigwe na anu օhıa niile ihe oriri!"

⁴⁵ Ma Devid sırı onye Filistia ahұ, "I ji mma agha na ùbe igwe na ùbe osisi, na-abıakwute m, ma ejи m aha ONYENWE ANYı, Onye púrұ imē ihe niile, Chineke nke usuu ndi agha Izrel ahұ i kparırı, na-abıakwute gi. ⁴⁶ Taa ka ONYENWE ANYı ga-enyefe gi n'aka m. Aga m etigbu gi, bepukwa gi isi. Taa aga m ewere anu ahұ ndi agha Filistia niile nyefee n'aka ұmұ anu ufe niile nke eluigwe, na ұmұ anu օhıa niile nke ұwa. Ұwa niile ga-amatakwa na Chineke nō n'Izrel. ⁴⁷ Ndj niile guzokwa n'ebe a ga-amata na ONYENWE ANYı adıghı ejи mma agha maqbı ùbe azoputa. N'ihi na agha a bұ nke ONYENWE ANYı, օ ga-ewerekwa unu niile nyefee anyı n'aka."

⁴⁸ Mgbe onye Filistia ahұ na-abıa nso ibuso ya agha, Devid jiri օsօ gbara gaa n'ihu agha izute ya. ⁴⁹ Օ manyere aka n'ime akpa ya weputa otu nkume, maa ya mata onye Filistia ahұ n'egedege

ihu. Nkume ahụ mikpuru n'egedege ihu ya, ọ dakwara kpuo ihu n'ala.

⁵⁰ Otu a ka Devid si jiri ebe na nkume merie onye Filistia ahụ. O gburu onye Filistia ahụ ma o jighị mma ọbụla n'aka ya gbuo ya.

⁵¹ Devid gbaara ọso jeruo n'ebe Golajat dara, miijri mma agha ya site n'obọ, jiri ya gbuo ya. O ji ya bepukwa isi ya!

Mgbe ndị Filistia hụru na onye ọka agha ha adaala nwụo, ha tughariri gbawa ọso. ⁵² Mgbe ahụ, ndị agha Izrel na Juda tiri mkpu ọnụ, biliiekwa, malite ichụ ndị Filistia ọso. Ha chürü ha ọso chürü ha n'ọnụ uzọ ama Gat, na n'ọnụ uzọ ama Ekròn. Ndị Filistia nwurụ anwụ dara nnög aghara aghara n'uzọ Shaaraaim nke gawara Gat na Ekròn. ⁵³ Emesịa, ndị Izrel loghachiri bija kwakorọ ihe niile dị n'ulọ ikwu ndị Filistia, nke ha hapuru gbaa ọso.

⁵⁴ Devid buuru isi onye Filistia bulata na Jerusalem. Ma dobe ngwa agha onye Filistia ahụ n'ime ụlo ikwu nke ya.

⁵⁵ Mgbe Sọl nọ na-ele Devid anya ka ọ na-apụ izute onye Filistia ahụ, ọ siri Abna, ochiaghị ya, "Abna, nwa onye ka nwokorobia ahụ bụ?"

Abna zara sị, "Dịka i si adị ndụ, eze, amaghị m."

⁵⁶ Eze zara sị, "Chọpụta onye mürü nwokorobia a."

⁵⁷ Mgbe Devid si n'igbu onye Filistia ahụ loghachi, Abna duuru ya, dute ya n'ihu Sọl. Isi onye Filistia a díkwa n'aka Devid.

⁵⁸ Sọl jụru ya sị, "Nwokorobia, nwa onye ka i bụ?"

Devid zara sị, “Abụ m nwa ohu gi nwoke Jesi onye Betlehem.”

18

Ekworo Sọl

¹ Mgbe Devid gwasiri Sọl okwu, iһunanya dị ukwuu malitere n'etiti Jonatan na Devid. Jonatan hụrụ Devid n'anya dika o si hụ onwe ya. ² Sọl mere ka Devid nogide n'uloeze. O kwekwaghị ka o laghachi n'ułọ nna ya. ³ Jonatan na Devid gbara ndụ n'ihi na Jonatan hụrụ Devid n'anya dika o si hụ onwe ya. ⁴ Jonatan yiputara uwe o yi n'ahụ nye ya Devid, nyekwa ya uwe ime ahụ ya, na o bùladị mma agha ya, ma ụta ya na eriri ukwu* ya.

⁵ Devid jeziri ozi niile Sọl ziri ya, o mere ihe niile nke ọma nke a mere na Sọl nyere ya ọkwa dị elu n'etiti ndị agha ya. Ọnọdụ a dị mma n'anya ndị Izrel nakwa n'anya ndị agha Sọl.

⁶ Mgbe ndị agha ahụ na-aloghachite, mgbe Devid gbusiri onye Filistia[†] ahụ, ndị inyom[‡] sitere n'obodo niile nke Izrel pütä izute eze Sọl. Ha na-abụ abụ na-ete egwu ọnụ, nke ha ji ụbọ akwara na ihe egwu ndị ọzọ na-eti. ⁷ Dịka ha na-ete egwu, ha bùrụ abụ sị,

“Sọl egbuola otụtụ puku ndị agha

ma Devid egbuola iri puku kwụrụ puku ndị agha.”

⁸ Nke a were Sọl iwe nke ukwuu. O kwuru n'ime onwe ya sị, “Gịnị bụ nke a? Ha enyela

* **18:4** 18:4 Maqbụ, belịt † **18:6** 18:6 Ya bụ, Golajat ‡ **18:6** 18:6 Opụ 15:20

Devid ugwu dika onye gburu iri puku kwürü puku ndị agha, ma mụ onwe m ka ha nyere naani ugwu dika onye gburu otụtụ puku ndị agha. Giṇi ozo foduru ya ubu a, ma ọ bughị naani inweta alaeze?”⁹ Site n’ubochị ahụ gawa, Sọl malitere ile Devid anya ojọq.

¹⁰ N’echi ya, mmuo ojọq Chineke zitere biara dakwasị Sọl, ọ malitekwara ibu amuma n’ulọ ya. Ma Devid kporo ụbọ akwara dika ọ na-eme mgbe ọbula. Ma n’oge a, o nwere ùbe dị Sọl n’aka. ¹¹ Ọ türü ùbe ahụ, kwuo n’obi ya sị, “Aga m atugide Devid n’aja ulọ ahụ.” Ma Devid wezugara onwe ya, ugboro abụo ndị a.

¹² Sọl na-atụ Devid egwu, n’ihi na ONYENWE ANYI ahapula Sọl, ma nonyere Devid. ¹³ Emesịa, Sọl mere ihe ga-eme ka ọ ghara iħukwa Devid anya ozo. O mere Devid ka ọ bürü onye na-elekota puku ndị agha, ndị ọ na-edu na-agà ibu agha. ¹⁴ Ma ihe niile ọ na-eme na-agara ya nke oma, n’ihi na ONYENWE ANYI na-anonyere ya. ¹⁵ Mgbe Sọl hụru na ọ bụ onye nwere uche nke oma, ọ türü ya ujọ. ¹⁶ Ma Izrel na Juda niile hụru Devid n’anya, n’ihi na ọ na-edu ha n’agha.

¹⁷ Sọl gwara Devid okwu sị ya, “Lee ada m nwanyị Merab. Aga m akponye gi ya, ka i lụo ya. Naani jeere m ozi, lụokwa agha ONYENWE ANYI.” N’ihi na Sọl kwuru n’ime obi ya sị, “Agaghị m ewelite aka m megide ya. Ka ndị Filistia mee nke ahụ.”

¹⁸ Ma Devid siri Sọl, “Onyekwanụ ka m bụ, ginikwa bụ ezinaulọ m maqbụ agburu m n’Izrel,

nke m ga-eji bürü ọgo nwoke eze?” ¹⁹ O ruo, na mgbe a ga-eduru Merab, ada Sὸl dunye Devid, akporo ya nye Adriel, onye Mehola ka ọ lụo.

²⁰ N’oge a, a choputara na Mikal, ada Sὸl hụru Devid n’anya, mgbe e mere ka Sὸl mata nke a, obi tọro ya ụto. ²¹ O kwuru n’obi ya sị, “Aga m akponye ya nwa m nwanyị, ka ọ bürü ihe ịma n’onya nye ya, ka aka ndị Filistia si otu a megide ya.” Ya mere, Sὸl gwara Devid sị ya, “Ugbu a i nwekwara ohere ọzọ igho ọgo m nwoke.”

²² Sὸl nyere ndị ohu ya iwu sị, “Gwanụ Devid okwu na nzuzo sị ya, ‘Lee, ihe banyere gi masiri eze, ndị niile na-ejere ya ozi hukwara gi n’anya. Ugbu a, kwerenụ ịbü ọgo ya.’”

²³ Ha gwara Devid okwu ndị a niile. Ma Devid zara sị, “Ọ bụ ihe nta ịbü ọgo eze? Mụ onwe m bụ onye ogbenye, onye a na-amaghị ama.”

²⁴ Mgbe ndị ohu Sὸl gwara Sὸl ihe Devid kwuru, ²⁵ ọ gwara ha sị, “Gwanụ Devid, ‘Eze achoghi ihe ọzọ dika ụgwọ isi akụ ọbula karịa naani nari apị ndị Filistia. Ka ọ bürü ọbo ọ ga-aborō m n’isi ndị iro m.’” Ma ihe Sὸl bu n’obi bụ na a ga-egbu Devid n’ogu ahụ.

²⁶ Mgbe ndị ohu eze gwara Devid ihe eze kwuru, ọ tọro ya ụto, n’ihi ya, o kwenyere ịbü ọgo eze. Tupu oge ahụ a kara aka eruo, ²⁷ Devid na ndị agha ya pürü gbuo nari ndị Filistia abụo, werekwa apị ha gosi eze. Sὸl kponyere Devid Mikal, nwa ya nwanyị, ka ọ bürü nwunye ya.

²⁸ Mgbe Sὸl hụru na ONYENWE ANYỊ na-anonyere Devid, hukwa na Mikal nwa ya nwanyị hụru Devid n’anya, ²⁹ ọ türü Devid ujo karịa na

mbụ. Sọl kpokwara Devid asi, gụo ya dika onye iro ubochị ndụ ya niile.

³⁰ Ndịisi agha Filistia na-aputa ibu agha dika ha na-eme mgbe obụla, ma Devid na-eme nke ọma karia ndị ochiagha Sọl ndị ozọ niile. Nke a mere ka Devid ghọq onye a mara aha ya n'ala ahụ niile.

19

Sọl agbalia igbu Devid

¹ Sọl gwara ndị ohu ya na ọkpara ya, Jonatan, ka ha gbuo Devid. Ma n'ihi na ihe banyere Devid masiri Jonatan, ² o doro ya aka na ntị, "Nna m Sọl na-achọ ohere igbu gi. Lezie anya chee ndụ gi nche, ụtutụ echị, gaa n'ebe i ga-ezo onwe gi nodu n'ebe ahụ. ³ Mu na nna m ga-eso bịa n'akukụ ọhịa ebe ahụ i zoro onwe gi. Aga m agwa ya okwu banyere gi. Ihe ọbụla m choputara, aga m agwa gi."

⁴ Jonatan kwuru okwu ọma banyere Devid nye Sọl nna ya si ya, "Ka eze ghara ime ihe ojoo megide Devid bụ ohu ya. O nwebeghi ihe ojoo o mere gi. N'ezie, ihe niile o mere bụ ihe baara gi uru nke ukwuu. ⁵ O kpọro ndụ ya asi mgbe o gburu onye Filistia ahụ. ONYENWE ANYI nyekwara ndị Izrel niile mmeri dị ukwuu. Obi díkwa gi ụtọ mgbe i hụrụ nke a. Gịnị mekwaranụ i ga-eji mejoo nwoke aka ya dì ọcha dika Devid, site n'igbu ya ebe o bụ na ikpe amaghị* ya?"

⁶ Sọl ñara Jonatan ntị nụoķwa iyi si, "Dika ONYENWE ANYI na-adị ndụ, agaghị egbu ya."

* **19:5** 19:5 Maqbụ, na e nweghi ihe o mere

⁷ Emesịa, Jonatan kporo Devid gwa ya ihe mere. Jonatan duuru Devid gaa n'ihu Sὸl. Ihe niile dizikwara dika ọ dị na mbụ.

⁸ Agha ọzọ dakwara. N'oge a, Devid duuru ndị agha ya pụo ibuso ndị Filistia agha. O gburu ọtụtu n'ime ha, chụokwa ndị agha Filistia ọso.

⁹ Ma mmuo ojoo ONYENWE ANYI zitere biakwasiri Sὸl dika ọ nọ n'ime ụlo ya, ùbe ya dıkwa ya n'aka. Mgbe Devid na-akpọ n'ubọ akwara, ¹⁰ Sὸl turu ùbe ahụ ka ọ tugbuo Devid n'ahụ aja, ma ọ gbapuru site n'ihu Sὸl, ma ùbe ahụ manyere n'aja ụlo ahụ. Devid gbapuru osø zoo onwe ya n'abali ahụ.

¹¹ Sὸl zipuru ndị agha ka ha chee ụlo Devid nche, gbuo ya mgbe ọ putara n'ütütu. Ma Mikal nwunye Devid gwara ya sị, “Ọ bürü na i gbapughị, zoo onwe gị n'abali a, onye nwụrụ anwụ ka i ga-abụ n'ütütu echi.” ¹² Ya mere, Mikal sitere na oghereikuku wetuo Devid, ebe o si gbapụ. ¹³ Emesịa, Mikal kwaghariri ihe ndina Devid, were ihe a kpuru akpụ tükwasị n'elu ya, werekwa akwa kpuchie ya, ttinye ihe aji ewu n'ebe isi ya.

¹⁴ Mgbe ndị agha ahụ bijaruru ijide Devid na ikpugara ya Sὸl, Mikal gwara ha sị, “Ahụ esighị ya ike.”

¹⁵ Mgbe ahụ, Sὸl zighachiri ndị ahụ azụ n'ebe Devid nọ si ha, “Bute ya na ihe ndina o dina n'elu ya, ka m gbuo ya.” ¹⁶ Mgbe ndị ikom ahụ batara, ha hụru ihe a kpuru akpụ ka ọ dị n'elu ihe ndina, hukwa aji ewu ka ọ dị n'akukụ ebe isi nke ihe ndina ahụ.

17 Sọl jụrụ Mikal sị, “Gịnị mere i ji ghogbuo m otu a, mee ka onye iro m gbalaga?”

Mikal zara, “Ọ bụ ya sıri m, ‘Hapụ m ka m pụo, n’ihu gịnị ka m ga-eji gbuo gi?’”

18 Mgbe Devid gbara ọso gbalaga, ọ gakwuru Samuel na Rema, koro ya ihe niile Sọl mere ya. Ya na Samuel gara biri na Naiot. **19** Ozi ruru Sọl ntị, “Devid nọ na Naiot n’ime Rema,” **20** ya mere, o zipuru ndị ikom ka ha gaa jide ya. Ma mgbe ha rutere, ha hụrụ otu ndị amụma ka ha na-ebu amụma, hukwa Samuel ka ọ na-eguzo n’ebe ahụ dika onyeisi ha. Mmụo nke Chineke biakwasịri ndị ozi Sọl ahụ, mee ka ha malitekwa ibu amụma. **21** Mgbe Sọl nụrụ ihe mere, o zipukwara ndị agha ozọ, ma ha onwe ha bukwara amụma! Otu ihe ahụ mekwara ndị o zipuru nke ubgoro atọ. **22** N’ikpeazụ ya onwe ya pürü gaa Rema, ruo n’olulu mmiri Seku. Ọ jụrụ, “Ebee ka Samuel na Devid nọ?”

Ha sıri, “Ha nọ na Naiot nke Rema.”

23 Ya mere, Sọl gara Naiot nke di na Rema. Ma Mmụo nke Chineke biakwasịri ya, dika ọ na-agat n’uzo ọ malitere ibu amụma tutu ruo mgbe ọ biaruru Naiot. **24** O yipuru uwe ya buo amụma n’ihu Samuel. Ọ gba oto dinara ala n’ebe ahụ ehihie ahụ, na abalị ahụ niile. Ọ bụ nke a mere ndị mmadụ ji sị, “Sọl ọ ghogla otu n’ime ndị amụma?”

20

Devid na Jonatan

1 Devid sitere na Naiot n’ime Rema gbapụ ọso, chọta Jonatan, sị ya, “Ọ bụ gịnị ka m mere? Gịnị

bukwa ihe ojoo m mere? Olee uzo m si mejojo nna gi, mere o ji na-achosi ike ka o napu m ndu m?”

² Jonatan siri ya, “Nke a abughi eziokwu. I gaghi anwu! Ihe di otu a adighi nna m n’obi, n’ihi na o na-agwa m ihe obula o na-ezube ime, o buladi ihe ukwu maobu ihe ntakiri. Amakwaara m na o gaghi ezonari m ihe di otu a. Mba, o bughi eziokwu.”

³ Devid nwuru iyi si, “Nna gi maara nke oma na m anatala amara n’ebi i no, n’ihi ya, o kwuola n’ime onwe ya si, ‘Agaghi m agwa Jonatan, ka o ghara iwute ya.’ Ma ejii m ONYENWE ANYI na mkpuruobi gi na-anu iyi na-asu na o bu naani otu nzogukwu di ugbu a n’etiti mu na onwu.”

⁴ Jonatan siri Devid, “Ihe obula i choro ka m mee, aga m emere gi ya.”

⁵ Devid siri ya, “Lee echii ga-abu mmememe onwa ohuru, e kwesiri m iso eze rie nri. Ma hapu m ka m ga zoo onwe m n’ohia tutu ruo uhuruchi nke nwanne echii. ⁶ O buru na nna gi ajoo ase m, si ya, ‘Devid rirosiri m ariri o ike ka m hapu ya ka o gbaga Betlehem, bu obodo ya, n’ihi a na-achu aja nke diri agburu ya kwa afo.’ ⁷ O buru na o si, ‘O di mma,’ mgbe ahu, udo ga-adiri ohu gi. Ma o buru na o wee iwe nke ukwuu, mara n’ezie na o zubere ime m ihe ojoo. ⁸ Ma gi onwe gi, meere ohu gi ebere, n’ihi na i meela ka o sooro gi baa n’ogbugba ndu n’ihu ONYENWE ANYI. O buru na ikpe mara m, gi onwe gi gbuo m. N’ihi ginji ka i ga-eji nyefee m n’aka nna gi?”

⁹ Jonatan siri, “Agaghi m eme ya, lee, a sikwa na m maara na nna m na-achu igbu gi, o bu na

m agaghị agwa gi?”

¹⁰ Devid jürü ya, “Onye ga-agwa m ma ọ bürü na nna gi aza gi okwu ike ike?”

¹¹ Jonatan sıri ya, “Bịa ka anyị pụo gaa n’ohịa.” Ya mere, ha abụo puru jee n’ohịa.

¹² Jonatan gwara Devid si, “Eji m aha ONYENWE ANYị, Chineke Izrel na-ekwe nkwa na-asị gi, n’oge ugbu a echị, maobụ nwanne echị, aga m akpanyere nna m ụka banyere gi, meekwa ka i mata ihe ọ na-eche banyere gi. Ọ bürü na obi dị ya mma n’ebe i nọ, aga m eme ka i mata.

¹³ Ma ọ bürü na nna m na-achọ imerụ gi ahụ, ka ONYENWE ANYị mesoo Jonatan mmeso, otu ọbula o si dị nịo, ma ọ bürü na m abiaghị gwa gi, zilaga gi ka i laa n’udo. Ka ONYENWE ANYị nonyere gi dika o si nonyere nna m. ¹⁴ Chetakwa, i ghaghị igosi m ịhụnanya na obi ebere ONYENWE ANYị, ma ọ bürü na m anwụo. ¹⁵ E wezugakwala ịhụnanya gi na obi ebere gi site n’ebe ezinaulọ m dị, ọ bùladị mgbe ONYENWE ANYị bipuchara ndị iro Devid niile site n’elu ụwa.”

¹⁶ Jonatan na ụlo Devid gbara ndụ. O kwuru si, “Ka ONYENWE ANYị kpee ndị iro Devid niile ikpe.” ¹⁷ Jonatan mere ka Devid site n’ịhụnanya ọ hụrụ ya ịnụora ya iyi. N’ihi na Jonatan hụrụ Devid n’anya dika ọ hụrụ onwe ya.

¹⁸ Mgbe ahụ, Jonatan sıri Devid, “Echi bụ mmemme ọnwa ọhụrụ. A ga-ele anya gi, n’ihi na ọnọdu gi ga-atogbọrọ n’efu. ¹⁹ Nwanne echị ya, n’oge uhuruchi, gaa n’ebe ahụ i zoro onwe gi mgbe nsogbu a malitere, chere n’ebe ahụ, n’akukụ nkume Ezel. ²⁰ Aga m abịa gbaa àkụ

atọ n'akukụ ya dika a ga-asị na o nwere ihe m chọro iji ụta m gbata. ²¹ Emesịa, aga m ezipu otu nwantakiri si ya, ‘Gaa choṭa àkụ ndị ahụ.’ O bụrụ na i nụ ka m na-agwa ya okwu si, ‘Lee àkụ ndị a dị n'akukụ azụ gi, chita ha ebe a,’ mgbe ahụ, püta n'ihi, dika ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ, udo dịri gi, egwu ọbula adighị. ²² Ma o bụrụ na m agwa nwantakiri ahụ okwu si ya, ‘Lee, àkụ ahụ dị n'ihu gi,’ o putara na i ghaghị isi n'ebe a pụo, n'ihi na ONYENWE ANYỊ ezipula gi. ²³ Ma ihe banyere okwu ahụ anyị kwuru, cheta na ONYENWE ANYỊ bụ onye akaebe, n'etiti mü na gi ruo mgbe ebighị ebi.”

²⁴ Ya mere, Devid gara zoo onwe ya n'ohia. Mgbe oge mmemme ọnwa ọhụrụ ruru, eze Sól nodürü ala iri nri. ²⁵ O nodürü ọdu n'akukụ aja ụlo, bụ ebe ọ dị mbụ anō, na ncherita ihu Jonatan. Abna nodürü n'akukụ Sól, ma oche Devid na-anō enweghi onye nō ya. ²⁶ Sól ekwughị ihe ọbula banyere ya n'ubochị ahụ, n'ihi na o chere na ọ dị ihe ndaba mere, nke tinyere Devid n'ọnodu adighị ọcha.* Sól kwuru n'obi ya si, “E, ọ ghaghị ịbü ihe kpatara ya.” ²⁷ Ma n'echi ya, bụ abalị nke abụo nke ọnwa ọhụrụ, ọnodu Devid togborọ n'efu ọzọ. Mgbe ahụ, Sól sịri nwa ya Jonatan, “Gini mere nwa Jesi abiaghị iso rie nri, ma ụnyaahụ ma taa?”

²⁸ Jonatan zara si, “Devid riọro si m nye ya ike ka ọ gaa Betlehem. ²⁹ O sịri m, ‘Kwere ka m gaa n'ihi na ndị ezinaulo anyị nwere aja mmemme ha na-eme n'obodo. Nwanne m nwoke nyere

* **20:26** 20:26 Lev 7:20-21; 15:1-5

m iwu sị m na m aghaghị ịbịa. Ọ bürü na m ahụta amara n'ebe i nọ, biko kwere ka m gaa hụ ụmụnne m.' Ọ bụ nke a mere ọ biaghị na tebul eze."

³⁰ Iwe were Sὸl nke ukwu. Ọ gwara Jonatan okwu n'iwe sị ya, "Gị nwa nke nwanyị na-enupu isi, nke uche ya gbagorọ agbago. I na-eche na m amaghị na i dinyere nwa Jesi si otu a wetara onwe gi na nne gi ihe ihere? ³¹ N'ihi na ụbọchị niile nwa Jesi dị ndụ n'ụwa a, ọnọdụ gi na alaeze gi agaghị eguzosi ike. Ugbu a, pụo, zipụ ozi kpötara m ya ka m gbuo ya!"

³² Jonatan jụrụ nna ya Sὸl sị, "Gịnị ka o mere? N'ihi gịnị ka a ga-eji mee ka ọ nwụo?" ³³ Ma Sὸl turụ ùbe o ji n'aka ya ka o jiri ya tugbuo Jonatan, ma Jonatan zere ya. Nke a mere ka Jonatan mata n'ezie na nna ya na-achọ ibgu Devid.

³⁴ Jonatan si na tebul ahụ bilie n'oke iwe pụo, o righikwa nri n'ụbọchị nke abuọ nke mmemme ahụ, n'ihi na omume ihere nna ya mesoro Devid wutere ya hie nne.

³⁵ N'ütütu echi ya, dika ha kara aka, Jonatan gara n'ohịa, ya na nwantakiri nwoke so gaa.

³⁶ O siri nwantakiri nwoke ahụ, "Gbara ọso gaa chọta àkụ ndị ahụ niile m na-agba." Mgbe nwantakiri ahụ na-agba ọso na-aga, Jonatan gbapuru àkụ, gbafee ya n'ihu nwantakiri ahụ.

³⁷ Mgbe nwokorobia ahụ na-ejeru nso ebe àkụ ahụ Jonatan gbara dị, Jonatan kpökuru ya sị ya, "Àkụ ahụ dị n'ihu gi." ³⁸ Mgbe ahụ, o tiri mkpu sị, "Mee ngwangwa! Gawa ọsiiso! Eguzokwala!" Nwokorobia ahụ chikötara àkụ ndị ahụ niile gbaghachikwute nna ya ukwu. ³⁹ Ma nwantakiri

nwoke ahụ aghoṭaghị ihe Jonatan mere; ma Jonatan na Devid maara ihe gara. ⁴⁰ Jonatan nyere nwokorobia ahụ ụta ya na àkụ ndị ahụ ka ọ chighachi ha n'obodo.

⁴¹ Mgbe nwokorobia ahụ lara, Devid biliri site n'akukụ ndịda nkume ahụ ebe o zoro onwe kpuo ihu ya n'ala, kpoo isiala ugboro ato, n'ihu Jonatan. Ha suritere onwe ha ọnụ, bekokwaa akwa. Ma Devid kwara akwa karịa.

⁴² N'ikpeazu, Jonatan gwara Devid okwu si, “Gaa n'udo, n'ihi na anyị ejirila aha ONYENWE ANYỊ ńnuo iyi ịbü enyi n'etiti onwe anyị, na-asị, ‘ONYENWE ANYỊ bụ onye akaebe n'ebe mụ na gi, na n'ebe ụmụ ụmụ m, na ụmụ ụmụ gi nọ ruo mgbe ebighị ebi.’” Ha kewara. Devid malitere ịpụ, ma Jonatan tughariri baa n'obodo.

21

Devid n'obodo Nob

¹ Devid jere n'obodo Nob ihu Ahimelek, onye nchüaja. Ahimelek mara jijiji mgbe ọ hurụ Devid. Ọ sıri Devid, “Gịnị mere naanị gi ji bịa? Gịnị mere o nweghi onye so gi?”

² Devid zara Ahimelek, onye nchüaja si, “Eze ziri m ozi di mkpa, ma si m, ‘Ka onye ọbụla ghara ima ihe ọbụla banyere ozi a m na-eziga gi.’ Ma banyere ụmụ okorobia m, agwala m ha ebe ha ga-ezute m. ³ Ugbu a, olee ihe oriri i nwere? Nye m ogbe achịcha ise maqbụ ihe ọzo i nwere.”

⁴ Onye nchüaja ahụ zara Devid si, “Enweghi m achịcha ana edoghi nsọ n'ebe a. Ma otu ọ di, e nwere ụfodụ achịcha e doro nsọ n'ebe a, ma ọ

buru na umu okorobia gi na ha so debere onwe ha ocha, na-emetughị nwanyị ahụ.”*

⁵ Devid zara sị ya, “N’ezie, anyị ekwebeghi ka umu nwanyị bịa anyị nso, dika anyị dị mbụ eme ma anyị na-eje ozi. Ndị ikom ndị a na-edo onwe ha nsọ ọ bùladị mgbe njem anyị na-adighị nsọ ka ọfoduzie njem nke taa.” ⁶ Ebe nri ọzọ na-adighị, onye nchüaja ahụ nyere Devid achicha nso, bụ achicha nke iche n’ihu ONYENWE ANYỊ, nke ewepütara site n’ihu ONYENWE ANYỊ n’ime ebe ichu aja, debekwa achicha ọhụrụ nke e ji gbanwee nke ochie dị n’ebe ahụ.

⁷ Ma otu onye odibo Sol nọ n’ebe ahụ n’ubochị ahụ, onye e jigidere n’ihu ONYENWE ANYỊ. Ọ bụ Doeg, onye Edom onyeisi ndị na-azụ anụ ụlo Sol.

⁸ Devid jụrụ Ahimelek ajụjụ sị ya, “I nweghi ùbe maqbụ mma agha n’ebe a? Ewetaghị m mma agha m maqbụ ngwa agha ọzọ, n’ihu na ozi eze ziri anyị dị oke ngwangwa.”

⁹ Onye nchüaja zaghachiri, “Mma agha Golaiat, onye Filistia, onye ahụ i tigburu na ndagwurugwu ịlla dị n’ebe a, a fuchiri ya n’akwa n’azụ efood. Ọ buru na i chọro ya, were ya, n’ihu na ọ dighị mma agha ọzọ dị n’ebe a ma ọ buğhi nke ahụ.”

Devid sıri, “Ọ dighị nke dika ya, nye m ya.”

Devid n’obodo Gat

¹⁰ N’ubochị ahụ, Devid gbapuru ọso site n’ebe Sol nọ gbakwuru Akish eze ndị Gat. ¹¹ Ma ndị ozi Akish sıri ya, “Onye a ọ buğhi Devid, eze nke ala

* **21:4** 21:4 Ọpụ 25:30; Lev 24:5-9; Mat 12:4.

ahụ? O bughị ya bụ isi abụ ha na-abụ mgbe ha na-ete egwu na-asị:

“ ‘Sọl egbuola ọtụtụ puku ndị iro ya,
Devid egbukwaala iri puku kwuru puku ndị iro nke ya’?”

¹² Mgbe Devid nṣụ okwu ndị a, o ṭụrụ egwu ihe Akish eze Gat ga-eme ya. ¹³ N’ihi ya o gbanwere omume ya, bido ime dika onyeisi na-adighị mma. O bidokwara ika akara n’ibo, bidokwa na-agusasi ọnụ mmiri n’ahụonụ ya.

¹⁴ Akish gwara ndị ozi ya okwu sị ha, “Leenu nwoke a! O bụ onyeisi mebirị! Gini mere unu ji kpötara m ya? ¹⁵ Ndị na-ayị ara ha koro m, nke mere unu ji kpötara m nwoke a n’ebẹ a ka o bịa na-eme ka onye na-ayị ara n’ihu m? O kwesiri ka onye dị otu a bata n’ulọ m?”

22

Devid n’obodo Adulam na Mizpa

¹ Devid hapuru Gat gbaba n’ogba nkume Adulam. Mgbe ụmụnne ya ndị ikom na ndị ezinaulọ nna ya nṣụ nke a, ha jekwuru ya n’ebẹ ahụ. ² Ndị ozọ malitekwara iibiajkwute ya n’ebẹ ahụ, ndị niile nọ na mkpagbu dị iche iche, ndị ji ụgwọ, na ndị ochichị Sọl na-adighị mma. Ha niile jekwuru ya. O dighị anya Devid ghọqro onyendu ha. Ihe ruru narị mmadụ anọ so ya.

³ Devid sitere n’ebẹ ahụ jee Mizpa dị na Moab rịoq eze obodo ahụ sị, “Biko, i ga-ekwe ka nna m na nne m püta bịa biri n’etiti unu tutu ruo mgbe m matara ihe Chineke na-agag imere m?” ⁴ Ya mere, o hapuru ha ka ha nödụ na nke eze Moab.

Ha na ya nogidere oge niile Devid bi n'ebe ahụ e wusiri ike.

⁵ Ma Gad onye amụma sıri Devid, "Anogidelə n'ebe ahụ e wusiri ike, kama laghachi n'ala Juda." Ya mere, Devid biliri gaa n'oke ọhịa Heret.

Sol egbuo ndị nchüaja Nob

⁶ Ugbu a Sol nṣuru na achọtala ebe Devid na ndị ikom na-eso ya no. Sol, onye ji ùbe ya n'aka nódürü ala n'okpuru osisi tamarisk nke dị n'ugwu dị na Gibea. Ndị ozi ya guzokwa gburugburu ya. ⁷ Sol gwara ha sị, "Geenụ ntị unu ndị ikom Benjamin! O bụ unu niile ka nwa Jesi ga-enye ala ubi na ubi vainị? O bụ unu niile ka ọ ga-eme ndị ọchịagha na-achị ọtụtụ puku ndị agha, na ọchịagha na-achị ọtụtụ nari ndị agha?" ⁸ O bụ ya mere unu ji dịnyere ya imegide m? O dịghị onye ọbụla n'ime unu gwara m na nwa m na nwa Jesi gbara ndụ. O dịghị onye ọbụla n'ime unu ihe gbasara m na-emetụ n'obi igwa m na nwa m nwoke akpaliela ohu m imegide m, ichebiri m n'uzo, dika o mere n'ubochị taa."

⁹ Ma Doeg onye Edom, onye so ndị ozi Sol guzo n'ebe ahụ kwuru sị, "Ahụru m mgbe nwa Jesi bjakwutere Ahimelek, nwa Ahitub na Nob.

¹⁰ Ahimelek jutaara ya ase site n'aka ONYENWE ANYI, ma nyekwa ya ihe oriri na mma agha Golajat onye Filistia."

¹¹ Mgbe ahụ, eze Sol zipürü ozi nye Ahimelek nwa Ahitub na ndị ezinaulo nna ya niile, ndị bụ ndị nchüaja na Nob. Ha niile bjara guzo n'ihu eze. ¹² Sol gwara ha okwu sị, "Gee ntị, gi nwa Ahitub."

Ahimelek zara sị, "Ana m ege ntị, onyenwe m."

¹³ Sol jürü ya sị, "Gịnị mere gi na nwa Jesi ji gbaa izu imegide m? Gịnị mere i ji nye ya nri na mma agha, jükwaara ya ase site n'aka Chineke? Gịnị mere i ji na-agba ya ume ka o nupu isi n'ebe m nọ, na ka ọ biakwa n'ebe a imegide m taa?"

¹⁴ Ahimelek zara eze sị, "Onye n'etiti ndị ohu gi niile bụ onye kwesiri ntukwasị obi dika Devid, ọgo eze, na onyeisi ndị agha na-eche gi nche; ọ bükwa onye a na-enye nsopurụ dị ukwuu n'ezinaulọ gi? ¹⁵ Nke a ọ bụ ụbọchị mbụ m na-ajürü ya ase n'aka Chineke? Ọ bughị! Ka eze ghara ibo ohu ya na ezinaulọ nna m ebubo, n'ihi na ohu gi amaghị ihe ọbụla banyere okwu a niile."

¹⁶ Ma eze kwuru sị, "I ga-anwụ. Ahimelek gi na ezinaulọ nna gi niile!"

¹⁷ O nyere ndị na-eso ya iwu sị ha, "Gbuonụ ndị nchüaja ndị a, n'ihi na ha na Devid agbaala izuzu; ha makwa na o si n'ihu m na-agbapụ, ma ha agwaghị m!"

Ma ndị agha eze jürü isetipụ aka ha megide ndị nchüaja ONYENWE ANYỊ.

¹⁸ Mgbe ahụ eze nyere Doeg iwu sị ya, "Gi onwe gi, chigharịa gbuo ha." Ya mere, Doeg onye Edom chighariri tigbuo ha. N'ubochị ahụ, o gburu iri ndị nchüaja asato na ise, ndị yi uwe akwa ọcha efood. ¹⁹ O ji mma agha jee Nob, obodo ndị nchüaja, gbuo ezinaulọ ndị nchüaja niile, nwoke na nwanyị, na ụmụntakiri, na ụmụ na-añụ ara. O gbukwara ehi na ịnyịnya ibu na atụrụ ha niile.

20 Otu n'ime ụmu Ahimelek nwa Ahitub, aha ya bụ Abjata gbapuru, gbakwuru Devid. **21** O gwara Devid na Sôl egbuola ndị nchüaja ONYENWE ANYI. **22** Mgbe ahụ, Devid siri Abjata, “N'ubochị ahụ, mgbe Doeg onye Edom nō n'ebe ahụ, amara m na o ghaghị igwa Sôl. Mu onwe m kpatara ọnwụ ndị niile nke ndị ezinaulo nna gi. **23** Soro m nodu n'ebe a, atula ujo, n'ihi na onye na-achọ ndu gi na-achokwa ndu nke m. Mmekpa ahụ ọbula agaghị adakwasị gi ma mu na gi nodu.”

23

Devid anaputa obodo Keila

1 Otu ụbochị, ozi rutere Devid ntị na ndị Filistia na-ebuso ndị obodo Keila* agha na-apunara ha ihe niile ha nwere nke di n'ebe ịzocha ọka ha niile. **2** Devid jürü ONYENWE ANYI ase si, “O bụ m jee buso ndị Filistia a agha?”

ONYENWE ANYI zara ya, “Gaa, buso ndị Filistia agha, zoputa Keila.”

3 Ma ndị agha Devid siri ya, “Lee, anyị onwe anyị na-atu egwu ihe a ga-eme anyị, o buladi n'ime Juda, oleekwanu otu anyị ga-esi jee buso ndị Filistia niile agha na Keila?”

4 Devid jürü ONYENWE ANYI ozø, ma ONYENWE ANYI zara ya nke uboro abuø si, “Jee, rịdaruo Keila, n'ihi na aga m anonyere gi; i ga-emerikwa ndị Filistia.” **5** Ya mere, Devid na ndị agha ya gara Keila buso ndị Filistia agha. Ndị agha Devid gburu ọtụtụ ndị Filistia kpokorø igwe anụ ulø

* **23:1** 23:1 Jos 15:44; Neh 3:17,18

ha. Ha zopütakwara ndị Keila. ⁶ (Ugbu a, Abiata nwa Ahimelek chikwa efoqd n'aka gbadaa, mgbe ọ gbakwujere Devid na Keila).

Sol achuso Devid

⁷ Mgbe a gwara Söl na Devid nō na Keila, o kwuru sị, "Ahaa! Chineke enyefela ya n'aka m, n'ihi na Devid e jirila aka ya kee onwe ya agbü site n'ibanye n'obodo nwere ibo ọnụ uzọ na mkporo e ji akpochi ha." ⁸ Söl chikötara ndị agha ya iga Keila inochibido Devid na ndị ikom ya.

⁹ Mgbe Devid nṣụ ihe Söl na-achọ ime, o gwara Abiata onye nchüaja sị ya, "Chịta efoqd ahụ." [†] ¹⁰ Devid sıri, "O! ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel, anụla m na Söl na-achọ ịbia laa Keila na obodo a n'iyi n'ihi m nō n'ebe a. ¹¹ Ndị nwe Keila ha ga-arara m nye n'aka Söl? O bụ ezie na Söl na-abia dika m nṣụ? O! ONYENWE ANYỊ, Chineke Izrel, biko gwa ohu gi."

Ma ONYENWE ANYỊ sıri, "O ga-abia."

¹² Ozokwa, Devid jürü sị, "Ndị nwe Keila ha ga-arara m na ndị ikom m nye n'aka Söl?"

ONYENWE ANYỊ sıri, "Ha ga-eme otu a."

¹³ N'ihi ya, Devid na ndị ikom ya ọnụogugu ha dị nari ndị ikom isii, hapuru Keila puo na-awaghari site n'otu ebe gaa n'ebe ọzọ. Mgbe Söl nṣụ na Devid esitela na Keila puo, o jekwaghị ebe ahụ ọzọ.

¹⁴ N'oge a, Devid nogidere n'ebe e wusiri ike dị n'ozara, na n'ala ugwu ugwu nke ozara

[†] **23:9** 23:9 Ọnụ 27:21; 1Sa 23:6; 30:7

Zif. Ubochị niile, Sól choğhariri ya ma Chineke enyefeghi Devid n'aka ya.

¹⁵ Mgbe Devid nọ na Horesh, nke dị n'ozara Zif, o natara ozi na Sól na-abia igbu ya. ¹⁶ Jonatan, nwa Sól pürü ichọ Devid. Mgbe o huru ya na Horesh, o gbara ya ume, nyere ya aka iguzosi ike n'ime Chineke. ¹⁷ Jonatan sıri ya, "Atula egwu, nna m Sól apughị ichọta gi. I ga-abụ eze Izrel. Aga m abukwa onye na-eso gi dika Sól nna m maara nke oma." ¹⁸ Ha abụgbara ndu n'ihi ONYENWE ANYI. Devid nogidere na Horesh, ma Jonatan laghachiri n'uło ya.

¹⁹ Ma ndị Zif biliri jekwuru Sól na Gibea sị ya, "Devid o zoghi onwe ya n'etiti anyị n'ogba nkume dị n'ohịa Horesh, n'ugwu Hakila, na ndịda Jeshimọn? ²⁰ Ugbu a, eze anyị, bịa mgbe obula i choro, ka anyị gaa jidere gi ya. I ga-emekwa ya dika obi gi sị chọ."

²¹ Sól zara ha sị, "ONYENWE ANYI gozie unu n'ihi mmetuta ọnọdu m na-emetuta unu n'obi. ²² Gaanụ choputa nke oma ebe o na-ezo onwe ya, na onye huru ya, n'ihi na agwara m na o bụ onye aghugho. ²³ Choputanụ ebe o na-ezo onwe ya ma loghachikwanụ bịa gwa m ihe unu choputara. Mgbe ahụ, aga m eso unu jee. O burụ na o n'o n'ala ahụ, aga m achoputa ya; e, aga m enyobanye anya chọ ya n'ikwu niile nke Juda."

²⁴ Ha biliri buru Sól uzọ gawa Zif. N'oge a, Devid na ndị agha ya nọ n'ozara Maon, n'ime Araba, na ndịda Jeshimọn. ²⁵ Sól na ndị agha ya biarutere ebe ahụ malite chowa Devid. Mgbe a gwara Devid na Sól na-achọ ya, o duuru

ndị agha ya gbada gaa n'oke nkume ahụ ma nogide n'ozara Maon. Mgbe Sọl nürü nke a, ọ chügidekwara Devid ọso gaa n'ebe ahụ.

²⁶ Mgbe ha ruru n'ebe ahụ, Sọl na ndị agha ya nō n'otu akukụ ugwu ahụ, Devid na ndị agha ya nökwa n'akukụ nke ozọ, na-eme ngwa ka ha gbanari Sọl. Ma Sọl na ndị agha ya na-abịa nnọq nso ijide Devid. ²⁷ Ma n'otu mgbe ahụ, onyeozi biakwutere Sọl si ya, "Mee ngwangwa, lọta, n'ihi na ndị Filistia apụtala ibuso Izrel agha."

²⁸ Ngwangwa, Sọl sitere n'ichụ Devid chighari azụ, lọta ibuso ndị Filistia agha. Site n'oge ahụ, a kpọrọ ebe ahụ Devid nō, Sela Hamahlekot, nke pütara, Nkume Nkewa. ²⁹ Devid si n'ebe ahụ pụo gaa biri n'ebe e wusiri ike nke En-Gedi, ebe o zoro onwe ya.

24

Devid edoo Sọl ndị

¹ Mgbe Sọl sitere n'iluso ndị Filistia agha lọta, a gwara ya si, "Devid nō n'ozara En-Gedi." ² Sọl chijiri puku ndị agha atọ a zurụ nke oma site n'Izrel niile, pụo ịchọ Devid na ndị ikom ya n'etiti ọgba nkume, na n'akukụ uzọ dì warawara nke Ewu Ohia.

³ Mgbe ọ bianuru nso n'ogba atụrụ nke dì n'uzọ ahụ, otu ọgba nkume dì n'ebe ahụ, Sọl banyere n'ime ya, iga mposi. Devid na ndị ikom ya nō n'ime ime ọgba nkume ahụ. ⁴ Ndị ikom Devid siri ya, "Ahaa ugbu a bụ ogie gi! Taa bụ ubochị ahụ ONYENWE ANYỊ kwuru okwu ya, mgbe ọ siri, 'Aghaghị m inyefe gi onye iro gi n'aka, ka

i mee ya dika o si masi gi.' " Ma Devid ji nwayoq
gaa nso ebe Söl nö bipü onu onu uwe mwüda ya.

⁵ Emesia, obi Devid malitere ıma ya ikpe n'ihi
na o bipuru onu onu uwe mwüda Söl. ⁶ O gwara
ndi ya na ha so okwu sị, "ONYENWE ANYI ekwela
na m ga-emeso nna m ukwu, onye ONYENWE ANYI
tere mmanu mmeso dì otu ahụ, maobu na m ga-
eweli aka imegide ya. N'ihi na onye ONYENWE
ANYI tere mmanu ka o bụ." ⁷ Devid sitere n'okwu
ndi a o kwuru baara ndi so ya mba. O nyeghi ha
ohere ibuso Söl agha. Emesia, Söl hapuru ögba
nkume ahụ.

⁸ Mgbe Söl si n'ögba nkume ahụ pụo ịga n'ihi
n'ije ya, Devid sitere n'ime ögba nkume ahụ
puta, kpoo Sol oku sị ya, "Onyenwe m, eze!" Sol
tughariri ma Devid kporo isiala nye ya, daa n'ala
kpuo ihu ya n'ala. ⁹ Mgbe ahụ Devid gwara Söl
okwu sị, "Gini mere i ji na-aña ntị n'okwu ndi
mmadu na-ekwu, ndi ahụ na-asị Devid na-achọ
uzo o ga-esi meruq gi ahụ? ¹⁰ Taa, i jirila anya gi
hụ na o bughị eziokwu. ONYENWE ANYI nyere
gi n'aka m n'ime ögba nkume ahụ i banyere,
ufodụ ndi mü na ha so gwara m ka m gbuo gi,
ma ahapurụ m gi ndu n'ihi na m sıri, 'Agaghị m
eweli aka m megide nna m ukwu n'ihi na o bụ
onye ONYENWE ANYI tere mmanu.' ¹¹ Lee, nna m,
lee iberibe uwe mwüda gi n'aka m. Ebipütara
m onu onu uwe gi, ma egbughị m gi. Jiri nke
a ghota ma matakwa na ikpe nnupu isi na ajo
omume megide gi amaghị m. O nweghi uzo m si
mejọq gi, ma i no na-achosikwa m ike iwere ndu
m. ¹² Ka ONYENWE ANYI kpebie n'etiti mü na gi,
ka ONYENWE ANYI bọq ọbọ ihe ojọq niile i mere.

Ma agaghị m emetụ gi aka. ¹³ Dịka ilu ndị mgbe ochie si di, ‘The ojoo na-esi n’aka ndị na-eme ihe ojoo,’ ma agaghị m emetụ gi aka.

¹⁴ “Ma onye kwanụ ka eze Izrel na-acho ijide? Onye ka ọ na-atụfu oge ya ịchogharị? Ọ bụ ozu nkita? Ka ọ bụ akpi? ¹⁵ Ka ONYENWE ANYị bürü onye ikpe n’etiti mụ na gi, ya kpebiekwa okwu anyị. Ya leba okwu m anya kpepụta m, ya gosi na m bụ onye ikpe na-amaghị site n’inapụta m n’aka gi.”

¹⁶ Mgbe Devid kwuchara okwu ndị a, Sol zara si ya, “O bụ olu Devid nwa m dị nke ahụ?” Ọ malitekwara ikwa akwa. ¹⁷ Ọ sıri Devid, “I bụ ezi mmadụ karịa m,* n’ihi na i jirila ezi omume kwughachi m ajo omume m. ¹⁸ E, i gosila m oke obi ebere taa, n’ihi na mgbe ONYENWE ANYị nyefere m n’aka gi, i gbughi m. ¹⁹ Ebee ka onye ahụ no n’ụwa niile, nke pürü ịhapụ onye iro ya mgbe ọ mara n’onya ya? Ka ONYENWE ANYị kwughachi gi ezi ihe n’ihi obi ebere i gosiri m taa. ²⁰ Ugbu a, amatala m na i ghaghị ibụ eze, i ga-achikwa alaeze Izrel. ²¹ Biko, nụora m iyi n’aha ONYENWE ANYị na mgbe oge ahụ ruru, na i gaghị egbu ụmụ m, maobụ hichapụ aha m site n’ezinaulo nna m.”

²² Devid nụṣrụ Sol iyi. Emesia, Sol laghachiri n’ulọ ya, ma Devid na ndị ikom ya laghachiri n’ogba nkume ha.

25

Devid na Nebal na Abigel

* ^{24:17} 24:17 Jen 38:26

¹ Emesia Samuel nwụrụ. Izrel niile chikötara onwe ha ọnu zukota ruo ụjụ n'ihi ọnwụ ya. Ha liri ya n'ulọ ya dị na Rema. Emesia, Devid gara n'ozara Paran biri n'ebe ahụ.

² Otu nwoke dì, onye obodo Maon, onye ikwu Kaleb, nke nwere akunuba. O nwere igwe aturụ dì puku ato, na otu puku ewu, ndị o no n'ubi n'oge a na-akpuchapụ aji ha n'obodo Kamel.

³ Aha nwoke a bụ Nebal. Nwunye ya kwa, onye bụ nwanyị mara mma, na onye nwere akonuche, ka a na-akpọ Abigel. Nwoke a nwere omume ojọọ; o kwara obi n'azụ, afọ takwara ya mmiri.

⁴ Mgbe Devid no n'ozara nụ na Nebal na-akpucha aji igwe ewu na aturụ ya, ⁵ o zipürü ndị ikom iri sị ha. "Jekwurunụ Nebal n'obodo Kamel, juo ya otu ihe si aga n'aha m. ⁶ Sịnụ ya, ndụ gi, ndụ ogologo, udo na ahụ ike nye gi na ezinaulọ gi, udo na ahụ ike nye ihe niile i nwere.

⁷ "Anula m na i na-akpacha aji igwe ewu na aturụ gi. Oge ndị ozuzu aturụ gi no n'etiti anyị, anyị emejoghi ha, o nweghi ihe ọbụla funariri ha oge ahụ niile ha nōrō n'obodo Kamel. ⁸ Juokwa ndị ikom gi, ha ga-agwa gi ma ihe m kwuru ọ bụ eziokwu. Ya mere gosi ụmụ okorobia ndị a ihuoma, ebe o bụ na ha na-abịakwute gi n'oge mmemme. Biko, nyetụ ndị ohu gi ndị a, na mụ bụ Devid nwa gi, ihe ọbụla aka gi ruru.'"

⁹ Ụmụ okorobia Devid zipürü biarutere zie Nebal ozi Devid ziri ha. Ha nogidekwara chere ka onye ha ọsisa.

¹⁰ Ma Nebal jụrụ ha sị, "Onye bụ Devid? Onye bụkwa nwa Jesi a? Ọtụtụ ndị ohu dị taa bụ ndị

na-esi n'aka nna ha ukwu na-agbapụ. ¹¹ M ga-ewere achịcha m, na mmiri m, na anụ m gburu n'ihi ndị na-akpachara m aji anụ nye ndị m na-amaghị ebe ha sị puta?"

¹² Ndị ikom Devid tugharịri azụ laghachi ebe ha si bịa. Mgbe ha biarutere, ha koro akukọ banyere okwu niile Nebal kwuru. ¹³ Devid siri ndị ikom ya, "Onye ọbụla nyara mma agha!*" Ha mere ihe o kwuru. Devid n'onwe ya nyanyekwara mma agha nke ya. Ihe dị ka nari ndị ikom anọ sooro Devid pụo, ebe nari mmadụ abuọ ndị ozo nódurụ na-eche ulọ ha nche.

¹⁴ Ma otu n'ime ndị ikom Nebal gara koro Abigel, nwunye Nebal sị ya, "Lee, Devid esitela n'ozara zite ndị ozi ka ha nye onyenwe anyị ekele ya, ma ọ kparịri ha, baakwara ha mba. ¹⁵ Ma ndị ikom ndị a† mesoro anyị mmeso ọma, ha emejoghi anyị. Oge ahụ niile anyị nō ha nso n'ohịa ọ dighị ihe funarịri anyị. ¹⁶ Ehihie na abalị, ha bụrụ anyị mgbidi, ichebe anyị na aturụ anyị, mgbe ha na-akpa nri n'akukụ ebe ha nō. ¹⁷ Ọ dị mma ka i mata ma marakwa ihe i gareme ngwangwa; n'ihi nsogbu dị njo nke na-aga idịri nna anyị ukwu na ezinaulọ ya niile. N'ihi ọ bụ nwoke jogburu onwe ya, na ọ dighị onye puru igwa ya okwu."

¹⁸ Abigel mere ngwangwa chikota nari ogbe achịcha abuọ, karama akpukpo mmanya abuọ, aturụ ise e doziri edozi, otu bushel ọka e ghere eghe, otu nari ụyoko mkpuru vajinị a mikporo

* **25:13** 25:13 Onye ọbụla kee mma agha ya n'ukwu ya † **25:15**
25:15 Ndị a bụ ụmụ okorobịa na-ejere Devid ozi.

amikpọ na nari achicha fig abụo, bukwasi ihe ndị a niile n'elu ịnyinya ibu. ¹⁹ O sıri ụmụ okorobia na-ejere ya ozi, "Na-agantu n'ihi, ana m abia n'azụ." Ma ọ gwaghị di ya Nebal ihe ọ na-agu ime.

²⁰ Mgbe ọ no n'elu ịnyinya ibu na-agbada üzö nke ugwu ahụ ọ hụrụ Devid na ndị agha ya ka ha na-abia. O zutere ha ²¹ ma Devid nɔriji na-ekwu na-asi, "O bụ n'efu ka anyị nyeere nwoke a aka. Anyị chebere igwe ewu na aturu ya n'ozara; ọ díkwağıị otu furu efu, ọ díkwağıị otu nke e zuru ezu, ma o jirila ajo omume kwughachi m ihe ọma m meere ya. ²² Ka Chineke mesoo Devid mmeso, otu ọbula mmeso ahụ si dị njo, ma ọ buru na m ahaپu otu mkpuru nwoke ndụ n'etiti ihe niile o nwere na-eku ume, mgbe chi echị boro."

²³ Mgbe Abigel hụrụ Devid, o mere ngwangwa si n'elu ịnyinya ibu ya rịda, kpuo ihu n'ala, kpọo isiala nye Devid. ²⁴ O dara n'ala n'ukwu ya, sị, "Ka ajo omume ahụ díkwasị n'isi‡ ohu gi, onyenwe m. Biko, kwere ka ohu gi gwa gi okwu, gekwaa ntị n'ihe ohu gi nwere ikwu. ²⁵ Nebal bụ nwoke nwere obi ojọo, biko ka onyenwe m ghara iğụ ihe ọbula o kwuru n'ihe. Ọ bụ onye nzuzu, díka aha ya na-egosi. Aha ya pütara nzuzu, nzuzu na-esokwa ya. Ma ahughị m ndị ozi ahụ i zitere, n'ezie ohu gi ahughị ndị ikom onyenwe m zitere. ²⁶ Ugbu a, onyenwe m, díka ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ ma gi onwe gi na-adíkwa ndụ, ebe ọ bụ na ONYENWE ANYỊ gbochiri gi ka i ghara

‡ **25:24** 25:24 Gbaghara ịta ụta maobụ ajo omume nke ohu gi

iba n'ikpe ọmụma nke igbu mmadụ, na iji aka gi boro onwe gi ọbo, ka ndu ndị iro gi na ndị niile na-achọ ime onyenwe m ihe ojoo, dika Nebal. ²⁷ Ma kwerekwa ka onyinye a, nke ohu gi nwanyi wetaara nna m ukwu, bürü nke a ga-enye ndị ikom na-eso gi.

²⁸ “Biko, gbaghara njehie ohu gi nwanyi, n’ihi na ONYENWE ANYI Chineke gi aghaghị imere onyenwe m alaeze nke ga-adigide, n’ihi na ọ bụ agha ONYENWE ANYI ka i na-alụ, agaghị ahụta ajo omume n’ime gi ogologo ụboghị ndu gi niile. ²⁹ Ọ bụ ezie na mmadụ pürü i na-achụ gi ịnapụ gi ndu gi, ma ndu onyenwe m ga-abụ ihe ONYENWE ANYI Chineke gi ga-ekechi na ngwungwu ndị di ndu. Ma ndu ndị iro gi ka ọ ga-atufu dika nkume esi n’akpa e ji efe ebe. ³⁰ Mgbe ONYENWE ANYI mezuru nye onyenwe m ihe ọma niile nke o kwere na nkwa, meekwa ya onyendu ndị Izrel, ³¹ onyenwe m agaghị enwe akonuche nke ga na-esogbu ya n’ihi na o ji aka ya boqoro onwe ya ọbo, maobụ nke iwufu ọbara. Mgbe ONYENWE ANYI Chineke gi mere ka ihe gaara onyenwe m nke ọma, chetakwa ohu gi nwanyi.”

³² Devid zara Abigel si ya, “Otuto dirị ONYENWE ANYI, Chineke nke Izrel onye zitere gi taa ka ibia zute m. ³³ Ka ngozi dirị gi n’ihi ezi uche gi, na n’ihi na i gbochiri m iwufu ọbara taa, gbochiekwa m iji aka m boro onwe m ọbo. ³⁴ Ma ọ bughị otu a, dika ONYENWE ANYI Chineke nke Izrel na-adị ndu, bụ onye jidere m site n’imerụ gi ahụ, ọ bürü na i putaghị ngwa izute m, ọ dighị otu nwoke gaara adị ndu n’ulọ Nebal n’ihè ụtutụ

echi.”

³⁵ Devid naara ya ihe ndị ahụ niile o wetara sị ya, “Laghachi n’ulọ gi n’udo. Anụla m ihe i kwuru ma meekwa ihe i riọro.”

³⁶ Mgbe Abigel batara n’ulọ, o jekwuru Nebal ebe ọ no n’oriri ọ kporo, oriri dika oriri a na-enwe n’uloeze. O nụokwala mmanya nụbigakwa ya oke; n’ihi ya ọ gwaghi ya ihe ọbụla tutu ruo n’utụtụ. ³⁷ N’utụtụ, mgbe mmanya pürü Nebal n’anya, nwunye ya gwara ya ihe ndị a niile. Nke a mere ka obi ya nwụo, ka ọ togborō dika nkume. ³⁸ Mgbe abalị iri gafere, ONYENWE ANYI tiri Nebal ihe otiti, nke mere ka ọ nwụo.

³⁹ Mgbe Devid nṣụ na Nebal anwụola, ọ sıri, “Otuto dirị ONYENWE ANYI, onye kpechitere m okwu m megide Nebal n’ihi nleli anya o leliri m. O gbochiela ohu ya site n’ime ihe ezighị ezi, ma kwughachi Nebal ụgwọ mmehie ya.”

Mgbe ahụ Devid zigara ndị ozi ka ha gaa juo Abigel ma ọ ga-ekwe i ghọq nwunye ya. ⁴⁰ Ndị ozi Devid biakwutere Abigel na Kamel zie ya ozi sị, “Devid zitere anyi biakwute gi ịluta gi ka i ghọq nwunye ya.”

⁴¹ Abigel kpuru ihu n’ala sị ya, “Lee ohu gi nwanyi, ejikeere m ijere gi ozi, na ịsacha ụkwụ ndị na-ejere onyenwe m ozi.” ⁴² Abigel mere ngwangwa jikere, kporo ụmụ agbogho ise na-ejere ya ozi, nökwasị n’elu ịnyinya ibu, soro ndị ahụ Devid zitere lakwuru Devid. Otu a ka Abigel sị ghọq nwunye Devid. ⁴³ Devid lụkwara nwanyi

ozø aha ya bụ Ahinoam,§ onye Jezril. Ha abuø bükwa ndi nwunye ya. ⁴⁴ N'oge a, Søl ewerela nwa ya nwanyi Mikal, onye bụ nwunye Devid kpønye Palti, nwa Laish, onye obodo Galim, dika nwunye.

26

Devid edebekwa Søl ndu ozø

¹ Ndị Zif jekwuru Søl na Gibea gwa ya na Devid na-ezo onwe ya n'ugwu Hakila nke chere ihu n'ozara.

² N'ihi ya, Søl biliri chirị puku ndi agha ato o leziri anya hoputa n'etiti ndi agha Izrel, duru ha gaa n'ozara Zif icheø Devid. ³ Søl mara ulø ikwu ya n'akukụ uezø ugwu nta Hakila na ncherita ihu Jeshimòn nke no n'okporouzø. Ma ka Devid n'onwe ya no n'ime ozara, o hụrụ na Søl chụrụ ya bata n'ime ozara, ⁴ Devid zipürü ndi nledo, matakwa na Søl bjara n'ezie.

⁵ Emesịa, Devid pürü jeruo ebe Søl mara ulø ikwu ya. O hụrụ ebe Søl na Abna nwa Nea, onyeisi agha dinara ala. Søl dina n'ime ogige ulø ikwu ahụ, ndi agha ya dinakwara gburugburu ya.

⁶ Devid siri Ahimelek onye Het, na Abishai, nwa Zeruaya* onye bụ nwanne Joab, "Onye ga-

§ **25:43** 25:43 Ahinoam bụ nwunye mbụ Devid, onye mütara ya ọkpara mbụ ya, a na-akpø Amnòn. 1Sa 27:3; 2Sa 3:2 * **26:6** 26:6 Zeruya bụ nwanne nwanyi Devid, onye toro ya n'usoro ọmụmụ ha. Nke a dì n'akwụkwø 1Ih 2:16 Abishai na Joab, ndi bụ ndi ndu ndi agha, tinyere Asahel, bụ ụmụ nwanne nwanyi Devid, n'ihi na o bụ Zeruya mürü ha, guo nke a n'akwụkwø 2Sa 2:13,18,24

eso m gaa n'ogige ebe Sὸl na ndị agha ya mara
ulong ikwu ha?"

Abishai zara sị, "Aga m eso gi gaa."

⁷ Ya mere, n'abalị, Devid na Abishai jiri nwanyoọ jeruo ebe ndị agha Sὸl mara ulong ikwu ha. Ha hụrụ Sὸl ebe o dinara ala na-arahụ ụra. Ùbe ya ka ọ manyekwara n'ala n'akukụ ebe isi ya di. Abna, na ndị agha ndị ọzọ dina gburugburu Sὸl na-arahụ ụra.

⁸ Abishai sıri Devid, "N'ezie, Chineke enyefela gi onye iro gi n'aka taa. Ugbu a, kwere ka m gaa were ùbe magide ya n'ala otu ugboro; agaghị m atụ ya ugboro abụo."

⁹ Ma Devid sıri Abishai, "Mba egbulaya. Onye ga-eseti aka ya megide onye ONYENWE ANYị tere mmanụ, ghara i bụ onye ikpe na-amaghị?" ¹⁰ Ọ sıri, "N'ezie dika ONYENWE ANYị na-adị ndụ, ọ bụ ONYENWE ANYị ya onwe ya ga-etida ya, maqbụ oge ya ga-eru mgbe ọ ga-anwụ, ma ọ bükwanụ ọ gaa agha, ọ nwụfuo. ¹¹ Ma ONYENWE ANYị ekwela ka m setipụ aka megide onye ONYENWE ANYị tere mmanụ. Ugbu a, weta ùbe na ihe iñụ mmiri nke di n'akukụ isi ya, ka anyị si n'ebe a puo."

¹² Devid weere ùbe ya na ite mmiri di n'akukụ isi Sὸl, ha sitere n'ebe ahụ puo. Ọ díkwaghị onye hụrụ ha. Ọ díkwaghị onye tetara, n'ihi na ONYENWE ANYị mere ka ha daba n'oke ụra.

¹³ Mgbe ahụ, Devid pürü gafee n'ofe nke ozọ, guzo onwe ya n'elu ugwu ebe di anya, ebe mbara di n'etiti ya na ha. ¹⁴ Devid kpọrọ Abna nwa Nea na ndị agha oku sị, "Abna, za m oku!"

Abna jụrụ ya sị, "Onye ka i bụ i ji si otu a na-eti mkpu ikpote eze?"

¹⁵ Devid sıri, “N’ezie, o bughị nwoke ka ị bụ? Onye dıkwa ka gi n’Izrel niile? Gịnị mere i ji hapụ ichezi onyenwe gi eze nke ọma? Otu onye biara igbu onyenwe gi, bụ eze. ¹⁶ Ihe a i mere adighị mma. N’eziokwu, dika ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ, gi na ndị ikom gi kwesiri ọnwụ, n’ihi na gi na ndị gi echebeghi onyenwe unu, bụ onye ONYENWE ANYỊ tere mmanu. Ebee ka ùbe eze, na ihe mmiri ọnụṇụ ya, nke dị n’akụkụ isi ya dị?”

¹⁷ Mgbe ahụ, Sọl matara na ọ bụ olu Devid, o sıri, “O bụ gi nwa m, Devid?”

Devid zara sị ya, “E, o bụ olu m, onyenwe m, eze.” ¹⁸ O sịkwa, “N’ihi gịnị ka onyenwe m ji na-achụgharị ohu ya? Gịnị ka m mere? Gịnịkwa bụ ihe ojọ ị chọtara n’aka m? ¹⁹ Ugbu a ka onyenwe m eze gee ntị n’okwu ohu ya: O burụ na ONYENWE ANYỊ kpaliri gi imegide m, mgbe ahụ aririọ m bụ ka ONYENWE ANYỊ nara onyinye inata ihuoma. Otu o dị, a si na o bụ ndị mmadụ na-akpali gi imegide m, ka ndị dị otu a burụ ndị a burụ ọnụ n’ihu ONYENWE ANYỊ. N’ihi na ha esitela n’oke m nwere n’ihe nketa ONYENWE ANYỊ chupụ m, sị m, ‘Gaa fee chi ndị ọzọ ofufe.’ ²⁰ Ugbu a, ekwela ka ọbara m burụ ihe a wufuru n’ala dị anya, na-abughi n’ihu ONYENWE ANYỊ. Eze Izrel aputala ịchọ akpi dika m, otu dinta si achogharị ọkwa n’elu ugwu.”

²¹ Mgbe ahụ, Sọl zara sị, “Emehiela m. Loghachi n’ulọ nwa m Devid. N’ihi na ị gurụ ndụ m taa dika ihe dị oke ọnuahịa. Agaghi m emejo gi ọzọ. N’ezie, a kpaala m agwa dika onye nzuzu, meekwa ihe nke ukwu na-amaghị ama.”

22 Devid zara ya sı, “Lee ùbe eze, Zie otu n’ime ndị ikom gi ka ọ bịa were ya. **23** ONYENWE ANYỊ na-akwụghachi nwoke ọbụla ezi omume ya na ikwesi ntukwasị obi ya. ONYENWE ANYỊ nyere gi n’aka m taa ma ajụla m igbu onye ya o tere mmanu. **24** Ugbu a, ka ONYENWE ANYỊ zoputa ndụ m, ọ bùladị dika m sị zoputa ndụ nke gi taa. Ka ọ naputakwa m site na mkpagbu m niile.”

25 Sọl sirị Devid, “Onye a goziri agozi ka i bụ nwa m, Devid. I ga-eme oke ihe, bùrukwa onye na-emeri n’agha.”

Devid sitere n’ebe ahụ pụo. Sọl laghachikwara n’ulọ ya.

27

Devid ebiri n’etiti ndị Filistia

1 Devid chere n’ime onwe ya sı, “Otu ụbochị Sọl ga-enweta m, bibie m. Ihe ka mma m ga-eme bụ ịgbaga n’ala ndị Filistia. Nke a ga-eme ka Sọl kwusi ịchogharị m ebe ọbụla n’Izrel. Aga m esikwa otu a, nwere onwe m site n’aka ya.”

2 Ya mere, Devid na narị ndị ikom isii ya, na ezinaulọ ha, biliri jekwuru Akish nwa Maok, eze ndị Gat. **3** Devid na ndị agha ya sooro Akish biri na Gat. Onye ọbụla du ezinaulọ ya. Devid n’onwe ya du ndị inyom abụo ya: Ahinoam onye Jezril, na Abigel onye Kamel, nwunye ochie Nebal. **4** O dighị anya, Sọl nṣuru na Devid agbalaala Gat, n’ihi ya ọ kwusiri ịchuso ya.

5 Devid gwara Akish sı ya, “O bùru na m anatala amara n’ebe i no, ọ ga-adị mma ka enye m otu obodo n’ime obodo nke ala a, ka m biri.

N’ihi gini ka ohu gi ga-eji soro gi biri n’obodo eze?”

⁶ Akish nyere ya Ziklag, n’ihi ya, Ziklag bụ obodo ndị eze Juda ruo taa. ⁷ Devid biri n’oke ala ndị Filistia otu afọ na ọnwa anọ.

⁸ Devid na ndị ikom ya nogidere oge ahụ niile na-emegide ndị Geshua, ndị Gizi na ndị Amalek. (Site na mgbe ochie ndị a bi n’ala ahụ gbatiri ruo Shua na Iijipt) ⁹ Mgbe ọbula Devid wakporo akukụ ọbula, ọ dighị ahapụ nwoke maqbụ nwanyị ndụ. Ma ọ na-akpuru aturụ ha, na ehi ha, na inyinya ibu ha, na inyinya kamel ha, nakwa uwe ha. Emesịa, ọ na-aloghachikwuru Akish.

¹⁰ Ọ bụrụ na Akish ajụọ Devid ajuju si, “Ndị ole ka unu busoro agha taa?” Devid ga-aza si, “Ọ bụ ndị bi na ndịda Juda”, maqbụ “ndị ndịda Jerahmel”, maqbụ “ndị ndịda Ken.”* ¹¹ Ma ọ dighị nwoke maqbụ nwanyị onye ọ hapuru ndụ, nke a ga-akpota na Gat, n’ihi na o chere n’obi ya si, “Ha nwere ike ịbịa kwuo megide anyị, si, ‘Otu a ka Devid mere.’” Otu a ka ọ na-emekwa ọtụtụ oge ahụ niile o bi n’etiti ndị Filistia. ¹² Akish kwenyere Devid, kwuo n’obi ya si, “Devid aburụla ihe a kpọro asị n’ebe ndị nke ya bụ ndị Izrel nọ. Ọ ga-abukwara m ohu ruo mgbe niile.”

28

¹ N’oge ahụ, ndị Filistia chikotara ndị agha ha

* **27:10** 27:10 Ndị Jerahmel bụ ụmụ ụmụ Juda site na nwa nwa ya bụ Hezron, 1lh 2:5,9,25 gụọ ihe banyere ndị Ken n’ihe e depütara n’akwukwọ. Nkp 4:11

jikere iluso ndị Izrel agha. Akish eze Gat gwara Devid okwu, "Ghotakwa na gi na ndị agha gi gaseo mụ na ndị agha m gaa ibu agha."

² Devid zara ya sị, "I ga-eji anya gi hụrụ ihe ohu gi ga-eme."

Akish zara sị, "O dị mma aga m eme gi onye nche m ụbọchị ndụ gi niile."

Onye mgbaasi Endo

³ N'oge a Samuel anwụola, ndị Izrel niile rukwara uju n'ihi ya, lie ya n'obodo ya bụ Rema. Sól achupusịakwala ndị niile na-ajụ mmuọ ndị nwuru anwụ ase na ndị dibia afa site n'ala ahụ.

⁴ Ndị Filistia zukotara, bịa maa ụlo ikwu ha na Shunem, ebe Sól na ndị Izrel niile zukotakwara maa ụlo ikwu ha na Gilboa. ⁵ Mgbe Sól hụrụ igwe ndị agha ndị Filistia, oke ujọ jidere ya. ⁶ O jụrụ ONYENWE ANYỊ ase, ma ONYENWE ANYỊ azaghị ya. O azaghị na nrọ, maqbụ site n'Urim, maqbụ site n'ọnụ ndị amuma. ⁷ Mgbe ahụ, Sól sıri ndị na-ejere ya ozi, "Chotara m nwanyị onye na-ajụ mmuọ ndị nwuru anwụ ase, ka m gakwuru ya jụta ya ase."

Ha sıri, "E nwere otu nwanyị dị otu a n'Endoa."

⁸ Ya mere, Sól nwoghariri onwe ya, yiri uwe ọzọ, o ruo n'abali, ya na ndị ikom abụọ gakwuru nwanyị ahụ. O sıri, "Jutara m mmuọ ase,* kpolitekwara m onye m ga-akpọ aha ya."

⁹ Ma nwanyị ahụ sıri ya, "N'ezie gi onwe gi maara ihe Sól mere. O kwusila ndị niile na-ajụ mmuọ ndị nwuru anwụ ase, na ndị dibia afa site

* **28:8** 28:8 Dit 18:10-11; 1Ih 10:13; Aiz 8:19

n'ala a. N'ihi gini ka iji a gbara ndu m onya, ime ka m nwuo?"

¹⁰ Ma Söl jiri ONYENWE ANYI nüora ya iyi, "Dika ONYENWE ANYI na-adị ndu, agaghị ata gi ahụhụ n'ihi ihe a."

¹¹ Mgbe ahụ, nwanyị ahụ juru, "Onye ka i chorọ ka m mee ka o rịgokwute gi?"

Söl sıri, "Mee ka Samuel rịgokwute m."

¹² Mgbe nwanyị ahụ hụrụ Samuel, o tiri mkpu si, "Gini mere iji ghogbuo m? Gi onwe gi bụ Söl!"

¹³ Eze sıri ya, "Atula egwu! Gini ka i na-ahụ?"

Nwanyị ahụ sıri, "A hụrụ m chi[†] ka o si n'ala na-arigoputa."

¹⁴ Söl juru, "Gini ka onye ahụ yiri n'odidị?"

O sıri, "O bụ agadi nwoke na-arigota, e ji uwe mwụda kpuchie ahụ ya."

Mgbe ahụ, Söl matara na o bụ Samuel. O kpuru ihu n'ala, kpoökwa isiala.

¹⁵ Samuel sıri Söl, "Gini mere i ji esogbu m, site na ikpólite m?"

Söl zara, "Ano m n'oke nsogbu. Ndị Filistia na-ebuso m agha, ma Chineke esitekwala n'ebe m nō wezuga onwe ya. O naghi azakwa m ọzọ, maobụ site na ndị amuma, maobụ site na nro. N'ihi ya ka m ji kpoqo gi, ijụ gi ihe m ga-eme."

¹⁶ Samuel sıri, "N'ihi gini ka i ji na-ajụ m, ebe o bụ na ONYENWE ANYI ewezugala onwe ya site n'ebe i no, ghogokwara gi onye iro? ¹⁷ ONYENWE ANYI emeela ihe o sị na o ga-eme. O napula gi alaeze gi were ya nye Devid.[‡] ¹⁸ Ihe ndị a niile na-agà idakwasị gi n'ihi na i gegrí ntị na ndumodụ

† 28:13 28:13 Maobụ, mmuo ‡ 28:17 28:17 1Sa 15:28

ONYENWE ANYİ, mgbe o were iwe dì ọkụ megide ndị Amalek. ¹⁹ ONYENWE ANYİ ga-arara gi na ndị Izrel nyefee n'aka ndị Filistia, echi gi na ụmụ gi ndị ikom ga-abịa nonyeere m n'ebe a. ONYENWE ANYİ ga-ararakwa ndị agha Izrel nye n'aka ndị Filistia."

²⁰ Ngwangwa, Sὸl dara n'ala, gbatia onwe ya n'oke egwu, n'ihi okwu ndị a niile Samuel kwuru. Ike adighịkwa n'ime ya n'ihi agụ, ebe ọ bụ na o ribeghi nri ọbụla ụbọchị ahụ niile.

²¹ Mgbe nwanyị a hụrụ ọnodụ Sὸl, ọ gwara ya okwu sị ya, "Onyenwe m, lee, ohu gi rubere isi mee ihe i sị m mee. Ọ bükwa ndụ m ka m ji chuo aja imezu ihe i riqoro m. ²² Ugbu a, biko, gee ntị n'ihe ohu gi na-agwa ịgwa gi. Kwere ka m nye gi nri ka i rie, ka i nweta ike i ga-eji laghachi."

²³ Ma Sὸl jụrụ iri nri ọbụla.

Ma ndị ikom ya na ha so malitere ịriọ ya tutu ruo mgbe o kwenyere bilie, nodu ala n'elu ihe ndina.

²⁴ Nwanyị ahụ mere ngwangwa gbuo nwa ehi gbara abuba o nwere n'ulọ ya. O jikwa ụtụ ọka mee achicha nke etinyeghi ihe na-eko achicha n'ime ya, ²⁵ O doziri nri n'ihu Sὸl na ndị ikom ya. Ha rikwara ya. Ha biliri laa n'abalị ahụ.

29

Akish ezighachi Devid Ziklag

¹ Ndị Filistia chikötara ndị agha ha bijaruo Afek, ma ndị agha Izrel zukötara n'akukụ isi iyi Jezril. ² Mgbe ndiisi agha ndị Filistia malitere ịgafesi ha na ndị agha ha, ụfodụ n'ime ha du ọtụtụ nari ndị agha, ụfodụ, ọtụtụ puku ndị agha,

Devid na ndị agha ya so n'azụ, ha na Akish, eze ndị Filistia. ³ Ndịisi agha ndị Filistia jụrụ eze Akish ajụjụ sị, "Gịnị ka ndị Hibrụ ndị a na-eme n'ebe a?"

Akish gwara ha sị, "Onye a ọ bughị Devid, onyeozi si n'aka Sol eze ndị Izrel gbapụ? Mu na ya ebiela ihe kariri otu afọ, ma achopụtaghi ihe ọbụla dị njọ n'ebe ọ no, site n'ubochị ahụ ọ hapụru Sol ruo ugbu a."

⁴ Ma ndịisi agha ndị Filistia were iwe megide ya. Ha sıri ya, "Zilaga nwoke a, ka ọ laghachi n'ọnodụ ozi ebe i mere ya onye nlekota. Anyị na ha agaghị eso jee n'ihi oğụ, ma ọ bughị ya ọ ga-atugharia megide anyị n'agha. Olee uzọ ozọ ọ ga-esi mee ka ya na nna ya ukwu dị na mma ma ọ bughị site n'igbu ndị agha anyị ndị a?" ⁵ Onye a ọ bughị Devid ahụ ndị inyom Izrel ji guo egwu sị,

"'Sol egbuola ọtụtụ puku ndị iro ya,
ma Devid egbuola iri puku kwuru puku ndị iro'?"

⁶ Ya mere, Akish kporo Devid sị ya, "Dịka ONYENWE ANYỊ na-adị ndụ, i bụ onye kwesiri ntukwasị obi. Ọ gaara ato m ụto ka i soro m buo agha. Site na mgbe i biakwutere m tutu ruo ugbu a, o nweghi mmejo ọbụla m chọputara n'ime gi. Ma ndịisi anyị anabataghị gi. ⁷ Ugbu a, laghachinụ azụ, laa n'udo. Unu emeela ihe ọbụla ga-akpasu ndịisi ndị Filistia iwe."

⁸ Devid jụrụ Akish, "Ma gịnị ka m mere? Gịnikwa ka i hütara megide ohu gi site n'ubochị m biakwutere gi ruo taa? Gịnị ga-eme ka m ghara iluso ndị iro onyenwe m, bụ eze agha?"

⁹ Akish zaghachiri, “Ama m n’onye di mma ka i bụ n’anya m, dika mmuọ ozi nke Chineke. N’agbanyeghi nke a, ọchiaghà ndị Filistia asila, ‘O gaghị eso anyị jee n’agha.’ ¹⁰ Ya mere, bilie n’isi ụtụtu, gi na ndị ọru onyenwe gi ndị soro gi bịa, bilienụ n’isi ụtụtu laghachi mgbe ihè diri unu.”

¹¹ Devid na ndị ikom na-eso ya biliri n’isi ụtụtu ịlaghachi n’ala ndị Filistia. Ma ndị agha ndị Filistia gara n’ihu jeruo Jezril.

30

Devid ebibie ndị Amalek

¹ Mgbe Devid na ndị ikom ya rutere obodo Ziklag n’ubochị nke ato, ha hụrụ na ndị Amalek abiala wakporo bi n’akukụ ndịda Negev na Ziklag. Ha buru agha megide Ziklag, gbaa obodo ahụ ọku, ² dọtakwa ndị inyom na ndị niile bi n’ime ya n’agha, ma okenye ma ụmụntakiri. Ha ebughị ha egbu, kama ha buuru ha laa.

³ Mgbe Devid na ndị ikom ya ruru Ziklag, ha hụrụ na-esuola ya ọku, dọkpuru ndị inyom ha, na ụmu ndị ikom na ndị inyom n’agha. ⁴ Ya mere, Devid na ndị ikom ya kwara akwa ruo mgbe ike akwa gwuru ha. ⁵ Ndị inyom abuọ Devid, Ahinoam onye Jezril na Abigel, nwunye ochie Nebal onye Kamel, sokwa na ndị a dọtarị n’agha ahụ. ⁶ Ihe a wetaara Devid oke nsogbu, n’ihi na ndị ikom ya nọ na-ekwu okwu iji nkume tugbuo ya; ha niile nọ n’obi ilu n’ihi ụmu ha ndị ikom na ndị inyom. Ma Devid chọtarị ike n’ime ONYENWE ANYỊ Chineke ya.

⁷ Devid sıri Abiata, bụ onye nchüaja, nwa Ahimelek, "Chıtara m efqod ahụ." Ya mere, Abiata chıtara ya nye ya ⁸Mgbe ahụ, Devid jürü ONYENWE ANYİ ase sı, "O bụ m chuso ndị a napụnara ndị mmadụ ihe? O bürü na m achuso ha, aga m ejide ha?"

ONYENWE ANYİ zara, "E, chuso ha ọso, i gachukwute ha, ma nataghachikwa ihe niile ha were."

⁹ Mgbe ahụ, Devid na nari ndị agha isii ya biarutere n'odo mmiri Beso, ebe ha hapuru ụfodu ndị ¹⁰nari ndị ikom abuọ n'ime ha enwekwaghị ike ịgafe ndagwurugwu Beso n'ihi ike ọgwugwu, ma Devid na nari anọ ndị ozọ chusoro ha.

¹¹ Ha hụrụ otu nwokorobia onye Ijipt n'ohịa, duuru ya bjakwute Devid. Ha nyere ya mmiri ka o nụọ, nyekwa ya nri ka o rie. ¹²Ihe ha nyere ya bụ achicha fiig,* na ụyoko mkpuru vajinị abuọ nke a mịkpọro amịkpọ. Mgbe o richara ha, o nweghachiri onwe ya, n'ihi na o ribeghi nri obula, maobu nụọ mmiri obula ubochị ato, ehhie na n'abali.

¹³ Mgbe ahụ, Devid jürü ya sı, "I bụ onye? Ebeekwa ka i si bịa?"

O zara Devid sı, "Abu m onye Ijipt, bürükwa ohu onye Amalek. Onyenwe m hapuru m n'ebe a abalị ato gara aga n'ihi na ahụ adighị m ike. ¹⁴ Anyi si obodo ebe anyi gara lụo agha na-aloghachi mgbe ha hapuru m n'ebe a. Anyi gara

* **30:12** 30:12 1Sa 25:18

lugbuo obodo ndị Keret,[†] nke dị n'ime Negeb, na obodo dị na ndịda ala Juda na ala Kaleb. Anyị gbakwara obodo Ziklag ọkụ.”

¹⁵ Devid jụrụ ya sị, “I nwere ike duru m gaa ebe ha nọ.”

Nwokorobia ahụ zara ya sị, “O bụrụ na i ga-anụ iyi n'aha Chineke na i gaghi egbu m maobụ were m nyeghachi onyenwe m, aga m eduru gi gaa ebe ha nọ.”

¹⁶ O duuru ha jee n'ebe ndị Amalek nọ. Mgbe ha ruru ebe ahụ, ha hụrụ ha ebe ha túsara onwe ha n'ala na-eri na-añu, na-etekwa egwu ọnụ, n'ihi ihe dị ukwuu ha kwatara n'agha site n'ala ndị Filistia, na n'ala Juda. ¹⁷ Devid na ndị agha ya biakwasiri ha na mberede gbuo ha site n'abalị ahụ ruo anyasi echị ya. O díkwaghị otu nwoke n'ime ha fodurụ ndụ ma ọ bughị nari ndị ikom anọ makwasiri n'elu ịnyinya kamel ha gbalaga. ¹⁸ Devid nwetaghachiri ihe niile ndị Amalek kwatara n'agha, tinyere ndị inyom ya abụo. ¹⁹ O nweghi ihe furu efu, ma nke ukwu ma nke nta, umu ndị ikom na umu ndị inyom, ihe a kwatara n'agha, maobụ ihe ọbula ọzọ ndị Amalek dotara n'agha. Devid nwetaghachiri ihe niile. ²⁰ Ozokwa, Devid chikötara igwe ehi na igwe ewu na atụrụ. Ndị ikom ya chijiri ha, tinyere anụ ulọ ndị ọzọ, na-agha, na-asi, “Ndị a bụ ihe Devid kwatara n'agha.”

²¹ Emesia, Devid bjarutere ebe nari ndị ikom abụo ndị ahụ nọ na Ndagwurugwu Beso. Ndị a

[†] **30:14** 30:14 Ndị Keret, ha na ndị Filistia nwere ka ha si bụrụ nwanne Zef 2:5 Ma ndị Keret mesiri soro Devid na-alụ agha 2Sa 15:18; 20:7; 1Ez 1:38,44

bụ ndị ahụ na-enweghi ike iso Devid n'ihi na ike gwurụ ha. Ha pütara zute Devid na ndị so ya. Mgbe Devid na ndị ikom ya bịa ra ha nso, o jürü ha otu ha mere. ²² Ma ndị ikom ojọọ ahụ niile, na ndị okwu na ụka nọ n'etiti ndị na-eso Devid siri, "N'ihi na ndị a esoghị anyị jee, ya mere ha agaghị eso anyị keta ihe ndị a anyị kwatara n'agha. Nyeghachi ha naanị nwunye ha na ụmụ ha; gwakwa ha ka ha laa."

²³ Ma Devid siri, "Mba, umunna m, unu ekwesighị isi otu a kee ihe ndị ahụ ONYENWE ANYỊ nyere anyị. O chebere anyị, nyefee n'aka anyị ndị agha ahụ niile bịa ra imegide anyị. ²⁴ Unu chere na o dị onye ga-ege unu ntị mgbe unu na-ekwu okwu dị otu a? Anyị niile ga-eketa oke; oke ndị jere agha na ndị chebere ihe anyị ga-abụ otu." ²⁵ Site n'ubochị ahụ, Devid mere ka nke a bürü iwu nye ndị Izrel niile ruo taa.

²⁶ Mgbe ha rutere Ziklag, Devid weere ụfodụ ihe ha kwatara n'agha zigara ndị okenyne Juda, ndị bụ ndị enyi ya, na-asị, "Lee onyinye ewetaara unu site n'ufodụ n'ime ihe anyị kwatara site n'aka ndị iro ONYENWE ANYỊ."

²⁷ O zigara ha nye ndị bi na Betel, Ramot Negev na Jatịa, ²⁸ nyekwa ndị nọ Aroea, Sifmot, Eshtemoa ²⁹ na Rakal, nyekwa ndị bi n'obodo ndị Jerameel na nke ndị Ken, ³⁰ nyekwa ndị bi na Homa, Bo Ashan, Atak ³¹ na Hebron na ndị nọ n'ebe niile ndị ahụ ebe Devid na ndị ya wagharịri.

Ọnwụ Sọl na ụmụ ya

¹ N'oge a, ndị Filistia lusoro ndị Izrel agha, ndị Izrel si n'ihi ha gbaa ọso, ma ọtụtụ n'ime ha nwụrụ n'ugwu Gilboa. ² Ndị Filistia ji ike chüşo Sọl na ụmụ ya. Ha gburu ụmụ ya ndị ikom, Jonatan, Abinadab na Malkishua. ³ Agha ahụ siri ike nke ukwuu megide Sọl, mgbe ndị na-agba uta chükwutere ya ha merụrụ ya ahụ n'ebe ọ dị ukwuu.

⁴ Sọl gwara onye na-ebu ngwa agha ya, sị, "Miputa mma agha gi, were ya magbuo m ka ndị a a na-ebighị ugwu ghara ibịa jiri m mee ihe egwuregwu."

Ma onye na-ebu ngwa agha ya ekweghi, n'ihi ọnọdụ oke egwu. N'ihi ya, Sọl were mma agha nke ya, dakwasị n'elu ya. ⁵ Mgbe onye na-ebu ihe agha Sọl hụrụ na ọ nwuọla, ya onwe ya dakwasịkwarra n'elu mma agha nke ya, soro Sọl nwụqo. ⁶ Ya mere, Sọl na ụmụ ya ndị ikom ato, onye na-ebu ihe agha ya na ndị agha ya niile, nwụrụ n'otu ubochị ahụ.

⁷ Mgbe ndị Izrel nọ n'ofe ozọ nke ndagwurugwu, na ndị nọ n'ofe Jōdan, hụrụ na ndị agha Izrel agbaala ọso, na Sọl na ụmụ ya ndị ikom anwuọla, ha hapụrụ obodo ha niile gbapụ ọso. Ndị Filistia bjakwara bichie n'ime ha.

⁸ N'echi ya, mgbe ndị Filistia bjara iyipụ ndị nwụrụ anwụ ihe ha ga-achikorọ, ha hụrụ ozu Sọl na nke ụmụ ya ndị ikom ato ka ha tọgbọ n'ugwu Gilboa. ⁹ Ha bipụrụ Sọl isi, yipükwa ya ihe agha ya. Ha zipükwarra ndị ozi gara n'ala ndị Filistia niile ikwusa akukọ ihe mere n'ulo

arʊsi ha nakwa n'etiti ndi ha niile.* ¹⁰ Ha tinyere ihe agha Sὸl n'ulọ Ashtoret, kpogidekwa ozu ya n'aja ulọ mgbidi obodo Bet-Shan.

¹¹ Mgbe ndi obodo Jebesh Gilead† nṣuru ihe ndi Filistia mere Sὸl, ¹² ndi ikom ha niile bụ ndi dimkpa, gara njem ogologo abalị ahụ niile jeruo Bet-Shan. Ha sitere n'elu mgbidi obodo Bet-Shan tὸda ozu Sὸl na nke ụmụ ya ndi ikom buru ha laa Jebesh ebe ha nọ kpọọ ozu ha ọkụ. ¹³ Ha liri ọkpukpụ ha n'okpuru osisi Tamarisk dì na Jebesh, buo ọnụ ubochị asaa.

* **31:9** 31:9 Nkp 16:23-24; 2Sa 1:20 † **31:11** 31:11 1Sa 11:1-13

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbula ịgụ

**The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria:
Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị
onye ọbula ịgụ**

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baịbụlụ Nsọ n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbula ịgụ

Ndị Biblica, Inc. degharịri ya n'afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" bụ akara e ji mara ụlọ ọrụ a, nke edebanyere díka iwu si kwado n'ulọ ọrụ dị n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na irike maka azum ahịa ndị Biblica, Inc. Ọ bụ ha ka e nyere irike idenyē ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

ci

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78